

teraz
matura

Destination: MATURA

PISANIE

nowa
era

NOTATKA / WIADOMOŚĆ

Najbardziej typowe sytuacje, w których, ze względu na brak możliwości bezpośredniego kontaktu, pozostawiamy komuś notatkę / wiadomość (a note / message), to:

- przeproszanie kogoś za to, że nie możemy być obecni na wcześniej umówionym spotkaniu / czegoś zrobić,
- przekazanie informacji o spotkaniu / zmianie planów,
- podawanie komuś wskazówek, jak ma wykonać jakieś zadanie,
- poproszenie kogoś o zrobienie czegoś,
- przekazanie komuś wiadomości od osoby trzeciej.

- ! Za notatkę / wiadomość nie uznajemy SMS-a.
 W notatce / wiadomości nie używamy emotikonów.
 Informacje możemy przekazywać w dowolnej kolejności.

RODZAJE NOTATEK / WIADOMOŚCI

PRYWATNA

- funkcjonuje wśród osób bliskich
- stosujemy styl nieformalny (skrótowe formy czasowników)

SŁUŻBOWA

- funkcjonuje wśród osób pozostających na stopie oficjalnej
- stosujemy styl formalny (brak skrótowych form czasowników)

MODEL

ZADANIE

Gościsz u siebie znajomych z Anglii. Poprzedniego dnia zaprosiłeś/aś ich na koncert i ustaliłeś/aś z nimi, że kiedy wrócą do domu po całodniowym zwiedzaniu miasta, zabierzesz ich samochodem do klubu, w którym koncert się odbędzie. Jednak, wychodząc do szkoły, dowiedziałeś/aś się, że będziesz musiał/a zostać dłużej po lekcjach, więc Twoi znajomi będą musieli poradzić sobie sami. Napisz krótką notatkę, którą pozostawisz im na stole w kuchni.

- Poinformuj, dlaczego nie zdążysz wrócić do domu.
- Poproś, aby sami dojechali do miejsca, w którym odbędzie się koncert.
- Poinformuj, gdzie zostawiłeś/aś bilety.
- Poproś, aby przed wyjściem wyszli na spacer z psem.

Susan and Mark,

I'm afraid that I won't be able to collect you before the concert because I have to stay at school until 5:30 pm. Sorry for that!

Take a taxi to OdNowa Club.

Tickets are on my desk upstairs.

Could you walk my dog before you leave, please?

Call me if you have any problems.

See you,

X/Y/Z

Notatka prywatna
– piszemy do znajomych

Powód pozostawienia
wiadomości
(Informacja 1)

Propozycja + instrukcja
(Informacja 2 +
Informacja 3)

Prośba (Informacja 4)

ĆWICZENIA

- ✖ 1 Przetłumacz na język angielski podane w nawiasach fragmenty zdań. Spróbuj odtworzyć treść obu zadań oraz sporządzić dla nich listy informacji („kropek”), które autor miał przekazać. Zapisz swoje odpowiedzi w zeszycie.

NOTATKA 1

Hi Mark!

I'm sorry (musieliśmy wcześniej wyjść), [?] because I had a medical check-up. (Twoja mama dzwoniła, aby przypomnieć o) [?] your father's birthday. (Podlej, proszę, kwiaty na balkonie) [?] before you leave. (Pamiętaj o zrobieniu zakupów) [?]. (Podgrzej sobie) [?] spaghetti.

Enjoy the meal!

(Wrócę późno) [?].

See you,

X/Y/Z

NOTATKA 2

Hi,

(Obawiam się, że nie możemy iść wieczorem do kina)

[?] because I have a terrible toothache. (Mam wizytę u dentysty) [?] at 5:00 pm.

(Odwołaj rezerwację biletów do kina) [?]. (Czy mógłbyś) [?]

ask our neighbour, (aby jutro nie zastawił samochodem naszej bramy) [?].

(Dzięki) [?].

See you in the evening.

X/Y/Z

2 Przeczytaj wykonane poniżej zadanie. Napisz notatkę według własnego pomysłu odpowiadającą treści tego zadania.

Przebywasz na obozie językowym w Brighton. Z dwiema innymi osobami chciałeś/aś zorganizować bal przebierańców dla grupy przyjaciół. Okazało się jednak, że jedna ze współorganizatorek nie może wykonać swojego zadania. Napisz notatkę do drugiego współorganizatora, w której:

- wyjaśnisz, dlaczego pierwsza osoba nie może wykonać zadania,
- podasz powód, dla którego trzeba odwołać imprezę,
- poprosisz o powiadomienie zaproszonych gości o zaistniałej sytuacji,
- zasugerujesz mu / jej, co ma zrobić z zebranymi już pieniędzmi.

Hello!

Susan has just called to let us know that she is not coming on Saturday because she is taking an important exam on Monday.

I'm afraid that we will have to cancel our party because she was supposed to prepare colourful decorations and costumes.

Call the rest and let them know about the situation, please.

Don't forget to give them their money back.

Thanks,

XGZ

Informacja 1

Informacja 2

Informacja 3

Informacja 4

ĆWICZENIA DODATKOWE

2a Praca indywidualna. Sprawdź, czy w swojej notatce umieściłeś/aś wszystkie informacje.

2b Praca w parach. Przeczytaj prace kolegi / koleżanki i sprawdź, czy są w nich wszystkie wymagane informacje. Postaraj się znaleźć błędy językowe i uchybienia w stylu notatki.

2c Praca w grupach. Napiszcie na tablicy hasła: „Informacja 1”, „Informacja 2”, „Informacja 3”, „Informacja 4”. Następnie w trakcie „burzy mózgów” zapiszcie najciekawsze językowo pomysły na realizację „kropek” w notatkach z ćwiczenia 1. W ten sposób powstanie mapa myśli (*mind-map*). Napiszcie nowe notatki z wykorzystaniem pomysłów z mapy myśli.

PRZYDATNE ZWROTY

ENGLISH	POLISH
Początek notatki / wiadomości	
Hi! / Dear..., / Joan, / Miss Kingston, / Mr Brown, / Dear Mrs Smith,	Cześć! / Drogi/a..., / Joanno, / Panno Kingston, / Panie Brown, / Droga Pani Smith,

ENGLISH	POLISH
Powód, dla którego piszemy	
A quick note to let you know that...	Piszę, żebyś wiedział/a, że...
Couldn't wait for you.	Nie mogłem/am na Ciebie czekać.
Got a phone call from...	Dzwonił/a do mnie...
Had to go to the (shop).	Musiałem/am wyjść do (sklepu).
Have to leave right now because... Sorry.	Muszę natychmiast wyjść, ponieważ... Przepraszam.
I have just received the news / information that...	Właśnie otrzymałem/am wiadomość / informację, że...
I'm afraid I will have to...	Obawiam się, że będę musiał/a...
I'm leaving earlier because...	Wychodzę wcześniej, ponieważ...
I'm sorry, but I won't be able to...	Przykro mi, ale nie będę mógł/ mogła...
X has just called and left a message for you.	Właśnie dzwonił/a X i zostawił/a dla Ciebie wiadomość.
Prośba	
Can you wash up?	Czy możesz pozmywać?
Could you do me a favour?	Czy mógłbyś/mogłabyś mi wyświadczyć przysługę?
Don't forget to empty the dustbin! / take the rubbish out!	Nie zapomnij wynieść śmieci!
I wonder if you could help me?	Zastanawiam się, czy mógłbyś/mogłabyś mi pomóc.
I would be grateful if you watered my plants.	Był/a/bym wdzięczny/a, gdybyś podlał/a moje kwiaty.
Could you please feed my dog before you leave.	Nakarm, proszę, psa, zanim wyjdiesz.
Remember to do the shopping!	Pamiętaj o zrobieniu zakupów!
Sugestia	
Back in two hours.	Wracam za dwie godziny.
Enjoy the meal!	Smacznego!
Heat up your lunch.	Podgrzej sobie lunch.
How about (jogging in the evening)?	Co powiesz na (bieganie wieczorem)?
If you have any problems, call me on my mobile.	W razie problemów, zadzwoń do mnie na komórkę.
Let's meet in the evening.	Spotkajmy się wieczorem.
Please call back asap. (asap = as soon as possible)	Proszę oddzwoń najszybciej jak to możliwe.
Would you mind if we met at 5 pm?	Czy miał/a/byś coś przeciwko temu, żebyśmy spotkali / spotkały się o piątej?
Zakończenie	
Cheers.	Pa, pa.
Hope to see you soon.	Mam nadzieję, że się wkrótce zobaczymy.
I hope we will meet tomorrow.	Mam nadzieję, że spotkamy się jutro.
Take care. / See you.	Uważaj na siebie. / Do zobaczenia.
Thank you very much (for your help).	Bardzo dziękuję (za pomoc).
Thanks.	Dzięki.

OGŁOSZENIE

Ogłoszenie (*An announcement*) piszemy językiem prostym, często używając formy rozkazującej, równoważników zdań oraz skróconych form czasowników. Ogłoszenie, które mamy zamiar zamieścić na tablicy ogłoszeń, stronie internetowej lub w gazecie, **musi zawierać wszystkie istotne elementy struktury**.

STRUKTURA

1 NAGŁÓWEK	<ul style="list-style-type: none"> określa typ ogłoszenia, np. <i>Ogłoszenie o sprzedaży – For sale!</i> (patrz: Przydatne zwroty, s. 27), może pojawić się w nim wykrzyknik, aczkolwiek jego brak nie jest uważany za błąd, może mieć formę krótkiego pytania, zwracającego uwagę czytającego na temat ogłoszenia, np. <i>HAVE YOU SEEN / FOUND ...?</i> Czy widziałeś/aś / znalazłeś/aś...?
2 WYJAŚNIENIE POWODU	dla którego zamieszczamy lub wieszamy ogłoszenie.
3 OPIS	<ul style="list-style-type: none"> np. zgubionej / znalezionej rzeczy, przedmiotu, który zamierzamy kupić lub sprzedać, lub spis wymagań dla potencjalnego kandydata na współpracownika / współlokatora, miejsca, w którym zgubiono rzecz.
4 DODATKOWE WYJAŚNIENIE	np. w postaci zachęty lub informacji o nagrodzie, podkreślenie znaczenia danej sytuacji / przedmiotu .
5 DANE KONTAKTOWE OGŁOSZENIODAWCY	np. numer telefonu lub e-mail.

MODEL 1

ZADANIE

Jesteś na kursie językowym w Londynie. W wolnych chwilach chodzisz do klubu fitness, gdzie prawdopodobnie zgubiłeś/aś ulubiony breloczek. Zredaguj ogłoszenie, które powieszysz na tablicy ogłoszeń w klubie, a w nim:

- napisz, gdzie prawdopodobnie zgubiłeś/aś breloczek,
- opisz jego wygląd,
- napisz, dlaczego odnalezienie zguby jest dla Ciebie takie ważne,
- poinformuj, jak można się z Tobą skontaktować.

1 LOST!

2 I'm looking for my favourite key ring!

3 I last had it in The City Health and Fitness Club.

3 It is a tiny green leather fish with a silver chain.

4 It means a lot to me because it is my lucky charm.

Please help me find it!

5 If found, please call me on 605999877.

XYZ

Nagłówek

Powód napisania ogłoszenia

Miejsce, w którym zgubiono breloczek (Informacja 1)

Opis wyglądu (Informacja 2)

Podkreślenie znaczenia (Informacja 3)

Dane kontaktowe (Informacja 4)

MODEL 2

ZADANIE

Podczas wakacji podjąłeś/podjęłaś pracę w Londynie. Pilnie poszukujesz współlokatora/współlokatorki do zamieszkania w wynajętym przez Ciebie mieszkaniu. Napisz ogłoszenie:

- poinformuj, na jak długo chcesz wynająć mieszkanie,
- opisz mieszkanie, w którym miał/a/by zamieszkać współlokator/współlokatorka,
- podaj wysokość czynszu,
- poinformuj, jak się z Tobą skontaktować.

1 FLATMATE WANTED!

I'm a student. 2 I'm looking for a flatmate to share 3 a furnished flat with a well-equipped kitchen overlooking the River Thames.

4 I'm planning to rent it until December. Don't hesitate to see the flat!

4 The rent is £100 a week.

5 For further information contact Agnes Brown (mobile: 654789558).

Nagłówek

Powód napisania ogłoszenia

Opis mieszkania (Informacja 2)

Okres wynajmu (Informacja 1)

Wysokość czynszu (Informacja 3)

Dane kontaktowe (Informacja 4)

ĆWICZENIA

1 Zostałeś/aś poproszony/a o zredagowanie interesującego ogłoszenia, informującego mieszkańców o pewnej akcji organizowanej w jednej z dzielnic Londynu. Napisz w ogłoszeniu:

- jaki jest cel tej akcji,
- kto może w niej wziąć udział,
- dłaczego organizowana akcja jest ważna dla Twojej dzielnicy,
- jaki element dekoracyjny należy przypiąć do ubrania, aby przyłączyć się do akcji.

Napisz dwa różne ogłoszenia według podanego poniżej wzoru (*Template*), spełniające kryteria zadania. Nagłówek i zakończenie zachęcające do udziału w poniższych akcjach wymyśl sam/a.

1. AKCJA EKOLOGICZNA

2. AKCJA PROMUJĄCA ZDROWY TRYB ŻYCIA

(TEMPLATE)

NAGŁÓWEK: _____ ?

We are organising _____ ?

To take part _____ ?

It is important for my district because _____ ?

You need _____ ?

ZAKOŃCZENIE (dane kontaktowe):

ZACHĘTA:

ĆWICZENIA DODATKOWE

- 1a *Praca indywidualna*. Sprawdź, czy w swoich ogłoszeniach umieściłeś/aś wszystkie informacje.
- 1b *Praca w parach*. Przeczytaj pracę kolegi / koleżanki i sprawdź, czy są w niej wszystkie wymagane informacje oraz czy początki zdań z wzorca zostały uzupełnione tak, że tworzą zdania spójne gramatycznie.
- 1c *Praca w grupach*. Napiszcie na tablicy hasła „Informacja 1”, „Informacja 2”, „Informacja 3”, „Informacja 4”, a następnie w trakcie „burzy mózgów” zapiszcie najciekawsze językowo pomysły na realizację „kropek”. W ten sposób powstanie mapa myśli (*mind-map*).
- 1d *Praca indywidualna*. Napisz nowe ogłoszenie, wykorzystując zapisane na tablicy pomysły / zwroty.

PRZYDATNE ZWROTY

ENGLISH	POLISH
Nagłówek	
Announcement / Advertisement	Komunikat / Powiadomienie / Ogłoszenie
Attention / Important	Uwaga / Ważne
For sale / Wanted	Na sprzedaż / Poszukiwany/a
Have you seen ...?	Czy widzieliście...?
Lost / Found	Zgubiono / Znalezione
Missing	Poszukiwany/a / Zaginiony/a
To let	Do wynajęcia
Wyjaśnienie powodu, dla którego piszemy ogłoszenie	
I'm looking for ... (my kitten / a flatmate / a part-time job).	Zzukam... (kotka / współlokatora / pracy na część etatu).
I (have) lost / found ...	Zgubiłem/am... Znalazłem/am...
We are happy to announce a competition / a tournament.	Miło nam ogłosić konkurs / turniej.
Opis przedmiotu ogłoszenia	
furnished and well-equipped (same przymiotniki lub imiesłowy)	umeblowany i dobrze wyposażony
(in) excellent / good condition	w doskonałym / dobrym stanie
It is / was made of ...	To jest / było wykonane z...
It looks like ...	To wygląda jak...
Kolor: white, dark green, black and white	biały, ciemnozielony, czarno-biały
Kształt: rectangular, round, narrow	prostokątny, okrągły, wąski
Materiał: leather, glass	skórzany, szklany
Opinia: cute, unique	prześliczny, wyjątkowy
Pochodzenie: English, Oriental	angielski, orientalny
Rozmiar: tiny, large, 20x20 cm big	małutki, duży, o wymiarach 20 na 20 cm
Stan: second-hand / brand new	używany / nowutki
Wiek: new / young, old, seven-year-old	nowy / młody, stary, 7-letni
Podkreślenie wagi / znaczenia przedmiotu ogłoszenia	
It is (really) precious / valuable.	To jest (naprawdę) bardzo cenne.
It is something I got as a gift (for my birthday).	Dostałem/am to jako prezent (urodzinowy).
It means a lot to me.	To bardzo dużo dla mnie znaczy.
It's urgent.	To pilne.
Please help me find ..., because I borrowed it from ...	Proszę o pomoc w znalezieniu..., ponieważ pożyczyłem/am to od...
Zachęta / Informacje o sposobie skontaktowania się	
All participants will receive a certificate of attendance / completing the course.	Wszyscy uczestnicy otrzymają świadectwo uczestnictwa / ukończenia kursu.
Be there! / Join us today!	Przyjdź! / Dołącz do nas już dzisiaj!
Delivery included in the price. / Free delivery.	Dostawa wliczona w cenę. / Darmowa dostawa.
Don't hesitate to come and see!	Nie wahaj się przyjść i obejrzeć!
Everyone's welcome.	Zapraszamy wszystkich.
For further information / For more details please contact (Ms Hill) on (6353435367).	W celu uzyskania dalszych informacji, skontaktuj się z (p. Hill) pod numerem (6353435367).
I promise a reward.	Obiecuję nagrodę.
If found, please call (535353535).	Gdybyś znalazł/a moją zgubę, zadzwoń (na numer 535353535).
If you have any information, please leave a message for (Susan) on (0609988886).	W przypadku posiadania jakichkolwiek informacji, proszę zostawić wiadomość dla (Susan) pod numerem (0609988886).
To sign up, call ...	Aby się zapisać, zadzwoń do...

POCZTÓWKA / KRÓTKI E-MAIL

Pocztówki (Postcards) i krótkie wiadomości e-mail – mogą zawierać pozdrowienia, życzenia, gratulacje lub mieć wyłącznie charakter informacyjny. Tradycyjna pocztówka lub wiadomość elektroniczna pisana do kogoś podczas pobytu w jakimś miejscu, składa się z następujących elementów:

STRUKTURA

1 ZWROT POWITALNY (+ pozdrowienia lub życzenia)	▷ W zależności od tego, do kogo piszemy, dobieramy odpowiednią formę życzeń i powitania.
2 INFORMACJA O TYM, GDZIE PRZEBYWAMY	
3 INFORMACJA O TYM, CO TU ROBIMY	
4 INFORMACJA O ZAKWATEROWANIU	
5 OPIS NASZYCH ZAJĘĆ	▷ co robimy, co robiliśmy lub co planujemy robić.
6 OPIS WARUNKÓW POGODOWYCH	▷ np. burzy, słonecznej pogody.
7 INFORMACJA O CZYMŚ SZCZEGÓLNYM	▷ np. opis jakiegoś wydarzenia.
8 OPIS UCZUĆ	▷ np. radości, smutku, tęsknoty.
9 PYTANIE SKIEROWANE DO ADRESATA	▷ np. o samopoczucie, plany, opinię.
10 ZWROT POŻEGNALNY	▷ w stylu dobranym do adresata.

- ▶ W zależności od treści zadania, piszący/a dokonuje wyboru spośród elementów struktury 2–10.
- ▶ Pisząc taką wiadomość, należy pamiętać o precyzyjnym użyciu czasów teraźniejszych, przeszłych i przyszłych.
- ▶ W pocztówce / wiadomości oficjalnej obowiązuje język formalny, pozbawiony skrótów i kolokwializmów.

MODEL 1 (STYL NIEFORMALNY)

ZADANIE 1

Właśnie wróciłeś/aś z wymiany młodzieżowej w Wielkiej Brytanii. Napisz pocztówkę do kolegi/koleżanki, u którego/której mieszkałeś/aś podczas pobytu w Brighton.

- Podziękuj za gościnność.
- Napisz, co szczególnie utkwiło Ci w pamięci.
- Obiecaj, że wyślesz jemu/jej zdjęcia z pobytu.
- Wyraź nadzieję, że spotkacie się podczas wakacji w Polsce.

Informacja 1

Informacja 2

Informacja 3

Informacja 4

Dear Mark,
I'm writing to tell you that I've arrived home safely.

Thank you very much for your hospitality.

Your mum's meals were delicious. I'll never forget the chocolate pudding!

I promise to send you the best pictures.

Please be patient because I need some time and I'm forgetful.

Hope to see you in Poland next holidays.

Yours,
XYZ

Mark Smith
33 Lewes Road
Brighton BN2 4AT
Great Britain

MODEL 2 (STYL FORMALNY)

ZADANIE 2

Teraz wyobraź sobie, że zamiast pocztówki z zadania 1 pisziesz wiadomość e-mail do **rodziców** tego kolegi/tej koleżanki. Pamiętaj, że powinna być napisana **językiem formalnym** (bez skrótów, pełnymi zdaniami, z wieloma zwrotami grzecznościowymi).

Dear Mr and Mrs Wood,
I am writing to tell you that I have arrived home safely.
I would like to thank you for being so kind to me during my stay with you.
I appreciate your efforts to make my stay an unforgettable experience.
I really liked our walks along the beach.
I promise to send you the best photos I took as soon as possible.
I hope we will meet in Poland next holidays.
Thank you again for your hospitality.
Best wishes,
XYZ

ĆWICZENIA

1 Przebywasz na zimowym kursie językowym w Irlandii. Napisz pocztówkę w dwóch wersjach: do nauczyciela języka angielskiego oraz do kolegi/koleżanki z Londynu, w której podasz następujące informacje:

- gdzie przebywasz,
- w jakich warunkach mieszkasz,
- jaka jest pogoda,
- dlaczego kurs tak bardzo Ci się podoba.

Pamiętaj o zachowaniu właściwego stylu.

2 Przebywasz gdzieś na wakacjach i nie jesteś zadowolony/a z pobytu. Używając wszystkich poniższych wyrazów i zwrotów, zredaguj wiadomość e-mail do kolegi/koleżanki z Anglii, a następnie napisz treść zadania. Użyj czasów: *Present Continuous* i *Past Simple*.

bored • miss • renting • yours • dreadful • the worst • foggy and chilly • can't wait • greetings • Bye for now

3 W tabeli 2 wymieniono dwa powody, dla których ktoś napisał pocztówki do znajomych z Anglii. W kolumnach znajdziesz informacje, które zostały podane w tekstach pocztówek. Napisz dwie pocztówki, uwzględniając wymienione treści, w każdej zastosuj 4 przymiotniki z tabeli 1.

TABELA 1

POZIOM PRE-INTERMEDIATE / INTERMEDIATE	
annoying	denerwujący
comfortable	wygodny, komfortowy
delicious	pyszny
difficult	trudny
exhausting	wyczerpujący
fantastic	fantastyczny
terrible	straszny
terrific	niesamowity
tiring	męczący
POZIOM INTERMEDIATE / UPPER-INTERMEDIATE	
awesome	przepiękny, niesamowity
brehtaking	zapierający dech w piersiach
disgusting	odrażający, obrzydliwy, wstrętny
overwhelming	przytłaczający
picturesque	malowniczy
unforgettable	niezapomniany

TABELA 2

POWODY NAPISANIA →	POCZTÓWKA 1 <i>You are spending a holiday in the mountains.</i>	POCZTÓWKA 2 <i>You have just moved into a new flat.</i>
Informacja 1	accommodation	your new bedroom
Informacja 2	meals	problems with new neighbours
Informacja 3	climbing	distance from school
Informacja 4	local customs / traditions	house-warming party last Saturday

PRZYDATNE ZWROTY

ENGLISH	POLISH
Zwrot powitalny	
Dear Aunt Helen,	Droga Ciociu Heleno,
Dear Mrs Simpson,	Szanowna Pani Simpson,
Dear Mum and Dad, / Dear Parents,	Kochani Mamo i Tato / Drodzy Rodzice,
Hi, / Hello Jerry,	Cześć, Jerry,
Życzenia i pozdrowienia / Początek pocztówki	
(Warm) greetings from...	Pozdrawiam ciepło z...
Congratulations on your promotion / your graduation / your success, etc.	Gratuluję awansu / ukończenia szkoły / sukcesu itd.
Greetings from...	Pozdrowienia z...
I am writing to tell you that I have arrived home safely and to thank you for being so kind to me during my stay with you.	Piszę, aby poinformować, że bezpiecznie dotarłem/am do domu oraz żeby podziękować za to, że byliście dla mnie tacy mili podczas mojego pobytu u Was.
Thank you very much for my birthday present / a wonderful postcard from... / inviting me to come for the holidays, etc.	Dziękuję bardzo za prezent urodzinowy / piękną pocztówkę z... / zaproszenie na wakacje itd.
Thank you. / Thanks for your kindness and hospitality.	Dziękuję. / Dziękuję za uprzejmość i gościnność.
Opis miejsca pobytu oraz informacja, w jakim celu tu przyjechaliśmy	
I'm on a sightseeing trip / a school trip / with my friends in Paris.	Jestem w Paryżu na wycieczkę połączoną ze zwiedzaniem / wycieczkę szkolną / z przyjaciółmi.
I'm spending my holiday at the seaside / in the mountains / by the lake, etc.	Spędzam wakacje nad morzem / w górach / nad jeziorem itd.
It's a picturesque / stunning / enchanting place.	To jest malownicze / olśniewające / czarujące miejsce.
Informacja o zakwaterowaniu	
I'm sharing a cosy room with three students from Slovakia.	Dziele przytulny pokój z trzema studentami / studentkami ze Słowacji.
I'm sleeping under canvas / in a tent.	Śpię w namiocie.
I'm / We're staying in a small hotel overlooking the sea / at a campsite, at a small guest house / a three-star hotel / a youth hostel / a B&B hotel, etc.	Zatrzymałem/am / Zatrzymaliśmy się w małym hotelu z widokiem na morze / na kempingu, w pensjonacie / trzygwiazdkowym hotelu / schronisku młodzieżowym / tanim hoteliku oferującym nocleg ze śniadaniem itd.
The hotel we're staying in is gorgeous / dreadful / decent and clean / disgusting, etc.	Hotel, w którym się zatrzymaliśmy, jest przepiękny / okropny / przyzwoity i czysty / odrażający itd.
We're renting a luxury apartment / a house / a flat in the centre of the city, etc.	Wynajmujemy luksusowy apartament / dom / mieszkanie w centrum miasta itd.
Opis naszych zajęć	
Every morning we go sightseeing / swimming / jogging, etc.	Każdego ranka idziemy zwiedzać / popływać / pobiegać itd.
In the morning we have yoga / dance exercises, etc.	Rano mamy jogę / ćwiczymy taniec itd.
Next week we're flying to Tokyo.	W przyszłym tygodniu lecimy do Tokio.
Tomorrow we are going on a sailing trip / to ride a camel / try seafood, etc.	Jutro wybieramy się na wycieczkę żaglówką / zamierzamy przejechać się na wielbłądzie / spróbować owoców morza itd.

ENGLISH	POLISH
We've already seen / visited the aquarium / the museum, etc.	Już zwiedziliśmy oceanarium / muzeum itd.
Yesterday we hired a car and went on a trip around the island.	Wczoraj wynajęliśmy samochód i pojechaliśmy na wycieczkę dookoła wyspy.
Opis warunków pogodowych	
It's sunny / windy / chilly / boiling hot / freezing cold, etc.	Jest słonecznie / wietrznie / chłodno / upał nie do zniesienia / przeraźliwie zimno itd.
Right now it's raining / snowing / cloudy / foggy, etc.	Teraz pada deszcz / śnieg / jest pochmurno / mgliście itd.
The weather is awful / terrible / great / fine / unbearable, etc.	Pogoda jest okropna / straszna / świetna / w porządku / nie do zniesienia itd.
Informacja o czymś szczególnym	
I tried to speak Spanish but it was a total disaster.	Próbowałem/am mówić po hiszpańsku, ale to była totalna klapa.
I was diving yesterday and it was an awesome experience.	Wczoraj nurkowałem/am i to było niezwykle doświadczenie.
I've bought a nice handmade souvenir for you.	Kupiłem/am Ci ładną, ręcznie robioną pamiątkę.
I've met someone and it's love at first sight.	Spotkałem/am kogoś i to jest miłość od pierwszego wejrzenia.
You won't believe what happened! We met our neighbours on the beach yesterday evening.	Nie uwierzysz, co się stało! Wczoraj na plaży spotkaliśmy naszych sąsiadów.
Opis uczuć	
I can't wait to see you.	Nie mogę się doczekać, kiedy Cię zobaczę.
I miss you!	Tęsknię za Tobą!
I will never forget my trip to...	Nigdy nie zapomnę wycieczki do...
I wish you were here!	Szkoda, że Ciebie tu nie ma!
I'm having a great time in ...	Świetnie się bawię w...
I'm having the time of my life!	(W pocztówce) Jestem na wakacjach mojego życia!
I'm really delighted / disappointed / happy / satisfied because...	Jestem naprawdę zachwycony/a / rozczarowany/a / szczęśliwy/a / usatysfakcjonowany/a, ponieważ...
It was the worst holiday ever! / I've ever had!	To były moje najgorsze wakacje!
We are enjoying ourselves here!	Świetnie się tu bawimy!
Pytanie do adresata	
Hope you're well / fine / OK.	Mam nadzieję, że u Ciebie wszystko w porządku.
How's your holiday / new school?	Jak tam Twoje wakacje / nowa szkoła?
What about you? / How are things? / How's life?	A co u Ciebie?
What would you like me to bring you (back) from holiday?	Co mam Ci przywieźć z wakacji?
Zwrot kończący	
All the best, / Best wishes,	Wszystkiego najlepszego,
Bye for now,	Na razie,
Hugs and kisses,	Uściski i buziaczki,
Love, Mary / Peter	Tvoja Marysia / Twój Piotr
See you in two weeks / in July / soon, etc.	Do zobaczenia za dwa tygodnie / w lipcu / wkrótce itd.
Take care,	Uważaj na siebie,
Yours,	Twój / Twoja

ZAPROSZENIE

STRUKTURA

1	NAGŁÓWEK	
2	KTO KOGO	▷ informacja, kogo zapraszamy.
3	KIEDY I GDZIE	▷ podajemy dokładny termin i miejsce imprezy / spotkania.
4	Z JAKIEJ OKAZJI	▷ podajemy powody, dla których wydarzenie jest organizowane.
5	DODATKOWE INFORMACJE	▷ np. o programie uroczystości, przewidzianych atrakcjach, odpowiednim stroju, konieczności przyniesienia czegoś, ▷ o potwierdzeniu przybycia, sposobie dotarcia na miejsce itp.
6	ZWROT ZACHĘCAJĄCY	▷ do przyjęcia zaproszenia / wzięcia udziału w wydarzeniu, którego zaproszenie dotyczy.

MODEL 1 (STYL NIEFORMALNY)

ZADANIE

Zbliża się koniec roku szkolnego. W Twojej szkole przebywają uczniowie z wymiany z miastem partnerskim w Ameryce. Napisz do nich zaproszenie na przyjęcie z okazji zakończenia roku szkolnego organizowane u Ciebie w domu. W zaproszeniu powinny się znaleźć następujące informacje:

- kiedy odbędzie się spotkanie,
- jakie atrakcje przewidziano,
- jak dotrzeć do Twojego domu,
- co należy ze sobą zabrać.

1 INVITATION

It's the end of the school year!

2 I'd like to invite all the students from The Twin City Exchange to a garden party at my place.

3 The party will start at 7:00 pm on Saturday, 25 June.

5 Don't miss the chance to try delicious vegetarian dishes and enjoy my brother's fireworks show.

To get there, 5 take bus 12 from school and get off at the fourth stop.

5 Bring a warm jacket in case it's cold at night.

6 Hope to see you there!

Peter

Informacja 1

Informacja 2

Informacja 3

Informacja 4

MODEL 2 (STYL FORMALNY)

ZADANIE

Wraz z grupą kolegów i koleżanek chcecie zorganizować bal charytatywny, aby wspomóc lokalne hospicjum dla dzieci. Chcielibyście / Chciałybyście zaprosić grupę nauczycieli z Wielkiej Brytanii, którzy pracują od roku w Waszej szkole. Zredaguj zaproszenie, w którym:

- zaprosisz ich na organizowaną imprezę w imieniu swoich kolegów i koleżanek,
- podasz, gdzie i kiedy odbędzie się bal,
- wyjaśnisz, jaki jest cel organizowanej imprezy,
- poprosisz o przyjęcie w stroju wieczorowym.

1 INVITATION

2 My friends and I have the great pleasure of inviting you to the Annual Charity Ball which is organised 4 to raise money for the local Children's Hospice.

3 The ball starts at 8:00 pm on Friday, 17th November, at the Town Hall, 75 Szeroka Street.

6 We hope you will accept our invitation.
Peter

5 Dinner Jackets and Evening Dress

Informacja 1

Informacja 3

Informacja 2

Informacja 4

ĆWICZENIA

1 W Twojej szkole przebywa grupa uczniów z Holandii. Planujesz zorganizowanie konkursu językowego. Napisz adresowane do nich zaproszenie na zbliżającą się imprezę, używając wszystkich poniższych wyrazów i zwrotów.

organising • participants • competition • certificate • prize • make sure • take part • attractions • sign up • interested

ĆWICZENIA DODATKOWE

- 1a **Praca indywidualna.** Sprawdź, czy w swoim zaproszeniu umieściłeś/aś wszystkie wyrazy z ramki.
- 1b **Praca w parach.** Przeczytaj pracę kolegi / koleżanki i porównaj, czy wyrażenia z ramki zastosowaliście w podobnych zdaniach.
- 1c **Praca w grupach.** Wypiszcie na tablicy najciekawsze przykłady form gramatycznych, które zostały użyte w Waszych zaproszeniach (np. tryb warunkowy, tryb rozkazujący, strona bierna). W ten sposób powstanie mapa myśli (grammar mind-map).
- 1d **Praca indywidualna.** Napisz nowe zaproszenie, wykorzystując przykłady z mapy myśli.
- 2 Napisz dwa różne zaproszenia – jedno nieformalne i jedno formalne. Przed przystąpieniem do pracy przepisuj do zeszytu tabelę ze s. 32 i uzupełnij ją różnymi pomysłami dotyczącymi:
- rodzaju wydarzenia, na które kogoś zaprosisz,
 - powodów, dla których jest ono organizowane,
 - miejsca, w którym się odbędzie,
 - sposobu, w jaki można tam dotrzeć,
 - przewidzianych atrakcji oraz
 - ewentualnych dodatkowych informacji.

TOPIC	HOUSE	FOOD & COOKING	ENVIRONMENT
INFORMATION			
EVENT	House-warming party	?	?
REASONS FOR ORGANISING	Moving into a new house	?	?
PLACE	41 Pine Street	?	?
HOW TO GET THERE	Take a taxi	?	?
ATTRACTIONS	Vegetarian barbecue	?	?
EXTRA INFORMATION	Bring a camera	?	?

ĆWICZENIA DODATKOWE

- 2a Praca indywidualna.** Sprawdź, czy w swoich zaproszeniach umieściłeś/aś wszystkie elementy wymienione w tabeli.
- 2b Praca w parach.** Przeczytaj pracę kolegi / koleżanki i podkreśl w niej elementy charakteryzujące styl formalny i nieformalny.
- 2c Praca w grupach.** Napiszcie na tablicy wybrane dwa inne tematy leksykalne (np. EDUCATION, ENTERTAINMENT) i w trakcie „burzy mózgów” dopiszcie do nich pomysły na wypełnienie kolumn z powyższych tabeli. W ten sposób powstanie mapa myśli (*mind-map*).
- 2d Praca indywidualna.** Korzystając z pomysłów spisanych podczas pracy w grupach, napisz dwa zaproszenia – po jednym na każdy z opracowanych w ćwiczeniu 2 tematów leksykalnych.

PRZYDATNE ZWROTY

ENGLISH	POLISH
Nagłówek	
Don't miss the opening ceremony / the gala / the finals!	Nie przegap ceremonii otwarcia / gali / finałów!
Invitation	Zaproszenie
It's the end of the school year!	Koniec roku szkolnego!
Party time!	Czas na imprezę!
Początek zaproszenia	
Come and celebrate / Enjoy our graduation.	Przyjdź i świętuj z nami uroczystość rozdania dyplomów.
I have the great honour to invite you to the exhibition of my photographs.	Mam zaszczyt zaprosić Państwa na wystawę moich zdjęć.
I'm organising a picnic / a school reunion.	Organizuję piknik / zjazd absolwentów.

ENGLISH	POLISH
Określanie czasu i miejsca	
Please be our guest at the opening of our new clinic 'The Touch of Health'.	Chcielibyśmy, aby uczestniczył/a Pan/i w ceremonii otwarcia naszej nowej kliniki „Dotyk zdrowia”.
Please join us for (Halloween).	Dołącz do nas (na Halloween).
The fancy-dress party will take place at my home.	Bał przebierańców odbędzie się w moim domu.
The party / meeting will start at 7:00 pm on Saturday, 25th September.	Impreza / Spotkanie zacznie się w sobotę, 25 września o 19:00.
The picnic will be in my garden.	Piknik odbędzie się w moim ogrodzie.
This year we're holding the party in the Hotel Ibis on Friday, 2nd May, 2014 from 5:00 pm until 11:00 pm.	W tym roku urządzamy przyjęcie w hotelu Ibis w piątek, 2 maja 2014, w godzinach 17:00–23:00.
We're having a barbecue to celebrate my promotion.	Organizujemy spotkanie przy grillu z okazji mojego awansu.
You're invited to / I would like to invite you to our house-warming party.	Zapraszamy Cię na parapetówkę.
Dodatkowe informacje	
Come on time.	Przyjdź punktualnie.
Dinner jackets and Evening dress.	Wymagany strój wieczorowy.
Don't forget your (swimming) costume.	Nie zapomnij kostiumu kąpielowego.
Feel free to bring your friends. / You are welcome to bring your pet.	Możesz przyjść ze znajomymi. / Możesz przyjść ze swoim zwierzęciem.
Let us know if you are coming.	Daj nam znać, czy przyjdiesz.
Make sure you know how to get there.	Upewnij się, jak się tam dostać / jak tam dotrzeć.
No admission fee. / Free entry.	Wstęp wolny.
R.S.V.P – z francuskiego <i>Répondez s'il vous plaît</i> .	Proszę o potwierdzenie przybycia. (język formalny)
Take / Bring your favourite CDs / a packet of crisps with you.	Weź / Przynieś swoje ulubione płyty / paczkę chipsów.
The address is 14, Lemon Street, on the third floor.	Adres: ul. Cytrynowa 14, na trzecim piętrze.
There will be a special guest.	Wystąpi gość specjalny.
There will be lots of surprises / various attractions.	Będzie dużo niespodzianek / rozmaitych atrakcji.
To get there, take a taxi / bus number 23 and get off at Teatralny Square.	Aby dotrzeć na miejsce, weź taksówkę / pojeźdź autobusem linii 23 i wysiądź na przystanku przy placu Teatralnym.
To take part in this competition / event you have to sign up / book a table.	Aby wziąć udział w tym konkursie / wydarzeniu, musisz się zapisać / zarezerwować stół.
When you reach the fountain, cross the street and turn left.	Kiedy dotrzesz do fontanny, przejdź przez ulicę i skręć w lewo.
Zakończenie zaproszenia	
Can't wait to see you!	Nie mogę się doczekać spotkania!
Do come! Don't miss it!	Przyjdź! Nie przegap okazji!
Hope to see you there!	Mam nadzieję, że się zobaczymy!
Make sure you can come!	Przyjdź na pewno!
Try to come / be there!	Postaraj się przyjść!
We look forward to meeting you.	Oczekujemy z niecierpliwością spotkania.

ANKIETA

Możesz zostać poproszony/a o zredagowanie **ankiety** (a *questionnaire*) lub jej wypełnienie. Poniżej znajdują się dwa schematy ankiety:

- z punktu widzenia piszącego/tworzącego ankietę
- z punktu widzenia odpowiadającego na ankietę/respondenta.

SCHEMAT 1 (DLA REDAGUJĄCEGO)

ANKIETA DO ZREDAGOWANIA

Piszemy zdanie wprowadzające, w którym wyjaśniamy powód i cel opracowania ankiety.

TWORZYMYPYTAANIA

OTWARTE

- wymagające odpowiedzi pełnymi zdaniami.

ZAMKNIĘTE

- wymagające dokonania wyboru z podanych odpowiedzi (jednej lub kilku).

SCHEMAT 2 (DLA WYPEŁNIAJĄCEGO)

ANKIETA DO WYPEŁNIENIA

Czytamy zdanie wprowadzające, w którym ktoś nam wyjaśnia powód i cel opracowania ankiety.

ODPOWIADAMY NA PYTANIA

OTWARTE

- odpowiadamy pełnymi zdaniami.

ZAMKNIĘTE

- wybieramy jedną lub kilka z podanych odpowiedzi.

WSKAZÓWKI

Poniższa tabela zawiera typowe przykłady dwóch rodzajów pytań, jakie występują w ankiecie.

RODZAJ PYTANIA	PRZYKŁAD
Pytania zamknięte (closed-ended questions) Pytania z podanymi odpowiedziami do wyboru.	Which are the gadgets that you cannot live without? (market research) A mobile phone B palmtop C MP3 player How would you rate our services? (hotel management) 1 excellent 2 good 3 poor
Pytania otwarte (open-ended questions) Pytania, do których respondenci muszą napisać odpowiedzi sami.	How do you spend your typical day? [] [] [] What would you do if you won \$1000 in a lottery? [] [] [] How many emails do you send every day? [] [] []

MODEL 1 (DLA REDAGUJĄCEGO)

ZADANIE 1

Przed międzynarodową wymianą młodzieży poproszono Cię o przygotowanie/opracowanie ankiety, po wypełnieniu której organizatorzy dowiedzą się, jakie nawyki żywieniowe mają uczestnicy projektu. W sporządzonej ankiecie zapytaj uczestników o następujące kwestie:

- Ile posiłków dziennie spożywają?
- Ile razy w tygodniu jedzą owoce i warzywa?
- Ile wody mineralnej dziennie piją?
- Jak często jedzą przekąski między posiłkami?

QUESTIONNAIRE

The aim of this questionnaire is to find out more about the eating habits of the International Youth Exchange participants.

Please choose the correct answer:

- How many meals a day do you have?**
A three
B four
C more than four
- How many times a week do you eat fruit and vegetables?**
A every day
B twice a week
C I hardly ever eat fruit and vegetables.
- How much mineral water do you drink every day?**
A 1.5l
B half a litre
C none
- How often do you have snacks between meals?**
A very often
B from time to time during the week
C I don't eat anything sweet.

THANK YOU VERY MUCH!

MODEL 2 (DLA WYPEŁNIAJĄCEGO)

ZADANIE 2

Przed wyjazdem z Londynu właściciel schroniska, w którym przebywałeś/aś, poprosił Cię o wypełnienie ankiety zawierającej następujące pytania:

- Co wpłynęło na to, że wybrałeś/aś właśnie to schronisko na czas swojego pobytu w Londynie?
- Jaka potrawa najbardziej smakowała Ci na śniadanie?
- O co należałoby uzupełnić ofertę schroniska?
- Jakie warunki zastałeś/aś w pokoju?

CUSTOMER SATISFACTION QUESTIONNAIRE

It is our aim to create a friendly atmosphere for your enjoyment, so we would appreciate if you could take some time to fill in this questionnaire before you leave our hostel.

1 How did you learn about our hostel?

2 How did you find our breakfast menu?

3 What else would you require if you stayed at our hostel again?

4 How did you find your room?

THANK YOU VERY MUCH!

34

Proponowane odpowiedzi do powyższej ankiety:

- 1 My friend Susan recommended this hostel to me.
- 2 I thought the yoghurt with a muesli bar was delicious!
- 3 I think you should provide visitors with fresh towels every day.
- 4 My room was very clean, but the shower unit was disgusting!

ĆWICZENIA

1 Podczas pobytu na międzynarodowym obozie językowym masz zorganizować Dzień Sportu. W ankiecie skierowanej do wszystkich uczestników zadaj kilka pytań dotyczących przebiegu planowanej imprezy.

- Zapytaj, w jakiej konkurencji sportowej respondent/ka wziętyby/wzięłaby chętnie udział.
- Poproś o określenie własnej kondycji fizycznej.
- Zapytaj, jaki konkurs sportowy respondent/ka uznał/a by za najzabawniejszy.
- Poproś o podanie pomysłu na nagrodę główną dla najlepszej drużyny.

Tworząc pytania, zastosuj:

- drugi tryb warunkowy
- formę grzecznościową *Could you...?*
- *to consider sth as sth else*
- *to find sth + adjective*

Zapisz swoje odpowiedzi w zeszycie

QUESTIONNAIRE

The aim of this questionnaire is

THANK YOU VERY MUCH!

ĆWICZENIA DODATKOWE

- 1a **Praca w parach.** Przeczytaj pracę kolegi / koleżanki i sprawdź, czy są w niej wszystkie wymagane informacje oraz konstrukcje językowe.
- 1b **Praca w grupach.** Napiszcie na tablicy hasła „Informacja 1”, „Informacja 2”, „Informacja 3”, „Informacja 4”, a następnie w trakcie „burzy mózgów” zapiszcie wokół tych haseł najciekawsze językowo pomysły na realizację „kropek” oraz odpowiedzi na pytania zawarte w ankiecie. W ten sposób powstanie mapa myśli (*mind-map*) z pomysłami.
- 1c **Praca indywidualna.** Napisz nową ankietę, wykorzystując pomysły z mapy myśli.

2 Grupa nauczycieli ze szkoły językowej napisała pytania do ankiety dla uczniów na temat częstotliwości korzystania z internetu w nauce języka angielskiego.

Dopisz do pytań po trzy odpowiedzi zamknięte, które Twoim zdaniem dadzą autorom najpełniejszą odpowiedź na zadane pytania. Zapisz swoje odpowiedzi w zeszycie.

QUESTIONNAIRE

The aim of this questionnaire is to find out if students use Internet resources to learn English.

1 How often do you use the Internet to learn English?

2 What do you find most helpful on the Internet to learn English?

3 How often do you use English online to communicate with anyone?

4 How often does your English teacher assign you tasks requiring the use of the Internet?

THANK YOU!

ĆWICZENIA DODATKOWE

- 2a **Praca indywidualna.** Zastanów się, czy podane przez Ciebie odpowiedzi zamknięte są wyczerpujące. Pomyśl, czy można dopisać jeszcze jedną odpowiedź zamkniętą.
- 2b **Praca w parach.** Przeczytaj pracę kolegi / koleżanki i zakreśl odpowiedzi tak, jakbyś to Ty odpowiadał/a na zadane pytania, a następnie uzasadnij swój wybór.
- 2c **Praca w grupach.** Zastanówcie się w trakcie „burzy mózgów”, jakie inne trzy pytania otwarte można by dopisać do tej ankiety, aby dała nauczycielom jeszcze pełniejsze dane.

INFORMACJE OGÓLNE

Oprócz tworzenia krótkich tekstów użytkowych, omówionych wcześniej, uczniowie powinni też umieć pisać dłuższe teksty użytkowe. Ich rodzaje mogą być różne – w zależności od tego, czy uczniowie realizują naukę języka angielskiego w zakresie podstawowym (poziom IV.1.P), czy rozszerzonym (poziom IV.1.R)

W tabelach poniżej przedstawiono zasadnicze różnice w wymaganiach na obu poziomach.

POZIOM PODSTAWOWY

Przykładowe rodzaje tekstów:

List prywatny (nieformalny)

E-mail

Wiadomość umieszczana na blogu

P Według podstawy programowej (IV.1.P punkty 5 i 7) na poziomie podstawowym w ww. formach wypowiedzi pisemnej oczekuje się od ucznia umiejętności:

- 1) opisanie ludzi, przedmiotu, miejsca, zjawiska i czynności;
- 2) opisanie wydarzenia z życia codziennego i skomentowanie go;
- 3) przedstawienia faktów z przeszłości i teraźniejszości;
- 4) relacjonowania wydarzenia z przeszłości;
- 5) wyrażania i uzasadniania swoich opinii, poglądów i uczuć;
- 6) przedstawienia opinii innych osób;
- 7) przedstawienia zalet i wad różnych rozwiązań i poglądów;
- 8) opisanie intencji, marzeń, nadziei i planów na przyszłość;
- 9) opisanie doświadczenia swojego i innych;
- 10) wyrażania pewności, przypuszczenia, wątpliwości dotyczących zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;
- 11) wyjaśnienia sposobu obsługi prostych urządzeń;
- 12) uzyskania i przekazania informacji i wyjaśnień;
- 13) prowadzenia prostych negocjacji (np. uzgadnianie formy spędzania czasu);
- 14) proponowania, przyjęcia i odrzucenia propozycji i sugestii;
- 15) proszenia o pozwolenie, udzielania i odmawiania pozwolenia;
- 16) wyrażania emocji;
- 17) proszenia o radę i udzielania rady;
- 18) wyrażania prośby i podziękowania oraz zgody lub odmowy wykonania prośby;
- 19) wyrażania skargi i przeprosin.

Przykładowy temat:

Uczestniczyłeś/aś w obozie językowym w Anglii. W liście / e-mailu do kolegi / koleżanki:

- ▶ wyjaśnij, dlaczego uczestniczyłeś/aś w obozie
- ▶ opisz miejsce, w którym mieszkałeś/aś, oraz swojego ulubionego nauczyciela
- ▶ przedstaw wady i zalety pobytu na obozie
- ▶ zaproponuj koledze / koleżance wspólny wyjazd na obóz w przyszłym roku

WSKAZÓWKI

- ▶ Aby przekazać wszystkie informacje, uczeń powinien zrealizować każdy z wymienionych punktów (odnieść się do niego i rozwinąć go). Nie trzeba realizować ich w tej samej kolejności, w jakiej podane są w treści zadania.
- ▶ Każda wypowiedź pisemna powinna być spójna i logiczna oraz poprawna pod względem językowym.

POZIOM ROZSZERZONY

Przykładowe rodzaje tekstów:

List formalny
Rozprawka
Artykuł

R Według podstawy programowej (IV.1.P i IV.1.R punkty 5 i 7) na poziomie rozszerzonym w ww. formach wypowiedzi pisemnej oczekuje się od ucznia umiejętności określonych dla poziomu podstawowego, a ponadto:

- 1) wyjaśniania sposobu obsługi bardziej skomplikowanych urządzeń oraz procedury postępowania;
- 2) przedstawiania w logicznym porządku argumentów za i przeciw dotyczących danej tezy lub rozwiązania;
- 3) prowadzenia negocjacji w trudnych sytuacjach życia codziennego;
- 4) ustosunkowania się do opinii innych osób;
- 5) komentowania, akceptowania lub kwestionowania opinii innych;
- 6) spekulowania na temat przyczyn i konsekwencji zdarzeń przeszłych i przyszłych;
- 7) wysuwania i rozważania hipotezy.

Przykładowe tematy:

LIST FORMALNY

Jesteś niezadowolony/a z obozu językowego w Anglii organizowanego przez biuro turystyczne.

W liście z reklamacją **wyjaśnij, dlaczego nie jesteś zadowolony/a z wyjazdu** oraz **poradź organizatorowi, w jaki sposób może zapobiec niezadowoleniu klientów w przyszłości**.

ROZPRAWKA

Coraz więcej osób korzysta z audiobooków, zamiast czytać papierowe wersje książek. Napisz rozprawkę na ten temat, przedstawiając **wady i zalety** tej formy czytelnictwa.

ARTYKUŁ

Poproszono Cię o napisanie artykułu do gazetki szkolnej na temat sposobów spędzania wakacji.

Napisz artykuł, w którym **wyjaśnisz, dlaczego warto spędzać wakacje w sposób aktywny**, oraz **opiszesz swoje doświadczenie w tej dziedzinie**.

WSKAZÓWKI

- ▶ Uczeń powinien zrealizować każdy z wymienionych elementów (odnieść się do niego i go rozwinąć) według własnego pomysłu.
- ▶ Każda wypowiedź pisemna powinna być spójna i logiczna oraz poprawna pod względem językowym.

BOGACTWO JĘZYKOWE – SPÓJNIKI

Niezwyczajnie istotnym elementem każdego tekstu są słowa i frazy łączniki (*linking words*), które powodują, że tekst dobrze się czyta i stanowi spójną całość dla czytelnika. Poniższa tabelka zawiera przykłady takich słów i wyrażeń z podziałem na funkcje, jakie pełnią w zdaniach. Pozostałe słowa łączące (oprócz spójników) znajdują się w tabeli „Przydatne zwroty” (ROZPRAWKA) na s. 73.

SPÓJNIKI (LINKING WORDS)		
Funkcja	Przykłady	Przykład zdania
Spójniki wprowadzające zdania okolicznikowe czasu (<i>Time Linking Words</i>)	after – po as – w momencie, gdy as soon as – jak tylko before – przed, zanim once – jak tylko since – od (jakiegoś czasu) until (till) – aż do when – kiedy whenever – za każdym razem gdy while – podczas gdy during – podczas	<i>She mustn't do her exercises until they take the plaster off.</i>
Spójniki wprowadzające zdania okolicznikowe przyczyny (<i>Reason Linking Words</i>)	as / because / since – bo, ponieważ, skoro that's why – oto dlaczego that's the reason why – i właśnie dlatego	<i>I'm going to London. That's the reason why I need a dictionary.</i>
Spójniki wprowadzające zdania okolicznikowe skutku (<i>Result Linking Words</i>)	as a result – w rezultacie consequently / as a consequence – w związku z tym nevertheless – jednakże, niemniej (jednak) therefore – w rezultacie so ... that / such ... that – tak... że thus – tak więc	<i>She was so wet that she immediately went to change her clothes.</i>
Spójniki wprowadzające zdania okolicznikowe celu (<i>Purpose Linking Words</i>)	so as to – po to, żeby so that – żeby in order that – po to, żeby in order to – po to, żeby to (+ bezokolicznik) – żeby (coś zrobić)	<i>We bought this CD so as to listen to this kind of music in the car.</i>
Spójniki wprowadzające kontrast do zdania (<i>Concession Linking Words</i>)	although – chociaż but – ale even though – chociaż / mimo że however – pomimo to / mimo tego on the other hand – z drugiej strony though – chociaż / pomimo tego, że whereas / while – a / podczas gdy despite / in spite of – pomimo otherwise – w przeciwnym razie	<i>She likes cycling every weekend whereas / while her boyfriend prefers going to the cinema.</i>

BLOG

RODZAJE BLOGÓW

PREZENTACJA
PASJI

- autora
(np. sport,
gotowanie,
fotografia itp.)

INSTRUKCJA

- mająca charakter poradnika dla czytelników poszukujących porady lub wskazówek (np. przepisy kulinarne, majsterkowanie, rękodzieło itp.)

BLOG

RELACJA Z ŻYCIA
PRYWATNEGO

- (np. podróże, uroczystości rodzinne itp.) lub instytucji (np. hotelu, klubu)

MANIFEST
POGLĄDÓW

- dotyczących różnych sfer życia (np. politycznych, religijnych)

Blog może zawierać elementy **wszystkich** form wypowiedzi pisemnej. Znajdziemy w nim zwroty charakterystyczne dla opowiadania, opisu, recenzji, raportu, artykułu, rozprawki, ogłoszenia, zaproszenia, wiadomości, pocztówki czy listu. Zawsze możesz skorzystać z tabeli „Przydatne zwroty” w tym Repetytorium.

- Pisząc wiadomość na blogu należy zadbać o poprawność gramatyczną oraz zwrócić uwagę na konsekwencję w stylu (nieformalny, półformalny, formalny), w zależności od tego, kto ma być naszym odbiorcą.
- Blog nie powinien zawierać bardzo długich wypowiedzi, ponieważ to zniechęca czytelnika do przeczytania tekstu do końca.
- Blog może być wzbogacony zdjęciami, filmami, grafiką lub zawierać linki do polecanych przez autora stron internetowych.

MODEL

ZADANIE

Samodzielnie wykonasz/aś prezent dla kogoś bliskiego. Podziel się swoim pomysłem na blogu.

- Wyjaśnij, dlaczego postanowiłeś/aś obdarować osobę bliską prezentem.
- Opowiedz, w jakich okolicznościach wpadłeś/aś na pomysł wykonania prezentu.
- Opisz, jak zrobiłeś/aś prezent oraz skomentuj, jakie wywarł on wrażenie na osobie obdarowanej.
- Wyraż swoją opinię na temat prezentów wykonanych własnoręcznie i ją uzasadnij.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z czterech podpunktów, pamiętając, że długość tekstu powinna wynosić **80–130** słów (nie licząc słów w zdaniach, które są podane pogrubioną czcionką). Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji (4 punkty), spójność i logika (2 punkty), bogactwo językowe (2 punkty) oraz poprawność językowa (2 punkty).

WSKAZÓWKA

- ▶ Przed przystąpieniem do pisania bloga zastanów się, jaki jest jego główny cel i kto miałby być jego odbiorcą.

A gift for my girlfriend!

Publish

Save

NEW ENTRY

Title: A gift for my girlfriend!

Entry:

Hi everyone! Guess what! I've made a seasonal gift for my girlfriend by myself!

I was shopping for vegetables at the market full of old ladies selling flowers. My dream was to make an unforgettable impression on my girlfriend. Daisy loves sunflowers so I thought I would buy her one.

When I noticed a small boy eating the seeds I had an idea. I bought a big sunflower and imagined a pattern on it. Next, I picked out the seeds in order to make the shape of a heart. I left the sunflower on Daisy's bed. She was delighted when she saw it. She was so moved that it was difficult for her to hide her tears...

I think that self-made gifts make valuable memories. They are better because they are a unique part of us and no expensive present will ever replace them.

Don't hesitate! Somebody is waiting for a piece of you in a gift...

Element 2 (odniesienie)

Element 1 (odniesienie)

Element 1 (rozwińcie)

Element 2 (rozwińcie)

Element 3 (odniesienie)

Element 3 (rozwińcie)

Element 4 (odniesienie)

Element 4 (rozwińcie)

ĆWICZENIA

1 Przeczytaj poniższą wiadomość umieszczoną na blogu oraz sprawdź, czy autor tekstu odniósł się do wszystkich elementów polecenia i je rozwinął.

Treść zadania

Podczas wyjazdu na wakacje przeżyłeś/aś ciekawą przygodę związaną z dyscypliną sportu, którą uprawiasz. Podziel się tym doświadczeniem na blogu.

- Opowiedz, co robiłeś/aś tego dnia.
- Opisz nietypową sytuację, w jakiej się znalazłeś/aś.
- Wyjaśnij, co i dlaczego zrobiło na Tobie największe wrażenie.
- Napisz, czego nauczyło Cię to doświadczenie.

New tracks – New experiences!
Publish
Save

NEW ENTRY

Title: New tracks – New experiences!
Entry:

It was a typical summer day.

I was running, listening to chillout music and enjoying a beautiful sunrise. My energetic movements made my run the longest in my life. Suddenly, I realised that I had lost my way. Following the directions on my GPS wristwatch, I found myself on a sandy dune. Suddenly, I noticed an old carriage. When I approached the mysterious vehicle, I saw two leather suitcases. I was extremely excited at the very thought that somebody had left them there many years ago, so I decided to take a picture. ‘Get out of here, will you!’ I suddenly heard from behind. I turned round and I realised that the dune was simply a filmset. Now I know that you shouldn’t always believe what you see. Next time I will look around before taking a picture.

I hope you will like my pictures!

ĆWICZENIA DODATKOWE

- 1a Praca indywidualna.** Postaraj się wymienić w blogu wszystkie podkreślone określenia na inne, pasujące do rzeczownika w tej samej frazie. Zapisz swoje odpowiedzi w zeszycie.
- 1b Praca w grupach.** Spróbujcie w trakcie „burzy mózgów” wymyślić inny scenariusz opowiadania związanego z podróżą na podstawie zdjęcia z walizkami, który mógłby zostać opublikowany na tym blogu i byłby zgodny z poleceniem do zadania.
- 2** Na stronie www.enjoynaturaltreasures.blogspot.com ogłoszono konkurs na najlepszy blog nawiązujący do spotkań z naturą, dla którego inspiracją ma być poniższe zdjęcie. W tekście opublikowanym na blogu musisz:
- poinformować, gdzie przebywasz, i wyjaśnić dlaczego,
 - opisać uczucia, jakie towarzyszą Ci w codziennym obcowaniu z przyrodą,
 - wyrazić swoją opinię na temat spędzania czasu blisko natury i ją uzasadnić,
 - opisać swoje marzenie związane z fotografowaniem natury.

ĆWICZENIA DODATKOWE

- 2a Praca w parach.** Przeczytaj blog kolegi / koleżanki w parze i zastanów się nad logiką wypowiedzi oraz nad bogactwem językowym. Wymieńcie się spostrzeżeniami.
- 2b Praca w grupach.** Wyobraźcie sobie, że jesteście komisją konkursową. Czytając najciekawiej napisane blogi, podejmijcie decyzję, autorzy których z nich powinni zostać nagrodzeni opublikowaniem ich na oficjalnym profilu szkoły w internecie.

➡ Pisanie: Przydatne zwroty

Notatka / Wiadomość · str. 25
 Ogłoszenie · str. 27
 Pocztówka · str. 30
 Zaproszenie · str. 32
 List prywatny / e-mail · str. 42, z zapytaniem · str. 45,
 z reklamacją lub zażaleniem · str. 48,
 do redakcji · str. 52
 Opis osoby · str. 54, miejsca / budynku · str. 56,
 wydarzenia / imprezy · str. 58
 Recenzja · str. 63–64
 Opowiadanie · str. 66–67
 Rozprawka · str. 73

LIST PRYWATNY / E-MAIL

List prywatny (*A private letter*) jest to **list lub e-mail do przyjaciół i znajomych**. W zależności od tego, co chcemy przekazać w liście / e-mailu do znajomych, możemy zastosować następujące techniki pisania:

- argumentowanie** (np. zajmowanie stanowiska w jakiejś kwestii, uzasadnianie dokonanego wyboru itd.),
- opisywanie** (np. miejsca, sytuacji, osoby itp.),
- recenzowanie** (np. ocena jakiegoś wydarzenia kulturalnego, w którym braliśmy udział),
- opowiadanie** (np. relacjonowanie lub podsumowanie jakiegoś ważnego dla nas wydarzenia, przygody, przeżycia itd.).

Ze względu na fakt, iż liczba tematów, które możemy poruszyć w liście prywatnym / e-mailu, jest właściwie nieograniczona, pisząc taki list / e-mail należy wykazać się znajomością wielu rozmaitych struktur leksykalno-gramatycznych i umiejętnością odpowiedniego stosowania ich w zależności od kontekstu sytuacyjnego.

W liście prywatnym / e-mailu używamy **stylu nieformalnego**, czyli możemy stosować:

- wyrażenia potoczne / idiomy, np. *What are you up to? Please drop me a line,*
- formy ściągnięte czasowników, np. *I'll, she's, we'd,*
- słownictwo potoczne, używane w życiu codziennym, np. *It's full of life.*

STRUKTURA

List prywatny / e-mail składa się z 5 elementów.

1	ZWROT GRZECZNOŚCIOWY	▷ rozpoczynający list / e-mail, po którym zawsze stawiamy przecinek.
2	WSTĘP	Uczeń: ▷ podaje powód, dla którego pisze, ▷ dziękuje za otrzymany list / e-mail, ▷ przeprasza, że tak długo nie pisał/a (np. z jakiegoś konkretnego powodu), pyta adresata / adresatkę, co u niego / niej słychać, lub zadaje inne pytanie w nawiązaniu do wcześniejszej korespondencji.
3	ROZWINIĘCIE	Uczeń: ▷ rozwija różne tematy, w zależności od treści zadania:
JEDEN AKAPIT – realizacja wszystkich elementów polecenia w jednym akapicie,
KILKA AKAPITÓW – realizacja każdego elementu zadania w oddzielnym akapicie.
4	ZAKOŃCZENIE	Uczeń: ▷ podsumowuje swój list / e-mail, ▷ podkreśla, że musi kończyć (np. z jakiegoś konkretnego powodu), ▷ prosi o szybką odpowiedź, ▷ przekazuje komuś pozdrowienia itp.
5	ZWROT GRZECZNOŚCIOWY
PODPIS	▷ kończący list / e-mail, po którym zawsze stawiamy przecinek.

MODEL

ZADANIE

W związku z rozpoczęciem studiów musiałeś/aś przeprowadzić się do innego miasta. W liście / e-mailu do kolegi / koleżanki, którego/którą poznałeś na kursie językowym w Londynie:

- wyjaśnij, co studiujesz i dlaczego wybrałeś/aś ten kierunek,
- opisz, jakie masz warunki zakwaterowania oraz współlokatora/ów,
- wyraż opinię na temat miasta, w którym studiujesz,
- zaproponuj koledze / koleżance odwiedzenie Cię.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z czterech podpunktów, pamiętając, że długość listu powinna wynosić **80–130 słów** (nie licząc słów w zdaniach, które są podane pogrubionym drukiem). Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji (4 punkty), spójność i logika (2 punkty), bogactwo językowe (2 punkty) oraz poprawność językowa (2 punkty).

ZWROT
ROZPOCZYNAJĄCY

WSTĘP

ROZWINIĘCIE

ZAKOŃCZENIE

ZWROT KOŃCZĄCY

Element 1
(odniesienie)Element 1
(rozwiniecie)Element 2 (odniesienie)
Element 2 (rozwiniecie)

Element 3 (odniesienie)

Element 3 (rozwiniecie)

Element 4 (odniesienie)

Element 4 (rozwiniecie)

123 słowa

ĆWICZENIA

1 Przeczytaj poniższy list i zastanów się, czy piszący/a zawarł/a w nim wszystkie elementy treści zadania (odniesienie się do każdego elementu i jego rozwinięcie). Następnie popraw ten list tak, aby był zgodny z treścią zadania oraz mieścić się w limicie słów 80–130.

Treść zadania

W zeszłym miesiącu wzięłeś/wzięłaś udział w zawodach tanecznych i odniosłeś/aś pewien sukces, którym chcesz się podzielić ze znajomymi z Belgii poznanymi na warsztatach tanecznych w Budapeszcie. W liście / e-mailu do nich:

- opisz przebieg zawodów,
- zrelacjonuj przygotowania do nich,
- przedstaw swoich rywali oraz wyraż uczucia wywołane zdobyciem nagrody,
- wyjaśnij, jaka była główna nagroda oraz jakie masz plany na najbliższą przyszłość.

Hi Ruth and Jude,
How are you? It was great to hear from you.
I'm sorry that I haven't written for so long but I was very busy preparing for our Annual Dance Contest in Paris.
Last weekend I participated in the Dance Contest. It took me three months to prepare for the competition. It was so tiring because I spent eight hours a day practising with my partner. You won't believe it, but my main rivals were dancers from Russia and Bulgaria. They performed very well and were wearing awesome costumes. After the final I got third prize. I was really proud of it. The winner of the contest received a cash prize and was invited to perform live at the International Dance Theatre in Paris.
Unfortunately, I missed a lot of lessons so I've got to catch up as quickly as I can. I have a lot of tests to take and pass. That's all my news.
Best regards,
XYZ

ĆWICZENIA DODATKOWE

- 1a** *Praca indywidualna.* Sprawdź, czy w napisanym przez Ciebie liście / e-mailu umieściłeś/aś wszystkie 4 elementy polecenia wraz z odniesieniem się i rozwinięciem.
- 1b** *Praca w parach.* Według tego samego schematu napiszcie razem list / e-mail, który będzie dotyczył innego konkursu.
- 1c** *Praca w grupach.* Napiszcie na tablicy hasła „Element 1”, „Element 2”, „Element 3”, „Element 4”, a następnie w trakcie „burzy mózgów” zapiszcie najciekawsze językowo pomysły na realizację „kropek”. W ten sposób powstanie mapa myśli (*mind-map*).
- 1d** *Praca indywidualna.* Wybierz z „burzy mózgów” najciekawsze realizacje „kropek”, a następnie napisz list / e-mail jeszcze raz – zgodnie z treścią zadania.

2 Poniżej podano treść zadania wraz z rozwiązaniem. Autor listu / e-maila pisząc go był w dobrym nastroju. Nie zmieniając polecenia, tzn. realizując te same elementy, sformułuj list / e-mail tak, jakby pisała go osoba będąca w złym nastroju. Użyj wybranych słów i zwrotów z ramki.

disgusting • boring • dirty • waste time • demanding • crowded and noisy neighbourhood • impatient • dull • to be fed up • I couldn't stand • unacceptable

➡ Zdanie: *I stayed in a beautiful dorm. można zamienić na: I stayed in an ugly dorm.*

Treść zadania

Przebywałeś/aś na kursie językowym w Anglii. Po powrocie postanowiłeś/aś napisać list / e-mail do kolegi / koleżanki:

- wyjaśnij, w jakim mieście przebywałeś/aś, oraz opisz miejsce zakwaterowania,
- wyraż swoją opinię na temat nauczycieli, z którymi miałeś/aś zajęcia, i ją uzasadnij,
- opisz kolegów / koleżanki, których/e poznałeś/aś na kursie,
- zarekomenduj koledze / koleżance kurs językowy za granicą.

Dear Susan,
Thank you very much for your last letter. I wanted to drop you a line to tell you my news.
I have just come back from a fantastic six-week English course in Oxford. I stayed in a beautiful dorm in a quiet area, close to my school. My room was beautifully furnished. I liked my young and easy-going teachers. They were very patient and their lessons were funny. I shared my room with my three new friends from Norway. They are all interested in windsurfing, so we had a lot to talk about. I would really recommend this course to you. It's an exciting experience and a good chance to learn the language in an English-speaking environment.
That's all for now.
Hope you're OK.
Hugs and kisses,
XYZ

ĆWICZENIA DODATKOWE

- 2a** *Praca indywidualna.* Sprawdź, czy w napisanym przez Ciebie liście / e-mailu umieściłeś/aś wszystkie elementy polecenia.
- 2b** *Praca w parach.* Wypiszcie z obu listów / e-maili wszystkie pary zwrotów o przeciwnym znaczeniu.
- 2c** *Praca w grupach.* Napiszcie na tablicy hasła „Element 1”, „Element 2”, „Element 3”, „Element 4”, a następnie w trakcie „burzy mózgów” zapiszcie najciekawsze językowo pomysły na inne realizacje „kropek”, pasujące do treści zadania.
- 2d** *Praca indywidualna.* Napisz nowy list / e-mail, wykorzystując zwroty zapisane na tablicy.

PRZYDATNE ZWROTY

ENGLISH	POLISH
Zwrot rozpoczynający list prywatny / e-mail	
Dear Mum, / Dear Dad,	Droga Mamo / Drogi Tato!
Hello Peter, / Hi Barbara,	Cześć, Piotrze / Barbaro!
Początek listu prywatnego / e-maila	
How are you doing? / What's new? / How are you?	Jak się masz? / Co słychać? / Co u Ciebie?
Hope you are OK.	Mam nadzieję, że u Ciebie wszystko w porządku.
Thank you very much for your last letter.	Bardzo dziękuję za ostatni list.
I'm sorry I haven't written for such a long time. / Sorry for not writing for so long.	Przepraszam, że tak długo nie pisałem/am.
I'm very happy to hear that you are fine.	Miło mi słyszeć, że u Ciebie wszystko w porządku. / że masz się dobrze.
It was a pleasant surprise to hear from you again.	Sprawieś/aś mi miłą niespodziankę swoim listem.
Powód napisania listu prywatnego / e-maila	
Przekazujemy nowe wiadomości	
I'm writing to tell you that I passed all my exams last week.	Piszę, żeby Ci powiedzieć, że w zeszłym tygodniu zdałem/am wszystkie egzaminy.
Guess what happened!	Nie uwierzysz, co się stało!
You won't believe it!	Na pewno mi nie uwierzysz!
I wanted to drop you a line to tell you my news.	Chciałem/am Ci skrobnąć o tym, co nowego u mnie.
A quick letter to let you know that I'm moving to Berlin.	Krótki liścik, aby dać Ci znać, że przeprowadzam się do Berlina.
Prosimy o informację / Przekazujemy informację	
I'm thinking of buying a new bike.	Myślę o kupnie nowego roweru.
Do you know anything about holiday resorts in Turkey?	Czy wiesz coś na temat kurortów w Turcji?
I want to find out about the driving course you took.	Chciał/a/bym się czegoś dowiedzieć na temat Twojego kursu na prawo jazdy.
I wondered if you could help me.	Zastanawiałem/am się, czy mógłbyś/mogłabyś mi pomóc.
Could you recommend (me) a tutor?	Czy mógłbyś / mogłabyś mi polecić jakiegoś korepetytora?
Przepraszamy	
I'm writing to apologise for my bad behaviour.	Piszę, aby Cię przeprosić za moje złe zachowanie.
I'm writing to tell you how sorry I am (that ...).	Piszę, aby Ci powiedzieć, jak bardzo jest mi przykro, (że...).
It will never happen again.	To już się nie powtórzy.
I admit that it was my fault.	Przyznaję, że to była moja wina.
Zapraszamy / Odpowiadamy na zaproszenie	
I'm writing to invite you to my house-warming party.	Piszę, żeby Cię zaprosić na parapetówkę.
Thanks a lot for the invitation / inviting me to your birthday party but ...	Wielkie dzięki za zaproszenie. / zaproszenie mnie na Twoje urodziny, ale...
I'd love to come.	Bardzo chciał/a/bym przyjść.

ENGLISH	POLISH
I was wondering if you could come to us in July.	Zastanawiałem/am się, czy nie mógłbyś / mogłabyś przyjechać do nas w lipcu.
Prosimy o pomoc lub radę / Udzielamy rady	
I've got a problem and I think you can help.	Mam problem i myślę, że możesz mi pomóc.
I really need your advice on / about ...	Naprawdę potrzebuję Twojej rady...
Could you tell me what I should do? / Please tell me what to do.	Proszę, powiedz mi, co mam zrobić?
If I were you, I would tell him / her the truth.	Na Twoim miejscu powiedział/a/bym mu / jej prawdę.
Could you do something for me? / Could you do me a favour?	Czy mógłbyś/mogłabyś coś dla mnie zrobić? / wyświadczyć mi przysługę?
I'm sorry to hear that you failed your exam but I think I can / could help.	Przykro mi słyszeć, że oblałeś/aś egzamin, ale myślę, że mógłbym/ mogłabym Ci pomóc.
Gratulujemy	
Congratulations on your graduation.	Gratuluję ukończenia szkoły.
I was really happy to hear that you won the main prize.	Z prawdziwą przyjemnością dowiedziałem/am się, że wygrałeś/aś główną nagrodę.
Dziękujemy	
I'm writing to thank you for the photos.	Piszę, aby Ci podziękować za zdjęcia.
It was very kind of you to put up my brother / sister.	To miło z Twojej strony, że przenocowałeś/aś mojego brata / moją siostrę.
Zakończenie listu prywatnego / e-maila	
Well, that's all my news. / That's all for now.	To już wszystkie wiadomości ode mnie. / To wszystko na dziś.
Anyway, I have to finish now.	No cóż, muszę kończyć.
I must be going. / Got to go now.	Muszę lecieć.
Hope to hear from you soon.	Mam nadzieję, że wkrótce do mnie napiszesz.
Please drop me a line.	Skrobnij do mnie.
Let's keep in touch.	Bądźmy w kontakcie.
See you soon.	Do zobaczenia wkrótce.
Give my regards to your parents. / Say hello to your sister.	Przełącz moje pozdrowienia rodzicom. / Pozdrów siostrę.
I'm waiting for your letter.	Czekam na list od Ciebie.
Write back soon and let me know what you think (about it).	Odpisz szybko i daj mi znać, co o tym sądzisz.
Zwrot grzecznościowy kończący list prywatny / e-mail	
Hugs and kisses,	Uściski i buziaczki
Best wishes, / All the best,	Wszystkiego dobrego
Take care,	Uważaj na siebie
Lots of love, / Love,	Ucałowania
Regards,	Pozdrawiam
Yours,	Twój / Twoja

LIST Z ZAPYTANIEM

STRUKTURA

List z zapytaniem (*A letter of enquiry*) składa się z 5 elementów:

1 ZWROT GRZECZNOŚCIOWY	➤ rozpoczynający list / e-mail, po którym stawiamy przecinek.
2 WSTĘP	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ podaje powód, dla którego zwraca się do adresata (np. chce uzyskać więcej informacji na temat reklamowanego w gazecie kursu masażu), ➤ wyraża zainteresowanie sprawą (produktem lub usługą).
3 ROZWINIĘCIE	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wyraża swoje wątpliwości (w związku z uzyskaną niepełną informacją lub niezrozumieniem fragmentu ogłoszenia), ➤ zwraca się z prośbą o (dodatkowe) informacje, ➤ dopytuje o szczegóły (zadaje pytania adresatowi).
4 ZAKOŃCZENIE	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wyraża podziękowanie za zainteresowanie jego / jej prośbą i ewentualną pomoc, ➤ prosi o odpowiedź.
5 ZWROT GRZECZNOŚCIOWY PODPIS	➤ kończący list / e-mail, po którym stawiamy przecinek.

MODEL

ZADANIE

Studiujesz medycynę w Cambridge i postanowiłeś/aś kupić nowy telefon komórkowy dla swojego młodszego brata. Napisz list do operatora sieci komórkowej V-mobile w związku ze znalezionym w gazecie ogłoszeniem, w którym poprosisz o objaśnienie możliwości technicznych danego modelu telefonu oraz wykażesz zainteresowanie informacjami dotyczącymi oferty specjalnej.

Limit słów: 200–250.

Ten modelowy list zawiera **wszystkie elementy treści** listu, w tym 2 rozwinięte elementy tematu zadania, oraz nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu. Jeżeli chodzi o **elementy formy**, to list zawiera zwroty: otwierający i kończący, zachowuje odpowiednie proporcje między częściami, mieści się w limicie słów (204) i ma przejrzysty układ graficzny.

Dear Sir or Madam,

I am writing with reference to your advertisement in the latest issue of *Newsweek* magazine. I am interested in obtaining a Sky Wars mobile phone because I want to equip my younger brother with a new phone. Your offer seems to be very convincing, but I need to know more details concerning technical data.

Firstly, I would like to know what kinds of replaceable cases you can offer because it is very important for boys to change the story episodes every month.

Secondly, it would also be useful for me to have information concerning roaming because my brother is a tennis player and he travels a lot.

Thirdly, I would appreciate it if you sent me some details concerning an in-built camera and extra applications. I would also need information on the Internet subscription.

Finally, your advert contains some information about discounts for teenagers. Could you tell me if there are any special prices for students under sixteen?

Moreover, I would also like to be informed about the possibility of buying a service package including insurance.

Thank you for your assistance in this matter.

I would be grateful to receive this information as soon as possible.

Yours faithfully,

XYZ

ZWROT
ROZPOCZYNAJĄCY LIST

WSTĘP

Element 1 (odniesienie)

Element 1 (rozwinięcie)

ROZWINIĘCIE

Element 2 (odniesienie)

Element 2 (rozwinięcie)

ZAKOŃCZENIE

ZWROT KOŃCĄCY LIST

ĆWICZENIA

- 1 Przetłumacz na język angielski podane w nawiasach fragmenty zdań. Spróbuj odtworzyć treść zadania. Zapisz swoje odpowiedzi w zeszycie.

Dear Sir / Madam,

I am writing [?] (w związku z ogłoszeniem) in *Holidaymaker Magazine*. Your offer [?] (wydaje się przekonująca), but I need to know [?] (trochę szczegółów na temat) Blue Lagoon Apartments.

First of all, I would like to know [?] (czy są jakieś wolne miejsca) in June. We are a family of five and we would like to stay for three weeks. (Był/a/bym wdzięczny/a) [?] if you could tell me the price for a three-bedroom apartment with a view of the sea. It would be useful for us to know if you accept animals and [?] (ile wynosi opłata za małego psa za noc).

Could you give me more information about the apartments? Is the kitchen equipped with a high chair for a baby? (Ponadto, chciał/a/bym wiedzieć) [?] if this area is quiet at night. I also [?] (potrzebuję informacji na temat atrakcji) for teenagers. Finally, I need to know what water sports are available and how much they cost. (Był/a/bym wdzięczny/a za szybką odpowiedź).

[?]

Yours faithfully,
XYZ

- 2 Poniżej znajduje się wzór listu z zapytaniem. Napisz dwa takie listy w odpowiedzi na dwa różne ogłoszenia.

Treść zadania (do obu listów)

Zainteresowało Cię pewne ogłoszenie w gazecie / na stronie internetowej dotyczące wzięcia udziału w testowaniu jakiegoś kosmetyku / wyjazdu na wakacje. W liście z zapytaniem do instytucji, która opublikowała to ogłoszenie, poproś o wyjaśnienie swoich wątpliwości dotyczących jakiegoś elementu ogłoszenia oraz przesłanie dodatkowych informacji.

Limit słów: 200–250.

LETTER OF ENQUIRY
(TEMPLATE)

I am writing with reference to [?]

I find your offer very interesting because [?]

I need to ask for more information about [?]

First of all, I would like to know [?]

Would it be possible for you to provide me with information on [?]

I have some doubts concerning [?]

Could you possibly [?]

I would appreciate a reply at your earliest convenience.

You can contact me on my mobile: 73738906.

Yours faithfully,
XYZ

OGŁOSZENIE 1

WANTED

Volunteers to test a new skin care product

(MANCHESTER)

Choose Safe & Cruelty-Free Products

Animal testing is a controversial safety measure used by many manufacturers of personal-care and household products. The aim is to avoid injury to humans by first testing the safety of new products on animals.

Face the Challenge

We are looking for volunteers in Manchester or the surrounding area to test a new moisturizer that benefits from natural dairy-based products to make the skin look better.

Our mission is simple – we want to remind people that everything they need to feel and look beautiful can be found in nature and does not have to be tested on animals.

To learn more about our company, check out our website at www.dairymirror.com

Please email us if you are interested in participating in our research that begins in March.

OGŁOSZENIE 2

The Maldives

a Mecca for diving-enthusiasts
from all over the world

The Maldives have deep blue seas, turquoise reefs, white sandy beaches and palm trees. If you want to chill out, enjoy an adventure holiday.

HOLIDAY TYPE:

THESE PERFECT CONDITIONS HAVE CREATED ONE OF THE WORLD'S RICHEST DIVING CORAL-REEF AREAS. ALL RESORTS AND SAFARI BOATS GIVE YOU BASIC TO ADVANCED TRAINING USING WELL-MONITORED DIVING FACILITIES OF A HIGH STANDARD.

DEPARTURES:

We offer a complete tailor-made service.

PRICE: FROM € 2500–4000
www.divingadventures.mal

ĆWICZENIA DODATKOWE

2a **Praca indywidualna.** Przeczytaj napisane listy jeszcze raz i sprawdź, czy zmieściłeś/aś się w limicie słów.

2b **Praca w parach.** Przeczytaj listy kolegi / koleżanki, a następnie porównajcie zdania, w których zawarte są elementy wymienione w treści zadania.

2c **Praca w grupach.**

- Zorganizujcie „burzę mózgów” i wypiszcie na tablicy najciekawsze leksykalnie i gramatycznie zdania z obydwu listów, podpisując je pod elementami nr 1 i 2.
- Podzielcie się na dwie mniejsze grupy i napiszcie dwa ogłoszenia dotyczące jakiejś akcji lub wakacji (każda grupa inne). Następnie wymieńcie się ogłoszeniami i napiszcie list z zapytaniem według wzoru.

PRZYDATNE ZWROTY

ENGLISH	POLISH
Zwrot rozpoczynający list z zapytaniem	
Dear Sir or Madam, / Dear Mrs Robson,	Szanowni Państwo, / Szanowna Pani (Robson),
Wstęp do listu	
I am writing on behalf of my friends / a group of students, etc.	Piszę w imieniu moich przyjaciół / grupy uczniów itd.
I am writing to ask / enquire about an English course.	Zwracam się z pytaniem o kurs języka angielskiego.
I am writing with reference to...	Piszę w związku z / w nawiązaniu do...
I am writing with regard to / in reply to...	Piszę w związku z... / w odpowiedzi na...
I read your advertisement in a local newspaper and I would like to ask a few questions concerning your offer.	Przeczytałem/am ogłoszenie w prasie lokalnej i chciał/a/bym zadać kilka pytań dotyczących Państwa oferty.
Wyrażanie zainteresowania sprawą (np. ogłoszeniem)	
I am interested in a summer language course / massage course / working together / testing a new washing powder, etc.	Jestem zainteresowany/a letnim kursem językowym / kursem masażu / współpracą / testowaniem nowego proszku do prania itd.
I am planning to volunteer this summer holiday and that is why I found this offer interesting.	Zamierzam pracować jako wolontariusz/ka podczas tegorocznych letnich wakacji i właśnie dlatego Państwa oferta wydaje mi się interesująca.
I have been looking for / I am looking for a company that might subsidise our local youth club for (the) underprivileged teenagers.	Szukałem/am / Szukam firmy, która mogłaby dofinansować nasz lokalny klub dla młodzieży z zaniedbanych środowisk.
Your company / this product / your service was recommended to me by ...	Państwa firma / Ten produkt / Państwa usługi zostały/a/y mi polecone/a/y przez...
Wyrażanie wątpliwości	
I have read the advertisement and I am not sure if I can apply because I am under eighteen.	Przeczytałem/am ogłoszenie i nie jestem pewien / pewna, czy mogę złożyć podanie, skoro nie mam osiemnastu lat.
I have some doubts concerning the itinerary / salary / obligatory medical certificate, etc.	Mam kilka / pewne wątpliwości dotyczących/e planu podróży, wynagrodzenia / obowiązkowego zaświadczenia lekarskiego itd.
It is not clear to me if the price includes the costs of accommodation / this model of GPS has an in-built recharger.	Nie jest dla mnie jasne, czy cena zawiera koszt zakwaterowania / ten model GPS ma wbudowaną ładowarkę.
Dowiadывanie się o szczegóły – zadawanie pytań	
Another matter I need information on is what kind of certificate I should enclose / send.	Kolejną sprawą, co do której muszę być poinformowany/a, jest rodzaj certyfikatu, który powinienem/powinnam dołączyć / wysłać.

ENGLISH	POLISH
Could you please let me know if I am allowed to record the lectures / take pictures of the school building, etc.	Proszę o informację, czy mogę nagrywać wykłady / robić zdjęcia budynku szkolnego itd.
I also require information on the cost of the course / training period, etc.	Potrzebuję też informacji na temat kosztu kursu / praktyki itd.
I have some questions concerning your offer / product / project, etc.	Mam kilka pytań dotyczących Państwa oferty / produktu / projektu itd.
I would also like to be informed if / what / who / when / where / how / why...	Chciał/a/bym być także poinformowany/a, czy / co / kto / kiedy / gdzie / jak / dlaczego...
I would appreciate it if you could send me a leaflet / sample / estimate, etc.	Był/a/bym zobowiązany/a, gdybyście Państwo przysłali mi ulotkę / próbkę / wstępną kalkulację itd.
I would like to ask for further information concerning / about my participation in this project / extra-curricular subjects / post-graduate studies, etc.	Proszę o dalsze informacje dotyczące mojego udziału w projekcie / przedmiotów dodatkowych / studiów podyplomowych itd.
I would like to know more (details) about the course / the camp / this festival / admission fees / facilities for the disabled, etc.	Chciał/a/bym znać więcej szczegółów dotyczących kursu / obozu / tego festiwalu / opłat za wstęp / udogodnień dla niepełnosprawnych itd.
Would it be possible for you to provide me with information on the medical services / seasonal job offers available in your area, etc.?	Czy byłoby to możliwe, abyście Państwo poinformowali mnie o usługach medycznych / ofertach pracy sezonowej dostępnych w tym rejonie itd.?
Zakończenie	
I would be grateful to receive this information as soon as possible.	Był/a/bym wdzięczny/a za uzyskanie tych informacji najszybciej jak to możliwe.
Thank you for your assistance in this matter.	Dziękuję za pomoc w tej sprawie.
I would be grateful for a quick reply.	Był/a/bym wdzięczny/a za szybką odpowiedź.
I look forward to hearing from you as soon as possible.	Oczekuję odpowiedzi tak szybko, jak to możliwe.
Thank you in advance for your help / kindness / your cooperation / considering my request, etc.	Dziękuję z góry za pomoc / uprzejmość / współpracę / uwzględnienie mojej prośby itd.
Zwrot kończący list z zapytaniem	
Yours faithfully,	Z poważaniem, (jeżeli list kierujemy do instytucji, bez wymieniania nazwiska konkretnej osoby)
Yours sincerely,	Z poważaniem, (jeżeli list kierujemy do konkretnej osoby w instytucji)

LIST Z REKLAMACJĄ LUB ZAŻALENIEM

List z reklamacją lub zażaleniem (*A letter of complaint*) jest to list formalny, który piszemy do instytucji lub konkretnej osoby w celu wyrażenia naszego niezadowolenia z zakupionych produktów lub jakości świadczonych usług. List składa się z 5 elementów:

STRUKTURA

1 ZWROT GRZECZNOŚCIOWY	▷ rozpoczynający list / e-mail, po którym stawiamy przecinek.
2 WSTĘP	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▷ podaje powód, dla którego zwraca się do adresata listownie (np. chce złożyć reklamację w związku z zakupionym przedmiotem), ▷ sygnalizuje niezadowolenie.
3 ROZWINIĘCIE	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▷ opisuje awarię i / lub uszkodzenie przedmiotu, z którego nie jest zadowolony, ▷ podaje lub wylicza szczegóły dotyczące jego / jej pobytu w jakimś miejscu, zachowania obsługi, zastanych warunków itd., ▷ określa konsekwencje. <p>(Każda kwestia powinna być poruszona w oddzielnym akapicie.)</p>
4 ZAKOŃCZENIE	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▷ określa, jakiej rekompensaty oczekuje, ▷ zwraca się z sugestią rozwiązania problemu.
5 ZWROT GRZECZNOŚCIOWY PODPIS	▷ kończący list, po którym zawsze stawiamy przecinek.

MODEL

ZADANIE

Zamówiłeś/aś z katalogu wysyłkowego prezent dla bliskiej osoby na święta. W liście z reklamacją wyjaśnij, dlaczego produkt nie spełnił Twoich oczekiwań, oraz zaproponuj rozwiązanie zaistniałej sytuacji.

Limit słów: 200–250.

Ten modelowy list zawiera wszystkie 4 elementy treści listu, w tym dwa rozwinięte elementy tematu zadania, oraz nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu. Jeżeli chodzi o elementy formy, to list zawiera zwroty: otwierający i kończący, zachowuje odpowiednie proporcje między częściami, mieści się w limicie słów (203) i ma przejrzysty układ graficzny.

Dear Sir or Madam,

I am writing to express my dissatisfaction with the Silver Elf Figurine I purchased from your mail-order company. As I think the catalogue was definitely misleading, there are some points I would like to mention.

When I opened the package, there was a golden sculpture inside the box instead of the silver one which I had ordered. In addition to this, one of its wings was broken.

To make matters worse, the catalogue said that if we purchased the product in November, we would get 20% discount and a free cleaning set. However, the price reduction was not taken into account, and there was no extra gift included.

As a result of delayed delivery, I was facing the fact that my daughter would not get her dream figurine for Christmas. I went to some extra expense, since I had to buy another gift to avoid her severe disappointment.

I expect a full refund. I will send you pictures of the figurine and a copy of my receipt. I would appreciate it if you provided me with a full explanation for the poor service I received.

Taking into consideration all the trouble I have experienced, I believe I can expect an apology.

I look forward to receiving your reply.

Yours faithfully,

XYZ

ZWROT
ROZPOCZYNAJĄCY LIST

WSTĘP

Element 1 (odniesienie)

Element 1 (rozwinięcie)

ROZWINIĘCIE

Element 2 (odniesienie)

Element 2 (rozwinięcie)

ZAKOŃCZENIE

ZWROT KOŃCZĄCY LIST

ĆWICZENIA

1 Poniżej umieszczono list z reklamacją oraz treść zadania. Zastanów się, czy osoba pisząca odniosła się do wszystkich elementów polecenia i rozwinęła je, znajdź te fragmenty w liście, a następnie policz słowa.

Treść zadania

Podczas pobytu w Brukseli zaprosiłeś/aś znajomego/a do restauracji. Jesteś bardzo niezadowolony/a ze sposobu, w jaki Cię obsłużono. Napisz list z reklamacją do menadżera, w którym uzasadnisz, dlaczego swój pobyt w restauracji uważasz za nieudany i zaproponujesz rozwiązania, które poprawią jakość oferowanych tam usług w przyszłości.

Dear Sir,

I am writing to complain about the unacceptable service that I experienced in your restaurant last Saturday.

First of all, I was given a table right in front of the toilets because there was not any other available. The waiter explained to me that my advance booking had been lost. Secondly, I had to wait nearly an hour to be served because there were too few waiters in the evening. I was also forced to order meat because there was no vegetarian food on the menu. I would also like to draw your attention to the incompetence of the service because the waiter was not able to tell us anything about the French cuisine on the menu when my partner asked him to recommend something. As a result, she was served a plate of oysters although she had mentioned earlier that she did not like seafood. To make matters worse, when I saw the bill I noticed a mistake. The waiter had included extra mineral water in the bill.

It would be wise to provide your employees with better training to avoid disappointment of your customers in future. Moreover, it would be better to employ more waiters in the evening. I also think that you should include vegetarian food on the menu.

I would appreciate it if you provided me with a full explanation for the poor service I received.

I look forward to hearing from you.

Yours faithfully,
XYZ

ĆWICZENIA DODATKOWE

- 1a Praca indywidualna.** Przeczytaj list jeszcze raz i postaraj się wydłużyć go do 250 słów.
- 1b Praca w parach.** Przeczytaj wydłużony list kolegi / koleżanki i porównajcie zmiany, jakich dokonaliście w swoich listach.
- 1c Praca w grupach.** Wybierzcie inne miejsce, w którym moglibyście być niezadowoleni z pobytu, i napiszcie na tablicy hasła „Element tematu 1” i „Element tematu 2”. Następnie w trakcie „burzy mózgów” zapiszcie najciekawsze językowo pomysły na odniesienie się do tych elementów zadania i na ich rozwiniecie. W ten sposób powstanie mapa myśli (*mind-map*).
- 1d Praca indywidualna.** Napisz nowy list ze słownictwem z utworzonej mapy myśli, zachowując wszystkie elementy formy i treści listu z reklamacją.

- 2** Poniżej znajduje się wzór listu z reklamacją. Napisz dwa listy z zażaleniem, wykorzystując słownictwo podane w ramach. Pamiętaj, że obowiązuje Cię limit 200–250 słów. W przypadku rozbudowanego rozwinięcia, możesz zakończyć list inaczej niż we wzorze, wykorzystując któryś ze zwrotów z tabeli „Przydatne zwroty” (s. 48).

LETTER OF COMPLAINT
(TEMPLATE)

Dear Sir or Madam,

I am writing to express my total dissatisfaction with

_____ ?
_____ ?

First of all, I would like to draw your attention to the fact that _____ ?

_____ ?
_____ ?

To make matters worse, _____ ?

_____ ?
_____ ?

Moreover, _____ ?

_____ ?
_____ ?

The main thing which I cannot accept is that

_____ ?
_____ ?

Taking into consideration all the trouble I experienced, I hope I can expect a refund. I would appreciate it if you provided me with a full explanation for the poor service I received.

I look forward to hearing from you.

Yours faithfully,
XYZ

- 1 List do właściciela firmy organizującej intensywny kurs języka angielskiego dla biznesu.**

too little speaking practice • inconvenient hours •
difficult homework • inexperienced teacher •
useless translation exercises • impolite remarks
concerning pronunciation

- 2 List do dyrektora przychodni dentystycznej.**

anaesthetic • painful extraction • reusable gloves •
high price • neglected waiting room • a trainee

ĆWICZENIA DODATKOWE

- 2a Praca indywidualna.** W swoich listach podkreśl wszystkie frazy z ramek w ćwiczeniu.
- 2b Praca w parach.** Przeczytaj pracę kolegi / koleżanki i sprawdź, czy dopisane do wzoru fragmenty są logicznie i gramatycznie powiązane z sugerowanymi początkami zdań.
- 2c Praca w grupach.** Napiszcie na tablicy trzy inne nazwy miejsc (np. *driving school* / *beauty centre* / *cafeteria*). W trakcie „burzy mózgów” spróbujcie stworzyć trzy ramki ze słownictwem, którego można by użyć do napisania listów z zażaleniem. W ten sposób powstanie mapa myśli (*mind-map*).
- 2d Praca indywidualna.** Napisz nowe listy, wykorzystując zwroty z mapy myśli.

PRZYDATNE ZWROTY

ENGLISH	POLISH
Zwrot rozpoczynający list z reklamacją / zażaleniem	
Dear Sir or Madam, / Dear Mrs Rowling,	Szanowni Państwo, / Szanowna Pani Rowling,
Wstęp do listu	
I am writing because I feel I must protest at / complain about ...	Piszę, ponieważ muszę zaprotestować przeciwko / złożyć zażalenie na...
I am writing to complain about the poor / inadequate banking / health / security / information / delivery service you provided me with.	Piszę, aby złożyć zażalenie na Państwa złą / niewłaściwą obsługę bankową / zdrowotną / ochroniarską / informacyjną / kurierską.
I am writing to complain about the quality of the product / a damaged vase / a bus trip, etc. which I purchased in / from your shop / agency.	Piszę reklamację / Składam zażalenie w związku z jakością produktu / uszkodzeniem wazonu / wycieczką autobusową itd., którą zakupiłem/am w Państwa sklepie / agencji.
I am writing to draw your attention to the appalling treatment which I received in your clinic.	Piszę, aby zwrócić Państwa uwagę na okropny sposób, w jaki zostałem/am potraktowany/a w Państwa klinice.
I am writing to express my strong dissatisfaction with the faulty product / poor service.	Piszę, aby wyrazić wielkie niezadowolenie z wadliwego produktu / złej obsługi.
I am writing with reference to ... / in connection with ...	Piszę w związku z...
I am writing with regard to ... / in reply to ...	Piszę w związku z... / w odpowiedzi na...
Uzasadnienie konieczności napisania reklamacji / zażalenia oraz podawanie szczegółów	
Although I have already talked to the customer service office twice, no action has been taken.	Mimo że już dwukrotnie rozmawiałem/am z pracownikiem biura obsługi klienta, nic w tej sprawie nie zostało zrobione.
Although the trousers were supposed to be completely waterproof, I got soaked the first time I wore them in wet weather.	Mimo że spodnie miały być całkowicie wodoodporne, przemokły za pierwszym razem podczas deszczu.
First and foremost, I would like to draw your attention to the fact that I had booked a room on the ground floor with facilities for the disabled, and on my arrival I was accommodated in a room on the seventh floor.	Przede wszystkim chciał/a/bym zwrócić Państwa uwagę na fakt, iż zarezerwowałem/am pokój na parterze z udogodnieniami dla osób niepełnosprawnych, a w dniu przyjazdu umieszczono mnie w pokoju na siódmym piętrze.
I still have not received the products / goods I ordered in spite of / despite the fact that I paid by transfer three weeks ago.	Nadal nie otrzymałem/am zamówionych produktów, za które zapłaciłem/am przelewem już trzy tygodnie temu.
In fact / As a matter of fact, I have already written to / talked to the customer service office about it, but nothing has changed / happened.	Właściwie już pisałem/am / rozmawiałem/am w tej sprawie z pracownikiem biura obsługi klienta, ale sytuacja nie uległa zmianie.
It happened during my stay / holiday / the concert, etc.	To wydarzenie miało miejsce podczas mojego pobytu / wakacji / koncertu itd.

ENGLISH	POLISH
Opis awarii / uszkodzenia / defektu urządzenia / przedmiotu / zakupionego towaru oraz poziomu usługi	
As if that was / were not enough, ...	Na domiar złego...
Contrary to the description in the leaflet / brochure,	W przeciwieństwie do opisu na ulotce / w broszurce,
I have only used my tumble dryer twice, but it no longer works.	Użyłem/am mojej suszarki bębnowej tylko dwa razy i nie działa.
I returned the faulty headphones to your shop after having been assured by your assistant that I would be sent a new set.	Zwróciłem/am wadliwe słuchawki do sklepu po tym, jak zostałem/am zapewniony/a przez sprzedawcę, że prześlecie mi nowy zestaw.
I was extremely annoyed to discover that ...	Byłem/am bardzo zirytowany/a, kiedy odkryłem/am, że...
I was told there would be a 25% discount if I ordered a month before Christmas, but ...	Powiedziano mi, że dostanę 25% zniżki, jeżeli złożę zamówienie na miesiąc przed świętami, a...
It had / has three cracks on the front.	Miało / Ma trzy rysy z przodu.
It suddenly stopped working.	Nagle przestało działać.
It was / is broken / torn / scratched.	Było / Jest zepsute / rozerwane / porysowane.
The battery went flat after 10 minutes.	Bateria wyczerpała się po 10 minutach.
The bottom rack of my fitted wardrobe has broken.	Dolny wieszak w mojej szafie wnękowej popsuł się.
The bright red dress has turned pink after washing.	Jaskrawoczerwona sukienka stała się po praniu różowa.
The information which I received was misleading.	Informacja, którą otrzymałem/am, była myląca.
The label states that it can be exposed to chlorine, but my swimming costume has completely faded.	Na metce jest napisane, że produkt może być poddany działaniu chloru, a mój kostium kąpielowy całkowicie stracił kolory.
The manual was missing.	Brakowało instrukcji obsługi.
The registered parcel was damaged.	Przesyłka polecona została uszkodzona.
The sales assistant / waiter / receptionist / serviceman, etc. was extremely rude and incompetent.	Sprzedawca / Kelner / Recepcjonista / Serwisant itd. był wyjątkowo niegrzeczny i niekompetentny.
The screen / display went blank.	Ekran / Wyświetlacz zgast.
The staff were rather unwilling to help us.	Obsługa była raczej niechętna do pomocy.
We were wrongly informed that...	Zostaliśmy błędnie poinformowani, że...
When I received the bill, I realised I had been charged the full price.	Kiedy otrzymałem/am rachunek, zorientowałem/am się, że naliczono mi pełną kwotę.

ENGLISH	POLISH
Określanie konsekwencji zaistniałej sytuacji	
As a regular customer of yours, I feel disappointed with the way I have been treated.	Jako Państwa stały klient/ stała klientka, czuję się rozczarowany/a sposobem, w jaki zostałem/am potraktowany/a.
As a result, it ruined all my plans.	W rezultacie, moje plany legły w gruzach.
In this way it ruined my holiday plans.	W ten sposób moje plany wakacyjne legły w gruzach.
Proponowanie rozwiązania problemu i sprecyzowanie oczekiwań (zakończenie listu)	
I assume you will provide me with a justification for this situation.	Spodziewam się wyjaśnienia zaistniałej sytuacji.
I believe this loss / disappointment / failure, etc. entitles me to a refund.	Uważam, że ta strata / rozczarowanie / awaria itd. upoważnia mnie do uzyskania zwrotu poniesionych kosztów.
I enclose a copy of my receipt / invoice / bill / warranty / transfer, etc. in the hope that this matter will be resolved soon.	Załączam kopię paragonu / faktury / rachunku / gwarancji / przelewu itd., mając nadzieję na pozytywne i szybkie załatwienie sprawy.
I enclose the MP3 player with the receipt.	Załączam odtwarzacz MP3 wraz z paragonem.
I hope that I will not be forced to take any further action.	Mam nadzieję, że nie będę zmuszony/a do podjęcia dalszych kroków.
I hope this matter will be dealt with promptly.	Mam nadzieję, że sprawa zostanie natychmiast wzięta pod uwagę.
I insist you replace this item immediately. Otherwise, I will be forced to take further legal measures.	Nalegam na natychmiastową wymianę towaru. W przeciwnym razie będę zmuszony/a podjąć dalsze kroki prawne.
I trust this situation will improve.	Wierzę, że sytuacja się poprawi.

ENGLISH	POLISH
I would appreciate it if you could send me the missing part.	Byłoby mi miło, gdyście Państwo dostali mi brakującą część.
I would appreciate it if you provided me with a full explanation for the poor service I received.	Oczekuję wyjaśnienia, dlaczego zostałem/am tak źle obsłużony/a.
I would therefore be grateful if you would consider exchanging / replacing my shoes.	Był/a/bym wdzięczny/a, gdybyście Państwo wzięli pod uwagę wymianę moich butów.
In this situation I expect a full refund of £1000.	W tej sytuacji, żądam całkowitego zwrotu 1000 funtów.
In this situation, I am afraid I must ask you to replace this faulty equipment / appliance.	W tej sytuacji, obawiam się, że muszę prosić o wymianę wadliwego sprzętu.
Summing up, I suggest you dismiss your staff / provide your staff with proper training.	Podsumowując, chciał/a/bym zasugerować zwolnienie pracowników / zapewnienie pracownikom odpowiedniego szkolenia.
Taking into consideration all the trouble I have experienced / suffered, I believe I can expect an apology.	Biorąc pod uwagę wszystkie niedogodności, jakich doświadczyłem/am, uważam, że należą mi się przeprosiny.
To resolve this problem, I require you to repair my equipment.	W celu załatwienia sprawy / rozwiązania problemu proszę o naprawienie mojego sprzętu.
Zakończenie listu (dodatkowe)	
I look forward to hearing from you soon.	Oczekuję odpowiedzi w najbliższym czasie.
I look forward to receiving your reply.	Oczekuję odpowiedzi na piśmie.
Zwrot kończący list z reklamacją / zażaleniem	
Yours faithfully,	Z poważaniem, (jeżeli nie znamy nazwiska osoby, do której piszemy)
Yours sincerely,	Z poważaniem, (jeżeli na początku listu zwracaliśmy się do konkretnej osoby)

LIST DO REDAKCJI

List do redakcji (*A letter to the editor*) jest to list formalny pisany do instytucji lub konkretnej osoby w celu wyrażenia naszej opinii na temat opublikowanego artykułu lub w innych sprawach. List do redakcji składa się z 5 elementów:

STRUKTURA

1 ZWROT GRZECZNOŚCIOWY	▷ rozpoczynający list, po którym stawiamy przecinek.
2 WSTĘP	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▷ wyraża uznanie/dezaprobatę dla redakcji za opublikowanie artykułu lub ▷ podkreśla wagę zjawiska / powagę zaistniałej sytuacji, na które/ą chce zwrócić uwagę czytelników / redaktora.
3 ROZWINIĘCIE LISTU	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▷ zgadza się lub nie z tezami poruszonymi w opublikowanym artykule, szczegółowo opisuje zaistniałą sytuację lub wydarzenie, ▷ uzasadnia własne stanowisko w sprawie, ▷ podaje propozycję rozwiązania problemu, o którym pisze, w chwili obecnej lub w przyszłości.
4 ZAKOŃCZENIE	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▷ wyraża zainteresowanie opiniami innych czytelników / redaktora, ▷ prosi o opublikowanie artykułu jako głosu w sprawie.
5 ZWROT GRZECZNOŚCIOWY PODPIS	▷ kończący list, po którym zawsze stawiamy przecinek.

MODEL

ZADANIE

W liście skierowanym do redakcji poczytnej gazety lokalnej zajmij stanowisko w sprawie zamknięcia placu zabaw w Twojej dzielnicy oraz wymień argumenty, które przemawiają za pozostawieniem go w obecnym miejscu.

Limit słów: 200–250.

Ten modelowy list zawiera wszystkie 4 elementy treści listu, w tym 2 rozwinięte elementy tematu zadania, oraz nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu. Jeżeli chodzi o **elementy formy**, to list zawiera zwroty: otwierający i kończący, zachowuje odpowiednie proporcje między częściami, mieści się w limicie słów (207) i ma przejrzysty układ graficzny.

Dear Editor,

I am writing to express my deep concern caused by the closure of the playground in Sherwood housing estate. I totally disagree with the opinion that the playground is an unnecessary investment for the local authorities.

First of all, the statement that most kids and teenagers prefer the larger sports field appears untrue. According to our survey, the majority of those under fifteen we interviewed replied that they attend the facility at least once a week because it is well-equipped, clean and fenced. Surrounding trees and bushes give a cool shade to take a rest from the hot sunlight.

Another argument to support keeping the playground open is the fact that this playground is the only one in the area with sufficient care for disabled kids. All the swings and slides are equipped with the facilities for the disabled such as extra handles and there is a special wheelchair drive.

In conclusion, having an easily accessible safe playground in the neighbourhood is always an advantage both for kids and their parents.

I would be grateful if you could publish my letter. Perhaps other readers would like to share their opinions which, in turn, might make the local authorities reconsider their decision.

I look forward to receiving your reply.

Yours faithfully,

XYZ

ZWROT
ROZPOCZYNAJĄCY LIST

WSTĘP

Element 1 (odniesienie)

Element 1 (rozwinięcie)

ROZWINIĘCIE

Element 2 (odniesienie +
rozwinięcie)

ZAKOŃCZENIE

ZWROT KOŃCZĄCY LIST

ĆWICZENIA

1 Poniżej umieszczono list do redakcji oraz treść zadania. Sprawdź, czy osoba pisząca uwzględniła wszystkie części listu oraz elementy tematu.

Treść zadania

W anglojęzycznej gazecie przeczytałeś/aś artykuł, w którym autor krytykuje młodzież za brak zainteresowania wolontariatem. W liście do redakcji czasopisma **odnieś się do opinii autora, podając kontrargumenty**, oraz opisz **doświadczenie własnego środowiska w kwestii wolontariatu**.

Dear Editor,

I am writing in connection with the article which was published in *Youth Today* on 21st February. The author says that teenagers are not interested in working on a voluntary basis. I must say that I am a young person myself and I strongly disagree with the opinion expressed in this article.

According to the article, young people brought up in an atmosphere of increasing competition concentrate only on themselves. I can see the author's point of view but the statistical data supports something else.

The survey conducted in my school shows that thirty per cent of our students are involved in either permanent or temporary volunteering. Their dedication to charity events and hospice care is invaluable. Moreover, I would also argue with the common opinion that young people take part in voluntary work to get certificates.

I personally know many modest teenagers who never boast about their community involvement. Me and my friends eagerly devote our free time at weekends to help the elderly or work for many relief organisations instead of taking part in some other entertainments in our city.

I wonder what other readers think about it. I would be grateful if you published my letter in the next issue of the magazine.

Yours faithfully,
XYZ

209 słów

ĆWICZENIA DODATKOWE

- 1a** *Praca indywidualna*. Przeczytaj napisany list jeszcze raz i spróbuj rozbudować go do 250 słów, trzymając się tematu zadania.
- 1b** *Praca w parach*. Przeczytaj wydłużony list kolegi / koleżanki i porównajcie razem zmiany, jakich dokonaliście w swoich listach.
- 1c** *Praca w grupach*. Przygotujcie listę najlepszych sformułowań rozbudowujących list, pogrupowanych na sformułowania rozbudowujące wstęp, rozwinięcie i zakończenie.
- 1d** *Praca indywidualna*. Napisz nową wersję listu rozbudowanego do 250 słów, korzystając z najlepszych sformułowań zebranych podczas pracy w grupie.

2 Poniżej znajdują się wyrażenia z tabeli „Przydatne zwroty” oraz wybrane tematy leksykalne. Uzupełnij zdania według własnego pomysłu w taki sposób, aby mogły stanowić elementy listu do redakcji jakiegoś czasopisma.

- *It may be true to some extent, but ... (SPORTS)*
It may be true to some extent, but the number of extracurricular sports activities is getting smaller and smaller.

SHOPS & SERVICES • HEALTH • FAMILY & SOCIAL LIFE •
STATE & SOCIETY

- 1 I am writing in response to your article / report / editorial connected with ...
- 2 I am writing to express my concern about the issue of ...
- 3 I found this article / report very interesting because ...
- 4 I was surprised / touched / shocked to / by ...
- 5 I would like to thank you for / congratulate you on ...
- 6 I could not agree more with the opinion / statement that ...
- 7 I totally agree with your opinion that ...
- 8 I must say I do not agree / strongly disagree with ...
- 9 I am of the same / a similar / a different / opposite opinion because ...
- 10 I wonder what other readers think about ...

ĆWICZENIE DODATKOWE

2a *Praca w grupach*. Napiszcie na tablicy kategorie tematów leksykalnych (ENVIRONMENT, SCHOOL, WORK, TRAVEL) w czterech kolumnach. Korzystając ze zwrotów w tabeli „Przydatne zwroty” na s. 52 – innych niż w ćwiczeniu powyżej, wypiszcie najciekawsze propozycje zdań z listu do redakcji.

PRZYDATNE ZWROTY

ENGLISH	POLISH
Zwrot rozpoczynający list do redakcji	
Dear Editor, Dear Mr Pratchet, Dear Sir or Madam,	Szanowny Panie Redaktorze, Szanowny Panie Pratchet, Szanowni Państwo,
Początek listu	
I am writing to express my concern about the issue of ...	Piszę, aby wyrazić mój niepokój związany z problemem...
I am writing in response to your article / report connected with ...	Piszę w odpowiedzi na Państwa artykuł / raport związany z...
I am writing in connection with the report / article which appeared / was published in ...	Piszę w związku z raportem / artykułem, który pojawił się w...
I have just read ... (the article) entitled ... in the latest issue of ...	Właśnie przeczytałem/am artykuł zatytułowany... zamieszczony w ostatnim wydaniu...
Wyrażanie zainteresowania artykułem / raportem / sprawą	
I would like to thank you for this extremely important text, which in my opinion can help many people understand the fact that it is a global problem.	Chciał/a/bym podziękować za ten bardzo ważny tekst, który w mojej opinii pomoże wielu osobom zrozumieć fakt, że ten problem ma charakter globalny.
I would like to thank you for / congratulate you on ...	Chciał/a/bym podziękować za / pogratulować z okazji...
I found this article / report very interesting because ...	Uważam, że ten artykuł / raport jest bardzo interesujący, ponieważ...
I was very interested in your article / editorial.	Bardzo zainteresował mnie Państwa artykuł.
I was surprised / touched / shocked (to) ...	Byłem/am zdziwiony/a / poruszony/a / wstrząśnięty/a...
Zgadzanie się z opinią wyrażoną w artykule / raporcie lub z zaistniałą sytuacją	
I (absolutely / completely) agree with your opinion that ...	Zgadzam się (całkowicie) z Pańską / Waszą opinią, że...
I am of the same / a similar opinion because ...	Jestem tego samego / podobnego zdania, ponieważ...
I could not agree more with the opinion / statement that ...	Bardzo identyfikuję się z opinią / oświadczeniem, że...
Moreover, I share the view that ...	Ponadto, podzielam pogląd, że...

ENGLISH	POLISH
Niezgadzanie się z opinią wyrażoną w artykule / raporcie lub z zaistniałą sytuacją	
I am of a different / the opposite opinion because ...	Mam inne zdanie, / Jestem przeciwnego zdania, ponieważ...
I must say I do not agree / strongly disagree with ...	Muszę powiedzieć, że stanowczo nie zgadzam się z...
I was surprised / shocked by ...	Byłem/am zaskoczony/a / wstrząśnięty/a...
Uzasadnianie opinii	
Actually / In fact, ... statistics prove something else / support this point.	W rzeczywistości / Faktycznie,... statystyki pokazują inny obraz / potwierdzają ten argument.
Another argument to prove (it) / question this point is that ...	Kolejny argument potwierdzający / kwestionujący ten pogląd / tę opinię jest taki, że...
It may be true to some extent, but ...	Można się z tym zgodzić do pewnego stopnia, ale...
Zakończenie wypowiedzi	
I would be grateful if you could publish my letter. Perhaps other readers would like to share their thoughts on this issue.	Był/a/bym wdzięczny/a, gdybyście Państwo opublikowali mój list. Być może inni czytelnicy chcieliby podzielić się własną opinią na ten temat.
I wonder if other readers / citizens share my opinion.	Jestem ciekawy/a, czy inni czytelnicy / obywatele podzielają moją opinię.
I wonder what other readers think about ...	Jestem ciekawy/a, co na ten temat myślą inni czytelnicy.
I hope you will publish more articles about this problem.	Mam nadzieję, że opublikujecie więcej artykułów poruszających ten problem.
I would like to suggest more topics like this. For example ...	Chciał/a/bym zaproponować poruszenie większej liczby takich tematów, na przykład...
Zwrot kończący list do redakcji	
Yours faithfully,	Z poważaniem, (jeśli list zaczyna się Dear Editor / Sir or Madam)
Yours sincerely,	Z poważaniem, (jeśli list zaczyna się Dear Ms / Mr Robinson)

OPIS

Opis (*A description*) jest to szczegółowa prezentacja osoby, budynku, miejsca lub wydarzenia, w której autor skupia uwagę czytającego na wybranych elementach wyglądu, charakteru, programu, przebiegu itd. (w zależności od przedmiotu opisu). W opisie bardzo ważne jest takie dobranie gramatycznych i leksykalnych elementów języka, aby czytający miał przed oczami precyzyjny obraz opisywanego miejsca, budynku, wydarzenia, uroczystości lub osoby. Ważne jest, by zilustrować wybrane cechy przykładami i spojrzeć na przedmiot opisu z różnych stron według poniższej struktury:

STRUKTURA

	OSOBA	MIEJSCE / BUDYNEK	WYDARZENIE / UROCZYSTOŚĆ
WSTĘP	▷ podstawowe informacje dotyczące opisywanej osoby oraz informacja, jak doszło do spotkania z tą osobą, lub uzasadnienie jej wyboru (na bohatera opisu)	▷ nazwa, jego lokalizacja oraz uzasadnienie wyboru	▷ nazwa, czas i miejsce oraz powód, dla którego opisujemy to wydarzenie / tę uroczystość
ROZWINIĘCIE – Akapit 1	▷ wygląd zewnętrzny	▷ podstawowe informacje na temat opisywanego miejsca / budynku (ogólny opis, charakterystyczne elementy, otoczenie, krajobraz)	▷ opis przygotowań do wydarzenia / uroczystości
ROZWINIĘCIE – Akapit 2	▷ charakter wraz z przykładami zachowania, hobby, osiągnięć, zainteresowań itd.	▷ szczegółowe informacje na temat opisywanego miejsca (atrakcje turystyczne, wydarzenia z nim związane) lub budynku (charakterystyczne elementy wyglądu wewnętrznego i zewnętrznego)	▷ przebieg wydarzenia / uroczystości
ZAKOŃCZENIE	▷ komentarz i odczucia autora dotyczące opisywanej osoby	▷ refleksje i odczucia autora dotyczące opisywanego miejsca oraz zachęta do odwiedzenia go lub odradzenie wizyty w tym miejscu	▷ opinia, refleksje i komentarz na temat wydarzenia / uroczystości

MODEL OPISU OSOBY

ZADANIE

Coraz częściej pojawiają się opinie, że nie ma już w dzisiejszym światowym kinie aktorów wszechstronnych.

Opisz postać aktora, którego uważasz za najbardziej wyjątkowego przedstawiciela kina amerykańskiego i uzasadnij swoją opinię.

Limit słów: 200–250

W modelowym opisie wybrane fragmenty lub słowa zaznaczono kursywą (*linking words*), **łustym drukiem** (trudniejsze konstrukcje gramatyczne) oraz podkreśleniem (ciekawe konstrukcje leksykalne).

Przydatne słowa i zwroty oraz przykłady używane w opisach znajdziesz w tabelach na s. 54, s. 56, s. 58.

I am going to write about Dustin Hoffman because I think he is one of the best character actors in Hollywood and, at the same time, one of the most modest at first glance.

Firstly, Hoffman is surprisingly short for a male actor and has a large nose, as well as a very distinctive voice. However, despite his appearance, he has played a wide range of characters and won many acting awards, including two Oscars. Moreover, although he is not particularly handsome, there is something warm and appealing in his smile and his eyes that makes viewers identify with the characters that he plays. As a result, he is one of the most appreciated actors.

His personality is well-suited to being a character actor. Hoffman is very hard-working and methodical in his approach to work. He is a careful observer and has a great eye for detail. He spends months patiently preparing his roles, observing and learning from people who he is going to play. He also has an unusual ability to imitate facial expressions of his characters. Moreover, he is flexible and not afraid to take the risk of playing extremely challenging roles. For example, in the film *Tootsie* Hoffman played an unemployed man who pretends to be a woman to get a job.

To sum up, thanks to this solid preparation, each role that Hoffman creates is completely different from the previous one and leaves viewers amazed at his acting skill.

WSTĘP
(przedstawienie osoby wraz z uzasadnieniem wyboru)

ROZWINIĘCIE (opis cech wyglądu)
Element 1

Konstrukcja czasownikowa

Strona bierna/konstrukcja czasownikowa

Konstrukcja czasownikowa
ROZWINIĘCIE (opis innych cech świadczących o wyjątkowości)
Element 2

ZAKOŃCZENIE

ĆWICZENIA

- 1 W tabeli poniżej przedstawiono rozsypaną wersję opisu osoby. Uporządkuj elementy we właściwej kolejności, a następnie postaraj się skrócić ten opis do wymaganego limitu 250 słów. Zastanów się, które konstrukcje leksykalno-gramatyczne pomogły Ci w ułożeniu elementów we właściwej kolejności. Zapisz swoje odpowiedzi w zeszycie.

Temat: Opisz osobę, którą podziwiasz, oraz wyjaśnij, dlaczego uważasz, że jest wzorem do naśladowania dla innych.

Limit słów: 200–250.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

A	She is one of these doctors who believe in holistic medicine and need a complete psychological picture of a patient to give an accurate diagnosis.
B	All in all, the person I admire is a talented doctor whose virtues stated above make her an example to follow.
C	At the hospital, she always wears a medical overall which smells of a good perfume, orange-framed glasses and a bracelet with a set of charms.
D	She has blue eyes and dark brown hair which always looks as if she has just left a hair stylist.
E	Moreover, when she is on duty at night, she often sits by her patients' beds and asks questions concerning their worries and joys.
F	Also, she brings comfort to the exhausted families of her patients with her unusual involvement. On top of that, she works effectively with her colleagues, nurses and technicians, who treat her with considerable respect.
G	Nowadays, one can read lots of complaints about the quality of medical services. However, there are a few doctors who have mastered professionalism and have unique personalities.
H	During her everyday practice, she is calm and caring. She always explains a medical procedure to her patients.
I	Doctor Barbara Smith is a 50-year-old woman who specialises in internal medicine. She is short and slim.
J	Judging by the pictures hanging in her office, she must be keen on diving, and after finishing work, she must spend a lot of time with her lively grandchildren.

PRZYDATNE SŁOWA I ZWROTY

	ENGLISH	POLISH
Wygląd zewnętrzny		
Wzrost	of medium height / short / tallish / shortish / tall	średniego wzrostu / niski / raczej wysoki / raczej niski / wysoki
Budowa ciała	plump / overweight / obese / muscular / well-built / skinny / slim / long-legged	pulchny / z nadwagą / otyły / muskularny / dobrze zbudowany / chuderlak / szczupły / długonogi
Wiek	middle-aged / elderly / in his teens / in his mid-thirties / in his late forties / a sixteen-year-old boy	w średnim wieku / starszy / ma naście lat / po trzydziestce / przed pięćdziesiątką / szesnastolatek
Twarz	oval / square / round / wrinkled	owalna / kwadratowa / okrągła / pomarszczona
Cera	pale / tanned / freckled / spotty	blada / opalona / piegowata / pryszczata
Oczy	slanting / almond-shaped / small / round / hazel	skośne / migdałowe / małe / okrągłe / piwne
Nos	crooked / snub	haczykowaty / zadarty

	ENGLISH	POLISH
Uszy	protruding	odstające
Usta	full / narrow	pełne / wąskie
Włosy / zarost	long / short / curly / wavy / straight / ginger / spiky / pony tail / plaits / bald / fringe / fair / dark / beard / moustache / stubble	długie / krótkie / kręcone / falujące / proste / rude / na języka / spięte w kucyk / warkocze / tysy / grzywka / jasne / ciemne / broda / wąsy / kilkudniowy zarost
Ubranie	casual / scruffy / smart / neat / spotless / old-fashioned, trendy	w stylu sportowym / niechlujne / eleganckie / czyste / nieskazitelne / staromodne, modne
Znaki szczególne	scar / beauty spot / freckles / birthmark	blizna / pieprzyk / pieg / znamię

Cechy charakteru

A	absent-minded / arrogant / adventurous / ambitious / aggressive / affectionate	rozkojarzony / arogancki / zuchwały / ambitny / agresywny / czuły
B	brave / bad-tempered / boastful / bossy	dzielny / wybuchowy / chętny / apodyktyczny
C	cheerful / calm / competitive / creative / changeable / cautious	radosny / spokojny / ambitny / kreatywny / zmienny / ostrożny
D	decisive / dishonest / demanding / diligent / determined / deceitful	zdecydowany / nieuczciwy / wymagający / pilny / zdeterminowany / kłamliwy
E	easy-going / extroverted / energetic / envious	luzak / ekstrawertyk / energiczny / zazdrosny
F	frank / fussy / friendly / fearful	szczerzy / wybredny / przyjacielski / bojaźliwy
G	generous / gentle	hojny / delikatny
H	hostile / helpful / helpless / hard-working	wrogi / pomocny / bezradny / pracowity
I	impolite / indecisive / insincere / impatient / (im)mature / introverted / independent	niegrzeczny / niezdeterminowany / nieszczerzy / niecierpliwy / (nie) dojrzały / zamknięty w sobie / niezależny
J	jealous / just	zazdrosny / sprawiedliwy
L	loyal / lazy / lively	lojalny / leniwy / żywotny
M	mean / modest / moody / malicious / messy /	skąpy / skromny / ulegający / nastrojom / złośliwy / bałaganiarski
N	narrow-minded / nosy	o wąskich horyzontach / wścibski
O	open-minded / open-hearted / outgoing	o szerokich horyzontach / serdeczny / otwarty
P	proud / practical / patient / pedantic / polite / pessimistic / permissive	dumny / praktyczny / cierpliwy / pedantyczny / grzeczny / pesymistyczny / pobłażliwy
Q	quarrelsome	kłótniwy
R	reliable / responsible / reserved / rebellious	niezawodny / odpowiedzialny / skryty / buntowniczy
S	shy / self-centred / selfish / stubborn / short-tempered / sensible / sensitive / self-confident / strict / sociable	nieśmiały / egocentryczny / samolubny / uparty / porywczy / rozsądny / wrażliwy / pewny siebie / zasadniczy / towarzyski
T	tender / tolerant / tough / timid / tactful / trustworthy / talkative	czuły / tolerancyjny / szorstki / nieśmiały / taktowny / godny zaufania / gadatliwy
U	unreliable / untrustworthy / unpredictable	niesolidny / niewiarygodny / nieprzewidywalny
W	well-mannered / well-educated	dobrze wychowany / dobrze wykształcony
V	violent / vain	agresywny / próżny

OPIS MIEJSCA / BUDYNKU

MODEL

ZADANIE

Opisz miejsce, które odwiedziłeś/aś w przeszłości, oraz wyjaśnij, na czym polegały późniejsze w nim zmiany, spowodowane ingerencją przyrody.

Limit słów: 200–250

W modelowym opisie wybrane fragmenty lub słowa zaznaczono kursywą (*linking words*), **tlustym drukiem** (trudniejsze konstrukcje gramatyczne) oraz podkreśleniem (ciekawe konstrukcje leksykalne).

Nature is always terribly impressive but it shocked me with its unpredictable power when I revisited the old house in the forest.

When I first saw the house, it was a mysterious cottage with white walls and blue window frames. It had a flower garden, resembling those from fairytales, and horses and goats in a pasture. The hospitable residents, a writer and a painter, were the happiest people in the world and looked after their house passionately. Mrs Green's paintings hung all over the place and pictured the nearby meadows, valleys and hills as well as a distant mountain with a fabulous waterfall.

I **was shocked** when I revisited the magical place many years later. The house **had been abandoned** on the death of its owners 13 years before. I might say that it **had since been occupied** by nature, which had changed it dramatically. Heavy rains, strong winds and frosts had damaged the walls and broken the windows of the cottage. As a result, wild animals and plants had invaded what had once been a well-kept interior. Lightning **must have struck** a tall oak tree, which had fallen across the roof and chimney and destroyed them with its impact and the fire that followed. The ruins were so depressing that I had to look at an old photo of the place to recall it in a state of bloom.

To be honest, I would not like anybody who remembers its better days to see it in this pitiful state.

WSTĘP
(przedstawienie
miejsca
z uzasadnieniem
związany
z tematem
opisu)

ROZWINIĘCIE
(opis miejsca
w poprzednim
stanie)
Element 1

Strona bierna

ROZWINIĘCIE
(opis miejsca
w obecnym
stanie)
Element 2
Czasownik
modalny
w czasie
przeszłym

ZAKOŃCZENIE
(odróżnianie
wizyty w tym
miejscu)

ĆWICZENIA

1 Poniżej znajduje się opis pokoju nastolatka, który został napisany ze znacznym przekroczeniem limitu słów (384 słów). Autor tekstu miał za zadanie opisać swój pokój oraz podkreślić związek jego wystroju ze swoimi zainteresowaniami. Skróć ten opis do wymaganego limitu 200–250 słów.

A typical room of a teenage boy? In some respects, yes, but in many ways, my room has become an extension of my personality and interest. Upon entering, one would probably notice my unwillingness to decorate the walls. Unfortunately, any visitor may consider my room dirty and messy.

I prefer the spotless look of black and white walls, which provide a sense of coolness. However, my room is far from military order since my wrinkled bed linen and yesterday's clothes collect dust on the floor. While touring my room, one would definitely stop to look at my desk and computer. On my messy desktop there are textbooks, a few empty yoghurt cartons and a pencil holder filled up with disposable tissues. The calendar hanging above my desk is full of important dates, tests and deadlines. Alongside my desk there is a slightly outdated computer with a modem, connecting me to the global community linked through the Internet, without which I could not survive. I am very interested in the Internet, and have found it a very useful source of information for everything ranging from tomorrow's weather to buying a new car.

On the other side of my room lies my relaxation area, commonly referred to as a bed. Next to my bed there is an enormous pile of magazines which represent my interests, *PC computer* and *Auto Moto*. I read these magazines every day, to keep up with current events as well as technological innovations. To my mum's despair, the required reading books on my bedside table have been covered by Harlan Coben's medical thrillers. Moreover, no teen room can be considered complete without a loud stereo and a collection of CDs, so my heavy metal music collection occupies two shelves. On top of that, my bed and surrounding areas represent a boy's attitude to school. As a result, it's difficult to get through my notebooks and crib sheets which are dropped everywhere. Under my bed there is also a box with my favourite Star Wars Lego blocks, which makes the picture of my room complete.

Summing up, I hope that my visitor would learn a few important things about me. I consider my room as a hiding place for a boy who, despite many interests, is a rebellious person seeking isolation from demanding adults.

ĆWICZENIA DODATKOWE

- 1a **Praca w parach.** Przeczytajcie swoje teksty nawzajem po skróceniu do 250 słów. Następnie sprawdźcie, czy tekst nadal spełnia wszystkie omówione wcześniej wymagania w zakresie treści i kompozycji.
- 1b **Praca indywidualna.** Podkreśl w skróconym przez siebie tekście przykłady ciekawszego słownictwa oraz trudniejsze konstrukcje gramatyczne.

PRZYDATNE SŁOWA I ZWROTY

ENGLISH	POLISH
Wstęp	
(the place / building) is situated / located in / on / at ... / a densely-populated / built-up / rural area	(miejsce / budynek) jest usytuowane/y w / na / przy... / w gęsto zaludnionym / zabudowanym / wiejskim terenie
(the place / building) lies on the coast / on the border of ... / in the south of the country / on the river / near the lake	(miejsce / budynek) jest położone/y nad morzem / na granicy... / na południu kraju / nad rzeką / blisko jeziora
(the place / building) is set in a modern / historical / central / suburban / noisy part of the city	(miejsce / budynek) znajduje się w nowoczesnej / historycznej / centralnej / peryferyjnej / hałaśliwej części miasta
(the place / building) is sheltered / hidden by trees / hidden behind a stone wall / dominated by a skyscraper / squeezed between two towers	(miejsce / budynek) jest osłonięte/y drzewami / ukryte/y za murem / zdominowane/y przez wieżowiec / wciśnięte/y między dwie wieże
Rozwinięcie	
Przymiotniki	
amusing	zabawny
appealing	atrakcyjny
awesome	wspaniały
brehtaking	zapierający dech w piersiach
charming	czarujący
comfortable	wygodny
commonplace	powszechny
creepy	przypaiający o gęsią skórę
crystal-clear	kryształowo czysty
cosy	prztytulny
disappointing	rozczarowujący
discouraging	zniechęcający
disgusting	odrzucający
exceptional	wyjątkowy
hazardous	niebezpieczny
impressive	wywierający wrażenie
incredible	nieprawdopodobny
kitschy	kiczowaty
luxurious	luksusowy
modern	współczesny
marvellous	przepiękny
mesmerising	hipnotyzujący
neglected	zaniedbany
noisy	hałaśliwy
old-fashioned	staromodny
overwhelming	prztyłcający
peaceful	spokojny
picturesque	malowniczy
stunning	oszałamiający
threatening	przerażający
uncomfortable	niewygodny
unforgettable	niezapomniany
valuable	cenny

ENGLISH	POLISH
worthwhile	interesujący
welcoming	serdeczny, przyjemny
well-designed	dobrze zaprojektowany
well-equipped	dobrze wyposażony
well-kept	dobrze utrzymany
well-known	dobrze znany
well-maintained	dobrze utrzymany
Przysłówki	
accidentally	przypadkowo
carefully	ostrożnie, dokładnie
carelessly	nieostrożnie, niedbale
cautiously	ostrożnie
comfortably	wygodnie
deliberately	celowo
doubtfully	wątpliwie
enormously	ogromnie
gently	delikatnie
innocently	niewinnie
mysteriously	tajemniczo
rapidly	gwałtownie
swiftly	szybko
slowly	wolno
seemingly	pozornie
thoughtfully	zapobiegliwie
undoubtedly	niewątpliwie
unexpectedly	nieoczekiwanie
uncomfortably	niewygodnie
utterly	całkowicie
Zakończenie	
The most / the least ... place / building I have ever seen.	Najbardziej / najmniej (przymiotnik) miejsce / budynek, jaki kiedykolwiek widziałem/am.
... is one of the most ... places to visit.	... jest jednym z najbardziej (przymiotnik) ... miejsc, które należy zobaczyć.
... is a must-see / is not to be missed.	... koniecznie trzeba zobaczyć.
... is highly recommended.	... jest bardzo polecane/y.
I would never recommend this place to the disabled.	Nigdy nie polecił/a/bym tego miejsca osobom niepełnosprawnym.
Never before have I been so impressed with any place / building.	Nigdy przedtem żadne inne miejsce / żaden inny budynek nie zrobił/o na mnie takiego wrażenia.
It's definitely worth seeing.	Zdecydowanie warto to zobaczyć.
There is no other place like it in Europe to sample delicious cuisine and enjoy sensuous music.	Nie ma innego takiego miejsca w Europie, gdzie można zasmakować pysznego jedzenia i zmysłowej muzyki.
This is what I dream of when I think of my ideal house.	To jest to, o czym marzę, kiedy myślę o idealnym domu.

OPIS WYDARZENIA / IMPREZY

MODEL

ZADANIE

Opisz cykliczną imprezę kulturalną, która dzięki rozmachowi, z jakim jest organizowana, przybliża uczestnikom jakiegoś odległego wydarzenia historycznego.

W modelowym opisie wybrane fragmenty lub słowa zaznaczono kursywą (*linking words*), **tlustym drukiem** (trudniejsze konstrukcje gramatyczne) oraz podkreśleniem (ciekawe konstrukcje leksykalne).

According to the definition, historical re-enactment is an activity in which participants attempt to recreate a historical event or period. Every year on 15th July, the Battle of Grunwald is **successfully re-enacted** near Ostróda in Poland, in the Province of Warmia and Mazury.

The Battle of Grunwald (1410), which proved to be a great triumph for the Polish-Lithuanian forces over the Teutonic Order, was one of the major battles fought in Europe in the medieval era. Its unique historical re-enactment **is attended** by 2000 knights, enthusiastic fans of medieval history, from all over Europe. This battle **is observed** with excitement every year by over a hundred thousand spectators.

Everything **is perfectly prepared** both for the participants and tourists. This event **is aimed at** portraying the battlefield and the lifestyle of people of the period so it includes both military and civilian camps. Craft and cooking demonstrations, song and leisure activities **are supplemented with armour display, coordinated civil costumes**, tents, food and horses to impress the visitors. *Apart from* the battle, the programme includes a board games tournament, Grunwald Equestrian Tournament, the Gregorian chant workshops, medieval music evening and Holy Mass De Divisione Apostolorum (the same formula as in 1410) in medieval scenery.

Summing up, living histories **are meant** entirely for the education and entertainment of the public. **Nowhere will you feel** more like you have gone back in time than walking around the camps and battlefields, and that is why I strongly recommend watching the re-enactment of the Grunwald battle live.

WSTĘP
(podanie wszystkich podstawowych informacji na temat opisywanego wydarzenia)

ROZWINIĘCIE
(opis wydarzenia od strony historycznej)
Element 1

Strona bierna

ROZWINIĘCIE
(opis przebiegu wydarzenia)
Element 2

Inwersja stylistyczna

ZAKOŃCZENIE
(podsumowanie z rekomendacją)

ĆWICZENIA

- ❶ Poniżej znajduje się opis imprezy, w której uczestniczyła pewna osoba, która była w Londynie podczas nocy Halloween. Uzupełnij luki czasownikami w nawiasie we właściwej formie, a następnie poszukaj synonimów podkreślonych wyrazów. Zapisz swoje odpowiedzi w zeszycie.

THE GHOST BUS TOUR IN LONDON

The tour started at 9:00 pm departing from 8 Northumberland Avenue off Trafalgar Square as a sightseeing service in central London. Having bought the Ghost Bus ticket I 1 (not/realise) that it 2 (be) the best Halloween party in my life. 3 (enter) the bus I immediately felt the deathly atmosphere created by the interior seating arranged in 'railway style' and enriched with spooky decorative features.

Each bus had a 'mourning whistle' whose sound prompted gentlemen to remove their hats. A regular service ran until 1967 when a tragic fire at the company consumed almost all of the buses. But for the storage of the only one saved from the flames for 40 years and its restoration, I 4 (be able to) enjoy the spooky drive last year.

During the on-board party I learned that the Necropolis Bus Company 5 (begin) in the 19th century as a private funeral bus service. At that time, the vehicles took mourners to the graveyard.

I 6 (be offered) an on-board performance and technical trickery which made up the scariest tour in my life. Moreover, I tried eyeball tacos and bloody fish fingers followed by a poison apple drink.

Later on, a creepy conductor provided the commentary for that sightseeing show and 7 (show) London's haunted palaces, burial grounds and hidden skeletons in the capital.

Summing up, I would recommend this party to everyone who wants to visit London and feel themselves getting goose pimples all over.

ĆWICZENIA DODATKOWE

- 1a **Praca w parach.** Sprawdźcie w Waszych pracach, czy wstawione w luki czasowniki mają poprawne formy.
- 1b **Praca w grupach.** Napiszcie na tablicy nazwę jakiegoś cyklicznego wydarzenia kulturalnego odbywającego się w Waszym mieście, a następnie w formie „burzy mózgów” przedyskutujcie i wypiszcie, co należałoby napisać w poszczególnych częściach opisu tego wydarzenia.
- 1c **Praca indywidualna.** Na podstawie materiału zebranego podczas „burzy mózgów” opisz jakiegoś cykliczne wydarzenie kulturalne.

PRZYDATNE SŁOWA I ZWROTY

ENGLISH		POLISH	
Wstęp			
The celebration takes place / took place on / in ...		Uroczystość odbywa / odbywała się na / w ...	
The event is celebrated annually / every summer.		Wydarzenie świętuje się corocznie / każdego lata.	
The festival is organised every year in Gdynia.		Festiwal jest organizowany każdego roku w Gdyni.	
The festival originated in 2004.		Idea festiwalu narodziła się w 2004 roku.	
This custom dates back to ancient times.		Ten zwyczaj pochodzi z czasów starożytnych.	
Our school reunion was meant to commemorate our tutor.		Nasz zjazd szkolny miał na celu upamiętnienie naszego wychowawcy.	
I had been preparing for ... for months.		Od miesięcy przygotowywałem/am się do...	
Every year, visitors from all over the world gather in ... to witness / celebrate ...		Każdego roku odwiedzający z całego świata zjeżdżają się do ..., aby być świadkami / aby uczcić...	
This event is supposed to mark...		To wydarzenie ma zaznaczyć / podkreślić...	
This concert is considered to be...		Uważa się, że ten koncert jest...	
This festival is held every autumn in Warsaw.		Ten festiwal jest organizowany każdej jesieni w Warszawie.	
Rozwinięcie			
Odbiór pozytywny (przymiotniki)		Odbiór negatywny (przymiotniki)	
amusing	zabawny	annoying	irytujący
appealing (to senses)	atrakcyjny (działający na zmysły)	awful	straszny
awesome	robiący (duże) wrażenie, oszałamiający	badly-organised	źle zorganizowany
breathtaking	zapierający dech w piersiach	blinding	oślepiający
convincing	przekonujący	boring	nudny
entertaining	rozrywkowy	clichéd	oklepany, banalny
excellent	doskonały	confusing	dezorientujący
exhilarating	porywający, emocjonujący	depressing	przygnębiający
fascinating	fascynujący	disappointing	rozczarowujący
fast-moving	dynamiczny	dreadful	okropny
glittering	błyszczący	dull	nudny, nieciekaw
gripping	porywający	emotionless	beznamiętny, obojętny
humorous	humorystyczny	fake	sztuczny
impressive	robiący wrażenie	frightening	prerażający
inspiring	inspirujący	long	długi
involving	wciągający	misleading	mylący
magical	magiczny	predictable	przewidywalny

ENGLISH		POLISH	
Odbiór pozytywny (przymiotniki)		Odbiór negatywny (przymiotniki)	
moving	poruszający	shocking	szokujący
original	oryginalny, niezwykły	surprising	zaskakujący
outstanding	wyróżniający się, wyjątkowy	unimaginative	bez polotu
overwhelming	przejmujący, przytłaczający	unpredictable	nieprzewidywalny
powerful	potężny	weak	słaby
realistic	realistyczny		
sparkling	mieniący się		
spectacular	spektakularny		
thought-provoking	skłaniający do myślenia		
thrilling	pasjonujący, porywający		
touching	wzruszający		
well-organised	dobrze zorganizowany		
Prior to the actual event,		Przed samym wydarzeniem,	
It takes weeks to prepare decorations and an attractive programme.		Przygotowanie dekoracji i atrakcyjnego programu zabiera wiele tygodni.	
The festival logistics are very time-consuming.		Logistyka festiwalu jest bardzo czasochłonna.	
The main parade is preceded by...		Główna parada jest poprzedzona przez...	
This ... is subsidised by ...		Ten ... jest sponsorowany przez ...	
During the parade, onlookers line the crowded streets, clapping and cheering.		Podczas parady tłumnie zgromadzeni wzdłuż ulic widzowie klaszczą i wiwatują.	
Preparations for ... begin months in advance.		Przygotowania do... zaczynają się wiele miesięcy wcześniej.	
The celebration lasts ...		Uroczystość trwa...	
The festival is officially opened on ...		Festiwal jest oficjalnie otwierany w...	
... is televised live.		... jest relacjonowany w TV na żywo.	
The event ends with a firework show.		Wydarzenie zamyka pokaz sztucznych ogni.	
Zakończenie			
It had been a wonderful night, one that would give me pleasant memories for the rest of my life.		To była wspaniała noc, która zostawi miłe wspomnienia na całe życie.	
What an exciting day it was!		Cóż to był za ekscytujący dzień!	
Never before had / have I been so impressed with any event.		Nigdy przedtem nie byłem/am pod takim wrażeniem.	
It's definitely worth seeing.		Zdecydowanie jest to warte zobaczenia.	
I recommend it to anyone who wants to learn something about foreign customs.		Polecam to każdemu, kto chce się czegoś dowiedzieć o zagranicznych zwyczajach.	
You can't miss it!		Nie możesz tego przegapić!	

RAPORT

Raport (A report) jest to formalna wypowiedź pisemna, która ma posłużyć udzieleniu informacji na temat dobrych i / lub złych stron danego miejsca, sytuacji, planu, przedsięwzięcia itp. Raport jest zazwyczaj sporządzany na zlecenie konkretnej osoby, instytucji lub gazety i jest podsumowaniem własnej oceny lub przeprowadzonych badań bądź ankiety.

STRUKTURA

1 TYTUŁ	▷ określa temat raportu, np. Disneyland – facilities for the disabled.
2 WSTĘP	▷ jasno precyzuje cel i zawartość raportu, ▷ zazwyczaj podaje informację na temat tego, kto i na jakiej podstawie sporządził raport.
3 ROZWINIĘCIE	▷ tu znajdują się szczegółowe informacje podzielone na kategorie opatrzone odpowiednimi nagłówkami (wszystkie części rozwinięcia są oddzielone od siebie graficznie spacją).
4 ZAKOŃCZENIE	▷ podsumowuje zaprezentowane informacje oraz przedstawia opinię, rekomendację lub sugestię.

Raport piszemy **językiem formalnym**, zwracając uwagę na zastosowanie odpowiednio dobranych struktur gramatycznych (imiesłowy, strona bierna, inwersja) oraz leksykalnych (zaawansowane słownictwo). Należy również pamiętać o użyciu zwrotów łączących (*linking words*), podobnie jak w rozprawce. Raport piszemy w czasie teraźniejszym lub przeszłym, jeżeli jego przedmiotem jest jakieś wydarzenie lub sytuacja z przeszłości.

MODEL

ZADANIE

Dyrekcja liceum, do którego uczęszczasz, otrzymała dotację z Unii Europejskiej, którą zamierza zainwestować w zakup nowego sprzętu komputerowego do pracowni językowej lub zmodernizowanie sali gimnastycznej. Poproszono Cię o napisanie raportu na podstawie ankiety przeprowadzonej wśród uczniów, w której **zapytano ich o zalety obu inwestycji** i poproszono o **uzasadnienie** dokonanego wyboru.

W modelowym raporcie wybrane fragmenty lub słowa zaznaczono *kursywą* (*linking words*) lub podkreśleniem (ciekawe konstrukcje leksykalne).

Limit słów: 200–250

USE OF THE EUROPEAN FUNDS FOR SCHOOL IMPROVEMENTS

Introduction

The aim of this report is to compare the advantages of buying new hardware and software for the language laboratory and of improving the gym. I interviewed one hundred students to find out their views and preferences.

Purchasing computers for the language laboratory

Forty per cent of our students think that this is a good idea, considering computers as useful devices for:

- 1 doing listening and reading tasks based on audio-visual material
- 2 using the Internet for doing online tests
- 3 making presentations and doing projects in the classroom

Improving the gym

Most of the students preferred this investment, giving the following reasons:

- 1 Firstly, students emphasise that due to the fact that our committed teachers offer a wide range of sports disciplines, the equipment has been worn out over time.
- 2 Secondly, the only place where students do sport regularly is the gym because a lot of them cannot afford to join any professional sports club.
- 3 Moreover, it is surprising that some of them draw our attention to the fact that they have easy access to English webpages at home for private study.

Conclusion and recommendation

To sum up, both improvements have benefits, but the majority of students feel that redevelopment of the gym would be more justifiable. It will definitely improve students' physical condition. *Moreover*, our teachers will open a new after-school sports club there. In view of the results of the school survey, I would strongly recommend subsidising the gym.

TYTUŁ

Jeden z nagłówków

WSTĘP

wyjaśniający cel raportu oraz sposób uzyskania danych

ROZWINIĘCIE

zalety pierwszego rozwiązania

ROZWINIĘCIE

zalety drugiego rozwiązania

PODSUMOWANIE

wyników oraz zasugerowanie rozwiązania

ĆWICZENIA

- 1 Poniżej znajduje się raport napisany przez uczennicę, która została poproszona o przeprowadzenie badania wśród kolegów i koleżanek z kursu językowego. Badanie to dotyczyło miejsca, do którego uczestnicy kursu pojechali na wycieczkę weekendową. Uporządkuj elementy raportu oraz nadaj im odpowiednie nagłówki i tytuł. Zapisz swoje odpowiedzi w zeszyście.

TYTUŁ: [?]

- A [?] *Although* the students were very enthusiastic about staying in a youth hostel, they would prefer to have paid more for a three-star hotel with decent sanitary conditions and breakfast included. Moreover, the vegetarian students pointed out that their eating habits were not taken into consideration during evening meals.
- B [?] *To start with*, most of the students think that York was not a well-considered choice for such a short trip since Yorkshire offers a wide range of tourist attractions. Most of the time was spent travelling on the bus and there was not much time left to visit this monumental city.
- C [?] *Finally*, all the students complained about the costs of the trip since they had not been informed that they would have to pay admission fees to all the museums and the amusement park.
- D [?] *Taking into account* the results of the survey one can draw the conclusion that all the participants were dissatisfied with the itinerary and the extra costs they had to cover. I would therefore advise against any weekend trips to distant places.
- E [?] *The aim of this report* is to analyse the results of a survey in which twenty-five participants of the language course were questioned about their opinion on the three-day trip to York offered by the Language Centre in London.

ĆWICZENIA DODATKOWE

Praca w parach / Praca indywidualna

- 1a Porównajcie wykonane ćwiczenia, a następnie uzasadnijcie, dlaczego uporządkowaliście akapity w ten, a nie inny sposób.
- 1b Wymieńcie zwroty łączące w tekście na inne o tym samym znaczeniu.

- 2 Odbываяć praktykę na terenie aquaparku w Leeds, zostajesz/aś poproszony/a o napisanie raportu na podstawie ankiety przeprowadzonej wśród osób, które skorzystały z pakietu rodzinnego podczas weekendu. Ankieta zawierała pytania dotyczące dobrych i złych stron pobytu na terenie obiektu.

Przy pisaniu raportu wykorzystaj poniższe komentarze na temat aquaparku oraz wyrażenia z tabeli „Przydatne zwroty”.

Tytuł raportu: REPORT ON FAMILY WEEKEND AT THE AQUAPARK

It's hard to find a parking space if you don't come early in the morning.

There was no soap in the soap dispensers.

Cleaning service was unavailable!

I lost my flip-flops in the overcrowded cloakroom.

Jacuzzi occupied by the same people – no time limit.

No swimming goggles in the shop.

High prices of fast food – only one drink per person included in a family ticket.

ĆWICZENIA DODATKOWE

- 2a *Praca indywidualna*. Przeczytaj swój raport i podkreśl w nim zwroty, które znalazłeś/aś w tabeli „Przydatne zwroty”.
- 2b *Praca w parach*. Wymieńcie się raportami i sprawdźcie, czy wykorzystaliście w nich informacje zawarte w komentarzach.

PRZYDATNE ZWROTY

ENGLISH	POLISH
Wstęp	
The aim of this report is to compare the advantages of ... , and to suggest a solution / to evaluate / assess ...	Celem tego raportu jest porównanie dobrych i złych stron... oraz zasugerowanie rozwiązania / dokonanie oceny...
The aim of this report is to present / show / consider / describe / examine the advantages and disadvantages of ...	Celem tego raportu jest zaprezentowanie / opisanie / przebadanie plusów i minusów...
The aim of this report is to analyse the results of a survey in which 250 inhabitants were questioned about ...	Celem tego raportu jest analiza wyników badania, podczas którego 250 mieszkańcom zadano pytania na temat...
The report is based on a survey conducted among ...	Ten raport jest oparty na wynikach badania przeprowadzonego wśród...
Rozwinięcie	
It may seem that ...	Może się wydawać, że...
Apparently, / On the surface, / Seemingly,	Pozornie,
All those I interviewed / who were interviewed believe / think / emphasise / notice that ...	Wszyscy, których zapytałem/am / którzy zostali zapytani wierzą / sądzą / podkreślają / zauważają, że...
Most people / Sixty per cent of ... seem to feel that ...	Większość ludzi / Sześćdziesiąt procent... czuje, że...
Most of the students preferred / prefer ... giving the following reasons: ...	Większość uczniów wolała / woli..., podając następujące powody: ...
They suggested the following reasons / solutions:	Oni podali następujące powody / rozwiązania:
It is hardly surprising that / It is surprising that ...	Nie jest niespodzianką, że... / Zaskakujące wydaje się, że...
As far as ... is / are concerned ...	Jeżeli chodzi o...
Zakończenie	
Both sides / solutions have benefits, but the majority of ... feel / think that ...	Obie strony / Oba rozwiązania mają swoje dobre strony, ale większość... uważa, że...
As long as ... tends / tend to increase / decrease, the outlook for ... is optimistic / pessimistic.	Skoro... ma / mają tendencję wzrostową / spadkową, perspektywa dla... jest optymistyczna / pesymistyczna.
In the light of the results of the survey, I would suggest ... / I would strongly advise against ...	W świetle wyników badań, sugerował/a/bym / ... / zdecydowanie odradzał/a/bym...
Some improvements evidently need to be made if ...	Bezwzględnie należy wprowadzić pewne poprawki, jeżeli...
This seems unlikely in the foreseeable future.	To wydaje się mało prawdopodobne w przewidywalnej przyszłości.
Under no circumstances would I recommend it.	Pod żadnym pozorem nie polecił/a/bym tego.

RECENZJA

Recenzja (A review) jest to wypowiedź opublikowana w prasie zawierająca ocenę jakiegoś utworu, dzieła literackiego, filmu, koncertu, wystawy lub innego wydarzenia kulturalnego. Osoba recenzująca dostarcza czytającemu informacji oraz ocenia dane zjawisko artystyczne, zachęcając lub zniechęcając do zapoznania się z nim lub do wzięcia w nim udziału. W zależności od przewidywanego odbiorcy, recenzja może być napisana w **stylu formalnym** lub **półformalnym**.

STRUKTURA

	KSIĄŻKA / TEKST	FILM / SZTUKA TEATRALNA / PRZEDSTAWIENIE / PROGRAM TV	WYSTAWA / KONCERT / PŁYTA CD / GRA KOMPUTEROWA
WSTĘP Podstawowe informacje	▷ autor, gatunek literacki, miejsce i czas publikacji, bohaterowie, temat, zdobyte nagrody itd.	▷ rodzaj filmu / sztuki, reżyser, aktorzy, okoliczności powstania, zdobyte nagrody itd.	▷ termin, miejsce, temat, autor, gatunek muzyczny, nazwa zespołu lub wokalisty
ROZWIINIĘCIE – Akapit 1	▷ szczegółowy opis treści, głównych wątków i bohaterów	▷ szczegółowy opis fabuły, prezentacja postaci i przedstawienie problematyki	▷ szczegółowy opis wystawy, dzieł sztuki, utworów, scenariusza gry komputerowej
ROZWIINIĘCIE – Akapit 2	▷ ocena trzech dowolnych elementów: stylu, treści, języka, tematyki, ilustracji, zdjęć	▷ ocena trzech dowolnych elementów: scenariusza, doboru aktorów, gry aktorskiej, muzyki, scenografii, efektów specjalnych	▷ ocena trzech dowolnych elementów: sposobu ekspozycji, organizacji, przebiegu wydarzenia, doboru eksponatów lub utworów, scenografii lub grafiki, atmosfery itd.
ZAKOŃCZENIE	▷ polecenie lub odradzenie zapoznania się z utworem / filmem / sztuką / wydarzeniem artystycznym z uzasadnieniem nawiązującym do treści zadania		

MODEL

ZADANIE

Przygotowujesz materiały do wystąpienia na seminarium poświęconym kondycji kina światowego. Napisz **recenzję filmu**, który zrobił na Tobie niezapomniane wrażenie, a w niej zrelacjonuj przebieg wydarzeń w scenariuszu oraz opisz walory artystyczne tej produkcji.

Limit słów: 200–250

W modelowej recenzji wybrane fragmenty lub słowa zaznaczono kursywą (*linking words*), **łustym drukiem** (trudniejsze konstrukcje gramatyczne) oraz podkreśleniem (ciekawe konstrukcje leksykalne).

A Beautiful Mind is a 2001 American drama film based on the life of John Nash (played by Russell Crowe), a Nobel Laureate in Economics. **Being inspired** by a bestselling book of the same title by Sylvia Nasar, Ron Howard directed the film depicting an immense fight for human dignity and love.

It tells the story of Professor John Nash. We first see him as a student of Mathematics in Princeton where he later starts teaching. *Meanwhile*, he tries to break the code for a government agent. *After a while*, he meets Alicia and they get married. They lead a perfect life until Nash starts to have paranoid hallucinations. His illness becomes a challenge for his wife and friends. *After his stay at hospital*, the doctors diagnose schizophrenia. *Nevertheless*, his wife decides to be with him to the end of his life.

The movie **is brilliantly directed** and won four Academy Awards. The script **is cleverly written** and the all-star cast are perfect in their roles. When John starts to see what cannot be seen by the others, his acting is outstanding and convincing. *While* watching this film, we have an impression that we live in this world due to the perfect scenery and memorable soundtrack.

Concluding, it is undoubtedly a remarkable and moving film which captures the problem of mental illness. **Never before had I seen** such a film which shows what it really means to love somebody for better or worse. I highly recommend watching this film.

WSTĘP
(ogólny opis)

Konstrukcja imiesłowowa

ROZWIINIĘCIE
Akapit 1: Treść filmu

Strona bierna
ROZWIINIĘCIE
Akapit 2: Ocena

ZAKOŃCZENIE
(z uzasadnioną rekomendacją)
Inwersja stylistyczna

250 słów

ĆWICZENIA

1 W poniższej recenzji autor przekroczył limit słów (277 słów). Zastanów się, które zdania można usunąć z tekstu, aby skrócić jego pracę do wymaganego limitu 250 słów, oraz wymień podkreślone przymiotniki na inne, o zbliżonym znaczeniu. Zapisz swoje odpowiedzi w zeszytcie.

Everybody likes a good love story. *One Day* is a love story directed by Lone Scherfig based on the David Nicholls bestseller about Emma Morley (Anne Hathaway) and Dexter Mayhew (Jim Sturgess), who meet after graduation on 15th July, 1988. Having spent the night together, they agree to be friends.

The pair seems so obviously right for each other. In their separate lives they take up different jobs and become involved in short-term relationships. We watch the couple progress through life at various stages of finding themselves and each other, but not through the traditional life events: weddings, births and funerals. Destiny lets them reappear in each other's lives at the least expected moments. Whenever they walk away from each other, Emma says she knows they will meet again. Over the next few years, they become engaged and marry. Unfortunately, one afternoon, while riding her bike out of a blind alley, Emma is hit by a truck and dies. The film ends with her saying 'Goodbye, Dex.'

Scherfig attributes the success of keeping this story from feeling clichéd to this clever device of storytelling. The cliché seems to be removed from the story while allowing its romantic nature to enter the scenes. While watching this film we have an impression that we live in this world due to the perfect scenery and music and the actors' commitment.

Summing up, I think for the majority of the human population at least, the concept of 'true love' and 'destiny' are desires that we all share. I really recommend this film to every cinema-goer who wants to feel touched and shed a tear.

2 Wyobraź sobie, że reprezentujesz grupę osób zaangażowaną w propagowanie czytania książek zamiast marnowania czasu na oglądanie seriali i teleturniejów. Poniższa recenzja pozytywnie ocenia program „Karawana talentów”. Napisz recenzję zniechęcającą do oglądania tego programu, używając przymiotników z tabeli „Przydatne słowa i zwroty” (odbiór negatywny) s. 63 lub wyraż swoją opinię na temat innego dowolnie wybranego programu telewizyjnego, opisując jego charakter.

Limit słów: 250

Talented people are often undiscovered because they do not believe in themselves or have no opportunity to display their talents. 'Caravan of Talents' helps such people and, consequently, is a popular TV talent-spotting show.

Its three-stage format allows everybody to display their talent and for the jury to choose the best forty performers for the live show in the TV studio. The programme is broadcast every month and every semi-final presents 15 candidates, three of whom go on to the final. Other important elements of the programme are the three hosts, who talk to the performers before and after their shows, and the live audience in the studio.

The programme presents anything from opera singing through to back-breaking acrobatics and dog training. What makes viewers and members of the audience react enthusiastically is the role of the judges. They are stars themselves and often say some original and painfully honest things about the artists' performances. Another advantage is the studio setting, choreography and lighting, which helps to create a truly glamorous atmosphere, as if it were a professional performing and not an amateur. However, the strongest point of the programme is the real emotions that are on show: sometimes extreme happiness but also tears of failure, which are obviously shared by the audience.

If you have never seen this programme, you should definitely do so. The show is fun and you can watch some amazing talents which are revealed for the first time before your very eyes.

ĆWICZENIA DODATKOWE

- 1a** *Praca w parach.* Przeczytaj recenzję kolegi / koleżanki, a następnie porównajcie wymienione przymiotniki.
- 1b** *Praca w grupach.* Przeprowadźcie „burzę mózgów” i wypiszcie na tablicy najciekawsze przymiotniki, a następnie zastanówcie się, w jakich innych kolokacjach mogą one występować w tekstach recenzji. W ten sposób powstanie mapa myśli (*mind-map*).
- 1c** *Praca indywidualna.* Wykorzystaj zwroty z mapy myśli podczas pisania recenzji wybranego przez Ciebie wydarzenia muzycznego.

ĆWICZENIA DODATKOWE

- 2a** *Praca w parach.* Przeczytaj recenzję kolegi / koleżanki, a następnie porównajcie zdania, w których dokonaliście zmian. Sprawdź, czy napisana przez Ciebie recenzja zawiera wszystkie wymagane elementy w zakresie treści i kompozycji.
- 2b** *Praca w grupach.* Przeprowadźcie „burzę mózgów” i wypiszcie na tablicy wszystkie kolokacje typu przymiotnik + rzeczownik w dwóch kolumnach, w jednej o znaczeniu pozytywnym, a w drugiej – negatywnym.
- 2c** *Praca indywidualna.* Wyraż swoją opinię na temat dowolnego wydarzenia artystycznego, które ma wpływ na wizerunek Twojego miasta, oraz opisz jego przebieg, wykorzystując wyrażenia i przymiotniki z tabeli „Przydatne słowa i zwroty”, s. 63.

PRZYDATNE SŁOWA I ZWROTY

ENGLISH	POLISH
Wstęp	
... is a novel / play / drama / comedy / short story / adventure story / detective story / biography / tragedy, etc. written by to powieść / sztuka / dramat / komedia / nowela / powieść przygodowa / kryminał / biografia / tragedia itd. napisana przez...
The film / performance / show / musical / animated film / documentary / fantasy film / TV series, etc. ... is directed by ...	Film / przedstawienie / pokaz / musical / film animowany / film dokumentalny / film fantastyczny / serial telewizyjny itd. został/o wyreżyserowany/e przez...
This film / play / book / performance / comedy, etc. ... is set in ... / tells the story of ... / is based on ...	Film / sztuka / książka / przedstawienie / komedia itd. rozgrywa się w... / opowiada historię... / jest oparty/a/e na...
... is about jest o...
The cast includes ...	W filmie występują...
... is a movie adaptation of ... / is based on jest filmową adaptacją... / jest oparty na...
... is the latest release of jest najnowszym wydaniem / ekranizacją...
... tells a story about opowiada historię...
The scriptwriters have created an enchanting film portraying the problems of ...	Autorzy scenariusza stworzyli czarujący film przedstawiający problemy...
The movie / performance focuses on ...	Film / przedstawienie skupia naszą uwagę na...
A concert of ... took place in ...	Koncert... odbył się w...
Despite its strange title ...	Pomimo dziwnego tytułu...
... is their sixth album meant to be a tribute to jest ich szóstym albumem, który został wydany w hołdzie...
... was probably the most anticipated movie of 2010.	... był prawdopodobnie najbardziej oczekiwanym filmem roku 2010.
... has already become a must-see for every cinema-goer. The movie was rated highly and deserved a lot of attention from movie critics.	... jest filmem, który musi koniecznie zobaczyć każdy kinoman. Film został wysoko oceniony i zasłużył na uwagę krytyków filmowych.
Rozwinięcie	
Odbiór pozytywny (przymiotniki)	Odbiór negatywny (przymiotniki)
amusing	zabawny
appealing (to the senses)	uroczy (działający na zmysły)
awesome	robiący wrażenie
brehtaking	zapierający dech w piersiach
clever	mądry, inteligentny
convincing	przekonujący
annoying	irytujący
appalling	przerażający
awful	straszny
badly-organised	źle zorganizowany
boring	nudny
clichéd	oklepany, banalny

ENGLISH	POLISH
Odbiór pozytywny (przymiotniki)	Odbiór negatywny (przymiotniki)
emotionally deep	głęboko emocjonalny
entertaining	rozrywkowy
excellent	doskonały
fascinating	fascynujący
fast-moving	dynamiczny
humorous	humorystyczny
impressive	robiący wrażenie
inspiring	inspirujący
involving	wciągający
meaningful	znaczący
moving	poruszający
original	oryginalny, niezwykły
overwhelming	przejmujący, przytłaczający
powerful	przejmujący
realistic	realistyczny
remarkable	istotny
skilfully written	zręcznie napisany
spectacular	spektakularny
superb	znakomity
suspense-filled	pełen napięcia
thought-provoking	skłaniający do myślenia
thrilling	pasjonujący, porywający
touching	wzruszający
unpredictable	nieprzewidywalny
well-developed	dobrze rozwinięty
well-written	dobrze napisany
witty	dowcipny
wonderful	wspaniały
Przykładowe zwroty i zdania używane w rozwinięciu recenzji	
The first part of ... depicts / illustrates ...	Pierwsza część ... ukazuje / ilustruje...
The book / play / exhibition / tear-jerker, etc. tells the story / depicts / deals with ...	Książka / sztuka / wystawa / wyciskacz łez itd. opowiada historię / przedstawia / ukazuje...

ENGLISH	POLISH
In this book / documentary / play, etc. the author presents ...	W tej książce / filmie dokumentalnym / sztuce itd. autor przedstawia...
The story begins when / concerns / is about / revolves around	Opowieść zaczyna się od...
... has a tragic / happy end.	... kończy się tragicznie / szczęśliwie.
Except for the opening and closing scenes / shots ...	Z wyjątkiem początkowych i końcowych scen / ujęć...
The CD / concert opens with ...	Płytę / Koncert otwiera...
The script is cleverly written and the all-star cast are perfect in their roles.	Scenariusz jest pomysłowo skonstruowany, a gwiazdorska obsada perfekcyjnie wykonuje swoje zadanie.
... interprets the lead role brilliantly.	... rewelacyjnie gra pierwszoplanową rolę.
The actors play their roles with conviction.	Aktorzy grają swoje role z pełnym zaangażowaniem.
... won the Oscar for best leading actor / actress / best supporting role / soundtrack / the best animated feature film / costume design / foreign language film / the best picture / screenplay / special effects / directing / make-up.	... zdobył/a Oscara za pierwszoplanową rolę męską / kobiecą / drugoplanową rolę męską / kobiecą / muzykę / najlepszy film animowany / kostiumy / film zagraniczny / najlepsze zdjęcia / scenariusz / efekty specjalne / reżyserię / charakteryzację.
The plot makes the film a masterpiece.	Treść czyni film arcydziełem.
While watching this film / concert / playing the game we have an impression that we live in this world due to the perfect scenery and music.	Podczas oglądania filmu / koncertu / grania w grę mamy wrażenie, że stajemy się częścią tego świata dzięki perfekcyjnej scenografii i muzyce.
It is probably the best film ever to capture the problem of ...	Jest to prawdopodobnie najlepszy do tej pory film ukazujący problem...
Repeated listening makes it possible to appreciate the CD.	Po wielokrotnym wysłuchaniu, w pełni doceniamy płytę.
It will not be an exaggeration to say that ...	Nie będzie przesadą, jeżeli powiemy, że...
I found the story / plot rather conventional / predictable / overwhelming.	Według mnie opowieść / treść jest raczej konwencjonalna / przewidywalna / przytłaczająca.
The arrangement of the exhibits accompanied by the lighting results in a critical / enthusiastic reception.	Prezentacja eksponatów wzbogacona oświetleniem spotyka się z krytycznym / entuzjastycznym przyjęciem.
The dreadful performance / sound system made a terrible impression on the audience.	Okropne przedstawienie / nagłośnienie zrobiło złe wrażenie na publiczności.
The audience gave the artists a standing ovation.	Publiczność zgłotowała artystom owację na stojąco.
The overall impression after ... left a lot to be desired.	Ogólne wrażenie po... pozostawiło wiele do życzenia.
The author uses lively / flowery / metaphorical language to impress the reader.	Autor używa żywego / kwiecistego / metaforycznego języka, aby zrobić wrażenie na czytelniku.

ENGLISH	POLISH
The soundtrack suits the subject of the film.	Ścieżka dźwiękowa doskonale pasuje do tematu filmu.
The special effects are spectacular enough to make the audience jump and applaud.	Efekty specjalne są tak spektakularne, że podrywają publiczność i wywołują aplauz.
Zakończenie	
I thoroughly / highly / strongly recommend ... / It is worth seeing / reading.	Bardzo polecam... / Jest wart obejrzenia / przeczytania.
You should definitely see / read / listen to ...	Zdecydowanie powinienś / powinnaś / powinniście zobaczyć / przeczytać / posłuchać...
It is bound to be a box-office hit / blockbuster.	To jest skazane na sukces kasowy.
This ... will keep you laughing from beginning to end.	Ten/Ta ... sprawi, że będziesz / będziecie się śmiać od początku do końca.
It's an extremely violent film / game / TV series, etc., so under no circumstances will I let the children watch it.	Jest to bardzo brutalny/a film / gra / serial telewizyjny itd., więc pod żadnym pozorem nie pozwolił/a/bym oglądać go / grać w nią dzieciom.
The main reason why it appeals to so many viewers / readers / listeners is that ...	Głównym powodem, dla którego trafia to do tak wielu widzów / czytelników / słuchaczy, jest...
The story / performance, etc. is extremely ... - never have I read / seen anything like it before.	Opowieść / przedstawienie itd. jest wyjątkowo ... - nigdy wcześniej czegoś podobnego nie czytałem/am / oglądałem/am.
I wouldn't really recommend it because ...	Nie polecił/a/bym tego, ponieważ...
It is a bore to read / watch / listen to, since ...	Czytając / Oglądając to / Słuchając tego, można umrzeć z nudów, gdyż...
Although the film / book / album, etc. has been severely criticised in the media, I enjoyed it.	Mimo że film / książka / płyta itd. został/a bardzo skrytykowany/a w mediach, podobał/a mi się.
This thriller keeps you on the edge of your seat from the first page.	Ten thriller trzyma Cię w olbrzymim napięciu od pierwszej strony.
This movie conveys a beautiful message / encourages deep reflection.	Ten film niesie piękne przesłanie / wzbudza głębokie refleksje.
It will be fascinating ... for anyone interested in ...	To będzie fascynujący/a... dla wszystkich, którzy interesują się...
Its action and suspense will keep you glued to the screen / pages.	Akcja i napięcie sprawią, że nie oderwiesz się od ekranu / książki.
You won't be able to put it down.	Nie będziesz w stanie się od niego/niej oderwać.
This book is written in such a way that even the most unwilling teenager will like it.	Ta książka jest tak napisana, że spodoba się nawet najbardziej niechętnie nastawionym do czytania nastolatkom.

OPOWIADANIE

Opowiadanie (*A story*) jest najbardziej twórczą formą wypowiedzi pisemnej. Opowiadanie to krótki tekst literacki pisany w 1. lub 3. osobie, przedstawiający prawdziwe lub fikcyjne wydarzenie, w którym możemy cytować dosłowne wypowiedzi bohaterów, używać idiomów i zwrotów idiomatycznych, a czasowniki mogą mieć formę skróconą. Pomimo dosyć nieskomplikowanej formy, opowiadanie wymaga od autora:

- 1 **inwencji twórczej**, która sprawi, że czytelnik ujrzy oczyma wyobraźni przedstawiane wydarzenie,
- 2 **umiejętności używania bogatego języka**, która przejawia się w zastosowaniu zaawansowanego słownictwa i złożonych struktur gramatycznych.

Temat opowiadania może przyjąć kilka postaci. Może to być:

- **dokładny temat** opowiadania,
np. *Napisz opowiadanie pt. 'Unexpected letter'*,
- **ilustracja przysłowia lub powiedzenia**,
np. *Napisz opowiadanie ilustrujące przysłowie 'A friend in need is a friend indeed'*,
- **początek opowiadania**,
np. *Napisz opowiadanie, które rozpoczyna się od zdania 'It was a really chilly evening and I had nothing warm to put on'*,
- **zakończenie opowiadania**,
np. *Napisz opowiadanie, które kończy się zdaniem 'I have never gone to any Halloween party again since then'*.

STRUKTURA

1 TYTUŁ	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>ma być chwytliwy, aby każdy czytelnik już na początku zechciał pracę przeczytać. Tytuł powinien również oddawać treść opowiadania, dlatego najlepiej zastanowić się nad nim po napisaniu całej pracy, jeśli nie zostanie zasugerowany w treści zadania.</i>
2 WSTĘP	<p><i>jest określeniem miejsca i czasu akcji oraz głównych bohaterów, wprowadzających czytelnika w przebieg wydarzeń. Opowiadanie można zacząć:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>opisem:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>pogody (It was a dark and chilly evening.),</i> • <i>miejsca (It was a very dilapidated abandoned house.),</i> • <i>ludzi (I was facing an elegant and grey-haired old man.),</i> ➤ <i>zadając pytanie odnoszące się bezpośrednio do czytelnika (Have you ever run out of petrol in the middle of a jungle?),</i> ➤ <i>wywołując określone emocje, np. napięcie, strach, czy tworząc określoną atmosferę, np. tajemniczości (Having felt somebody's fingers on my shoulder, I realised that I was not the only person in this trap.),</i> ➤ <i>stosując mowę niezależną ('Never ever release this rope!', he warned her.).</i>
3 ROZWINIĘCIE	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>przedstawia kolejne wydarzenia prowadzące do wydarzenia głównego. Narracja, czyli przedstawianie wydarzeń, powinna zdecydowanie dominować nad opisami osób czy sytuacji, które należy rozsądnie włączyć w tekst, tak aby zachować harmonię kompozycji. Oznacza to, że w opowiadaniu musi się coś dziać.</i> ➤ <i>stanowi szczegółowy opis głównego wydarzenia. Akcja zawiązana w pierwszej części opowiadania powinna tu osiągnąć punkt kulminacyjny, a potem zmierzać do rozwiązania.</i>
4 ZAKOŃCZENIE	<p><i>powinno zawierać:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>pointę opowiadania,</i> ➤ <i>opis reakcji emocjonalnej bohaterów,</i> ➤ <i>komentarz prezentujący odczucia i przemyślenia narratora,</i> ➤ <i>(i ewentualnie) prezentować konsekwencje wydarzenia.</i>

Należy pamiętać, że dobre opowiadanie wywołuje określone emocje u czytelnika dzięki akcji, w której opisy uczuć bohaterów są tylko uzupełnieniem, a nie motywem przewodnim.

BOGACTWO JEZYKOWE – STRUKTURY GRAMATYCZNE I LEKSYKALNE

ZASTOSOWANE STRUKTURY GRAMATYCZNE	PRZYKŁAD
Wstęp	
Konstrukcje imiesłowne	<i>Having read an advertisement on the notice board, I found out the truth about my ex-boyfriend.</i>
Pytanie retoryczne w czasie Present Perfect	<i>Have you ever been trapped in a lift?</i>
Tryb warunkowy	<i>What would you do if you found a love letter on your doormat?</i>
Mowa niezależna	<i>'I've never felt anything like this before!', exclaimed my fiancée.</i>
Przysłowie	<i>A friend in need is a friend indeed.</i>
Idiom	<i>There was no point in beating about the bush.</i>

Rozwinięcie**Czasy przeszłe w zdaniach złożonych**

Past Simple + Past Simple	<i>She crossed the street and dropped her glittering bag.</i>
Past Continuous + Past Simple	<i>While she was crossing the street, she dropped her glittering bag.</i>
Past Continuous + Past Continuous	<i>While her son was silently doing his homework, she was nervously talking to his tutor.</i>
Past Simple + Past Perfect	<i>I broke into the burning house after I had realised the danger.</i>
Past Perfect Continuous + Past Simple	<i>She had been dating him for two years before she learned that he was a pickpocket.</i>

Zwroty służące logicznemu ułożeniu narracji

We wstępie: <i>To begin with, At first, Initially, At the beginning</i>	<i>At the beginning I was disappointed with the hotel room.</i>
Gdy mowa o wydarzeniach wcześniejszych: <i>Before this / that Formerly Prior to this</i>	<i>Before that meeting I had never taken part in such a challenging project.</i>
Kiedy wydarzenia dzieją się w tym samym czasie: <i>Meanwhile While Simultaneously At about the same time At roughly the same time as this While this was happening</i>	<i>Meanwhile, I withdrew some money from my bank account.</i>
Gdy wydarzenia następują po sobie: <i>Just then It was now that Next After this Afterwards Later Subsequently</i>	<i>Next I put a cooling dressing on his swollen knee.</i>
Strona bierna	<i>She was said to have forged his signature many times.</i>

ZASTOSOWANE STRUKTURY GRAMATYCZNE	PRZYKŁAD
Zakończenie	
Inwersja stylistyczna	<i>Not only did he fall in love with her, but he was also impressed with her scientific achievements.</i>
Pytanie retoryczne z trybem warunkowym	<i>Life would be boring without such unforgettable moments, wouldn't it?</i>
Mowa zależna	<i>When we stopped the car, my mum confessed that she had never dreamt of owning such an amazing house.</i>
Mowa niezależna	<i>'Watch out!', she exclaimed.</i>
Present Perfect / Present Perfect Continuous	<i>Since then I have never been willing to help anyone.</i>
Zwroty łączące stosowane w zakończeniu:	<i>Finally, we reached our destination.</i>
In the end, As it turned out, Finally, Eventually, At last	
Przysłowie	<i>All that glitters is not gold.</i>
Idiom	<i>Since then I've been banging my head against a brick wall trying to explain the Internet to my grandmother.</i>
Konstrukcja I wish	<i>To be honest, at the moment I wish I had reported him.</i>

Określenie „struktury leksykalne” oznacza w opowiadaniu użycie **różnorodnych czasowników z przysłówkami** opisujących doznania zmysłowe, sposób mówienia, poruszania się, patrzenia itd. Ponadto rzeczowniki powinny być poprzedzone opisującymi je przymiotnikami.

ENGLISH	POLISH
Czasowniki opisujące	
Sposób chodzenia	
creep	czołgać się
dash	popędzić
march	maszerować
pace	przemierzać
shuffle	powłóczyć nogami
stagger	zataczać się
stomp	ciężko stąpać
stroll	przechadzać się wolnym krokiem
stumble	potykać się
tiptoe	chodzić / skradać się na palcach
walk	spacerować
Sposób mówienia / wydawania dźwięków	
chatter	gadać
exclaim	wykrzyknąć
giggle	chichotać

ENGLISH	POLISH
hiss	syczeć
mumble	mamrotać
murmur	mruczeć
scream / shout	krzyczeć
sigh	wzdychać
squeak	piszczeć
talk	rozmawiać
whisper	szeptać
yell	wrzeszczeć

Sposób patrzenia / Wyraz twarzy

browse	przeglądać
gaze	wpatrywać się
glance	rzucić okiem
grin	uśmiechać się szeroko / szczerzyć zęby
look	patrzeć
peep / peek	zerknąć
scrutinise	dokładnie obejrzeć
stare	gapić się
wink	mrugnąć

Wydawanie dźwięków / Emitowanie światła / Wydzielanie zapachów

bang	huknąć
blind	oślepić
buzz	bzyrzeć
crackle	trzeszczeć
dazzle	(o słońcu, ostrym świetle) oślepić
flash	blysnąć
hum	nucić, buczeć
pound	łomotać
rattle	grzechotać
rumble	dudnić
rustle	szeleścić
smell	pachnieć
stink	cuchnąć
twinkle	mrugać

Przymiotniki

abusive	obelżywy
amusing	zabawny
anxious	nerwowy
appealing	uroczy
awesome	niesamowity
breathtaking	zapierający dech w piersiach
commonplace	powседневny
courageous	odważny
cowardly	tchórzliwy
creepy	przyprawiający o gęsią skórę

ENGLISH	POLISH
disappointing	rozczarowujący
generous	hojny
hazardous	niebezpieczny
hilarious	komiczny
impressive	wywierający / robiący wrażenie
incredible	nieprawdopodobny
intriguing	intrygujący
marvellous	przepiękny
offensive	obraźliwy
outrageous	oburzający
overwhelming	przytłaczający
stunning	przepiękny
threatening	przerażający
thrilling	pasjonujący
unbearable	nie do zniesienia
valuable	cenny
worthwhile	interesujący

Przysłówki

accidentally	przypadkowo
anxiously	z niepokojem / z niecierpliwością
awkwardly	dziwnie
carefully	ostrożnie
carelessly	nieostrożnie
courageously	odwážnie
crossly	ze złością
deliberately	celowo
doubtfully	wątpliwie
enormously	ogromnie
enviously	zazdrośnie
gently	delikatnie
gracefully	wdzięcznie, taktownie
greedily	chciwie
innocently	niewinnie
mysteriously	tajemniczo
rapidly	gwałtownie
reluctantly	niechętnie
sleepily	ospale
smoothly	gładko
suspiciously	podejrzliwie
swiftly	szybko
tenderly	czule, delikatnie
thoughtfully	zapobiegliwie
unexpectedly	nieoczekiwanie
victoriously	zwycięsko
violently	mocno

MODEL

ZADANIE

Bierzesz udział w konkursie literackim. Napisz **opowiadanie**, w którym **zrelacjonujesz przebieg niespodziewanego spotkania** mającego miejsce podczas podróży oraz **opiszesz jego konsekwencje**.

Limit słów: 200–250

W modelowym opowiadaniu wybrane fragmenty lub słowa zaznaczono *kursywą* (linking words), **tlustym drukiem** (trudniejsze konstrukcje gramatyczne) oraz podkreśleniem (ciekawe konstrukcje leksykalne).

AN UNEXPECTED MEETING

Monica was very excited when she was waiting for her train to Gdynia, where the summer music festival was being held.

She didn't like the idea of travelling alone on holiday but her friends hadn't wanted to put off their journey because of her make-up exam. *While* she was texting on the platform, she noticed a tall boy staring at her.

Having been unexpectedly put in the same compartment, they spent the journey talking. *It turned out that* she and Daniel had the same musical tastes. They **were so absorbed in each other** that they forgot to exchange phone numbers when the train suddenly reached its destination. *Unfortunately*, the crowd on the platform separated them and they lost sight of each other.

The next day Monica was desperately and unsuccessfully looking for him at the festival campsite. Her friends couldn't believe that this cheerful and crazy girl had changed so much.

In no way was she interested in going to the concert of a promising new band. *Fortunately*, they managed to talk her into it. When the musicians were coming on stage, her heart thumped. 'Daniel!' she shouted. The pianist turned around and spotted her. 'Don't get lost again!' he shouted back, and it was rather impossible because they didn't lose sight of each other from that moment. **Enjoying** the gig more and more, Monica was daydreaming until the end of the concert.

After the concert they celebrated their reunion and knew that the story was going to be continued.

TYTUŁ

WSTĘP

Strona bierna

Strona bierna /
konstrukcja
imiestwowa

Strona bierna

ROZWINIĘCIE

Inwersja
stylistyczna(szczegółowo
przedstawione
wydarzenie
główne będące
zwrotem akcji)

Imiestwów

ZAKOŃCZENIE
(konsekwencje
wydarzenia)

ĆWICZENIA

1 W poniższym opowiadaniu zastąp podkreślone słowa ich bogatszymi odpowiednikami, a następnie wypisując je w kolumnie, postaraj się dopasować do nich inne znane Ci rzeczowniki. Znajdź w tekście fragmenty realizujące dwa elementy tematu zadania. Zapisz swoje odpowiedzi w zeszycie.

SŁOWO	BOGATSZY ODPOWIEDNIK	TWORZY KOŁOKACJE / ŁĄCZY SIĘ Z
<i>big</i>	<i>huge</i>	<i>crowd</i> <i>festival</i> <i>monster, etc.</i>

Temat: Uczestniczysz w kampanii zachęcającej do urządzania przyjęć okolicznościowych we własnym domu. Napisz **opowiadanie**, w którym **opiszesz swoje nieprzyjemne doświadczenia związane z przyjęciem urodzinowym w restauracji** oraz **wymienisz zalety przyjmowania gości w domu**.

MY DISASTROUS BIRTHDAY PARTY

It happened on my 30th birthday – the day my friends and I had been waiting for. The evening was nice. Everybody had already gone in and they were waiting for me inside the restaurant. Being completely unaware of what might happen, I entered the restaurant.

The interior design made a good impression on me. Small bunches of flowers put on every table combined with heavy curtains and weak light created the effect of a homely atmosphere. When my guests finally took their seats, we didn't yet know about the coming disaster.

The atmosphere was entertaining, but nobody came to take our order for half an hour. As a result, we became hungry and highly irritated. To make matters worse, we had to wait another forty minutes to get our meals. At first sight, our food looked really delicious, but never had we eaten anything so tasteless. While we were having overcooked vegetables and underdone steak the waiter brought us the large bill. Having left the restaurant we were deeply disappointed. That evening changed my opinion about throwing birthday parties at a restaurant.

The main advantage of inviting guests to our houses are the self-made meals. We buy all the fresh ingredients ourselves and follow the best recipes to prepare tasty food on time. Moreover, our costs do not include the service.

I think that next time I will definitely serve my guests home-made dinner in my beautiful garden.

- 2 W opowiadaniu pominięto większość elementów językowych, które łączą zdania w logiczną całość i sprawiają, że tekst czyta się płynnie, z zachowaniem chronologii wydarzeń. Uzupełnij opowiadanie wyrażeniami z ramki. Zapisz swoje odpowiedzi w zeszytcie.

afterwards • to my horror • while • since then • when •
in the meantime • as a result • as soon as • luckily •
although • after a moment's thought • because of •
hardly • suddenly

A TERRIFYING RIDE

It was an ordinary day. 1 I was driving and talking to my beloved Henrietta, I noticed in the rear-view mirror a car behind following us. 2, there were two tattooed thugs in it. 3 did I realise the danger 4 they almost touched our boot.

5, I felt anxious. I accelerated to escape but the infuriated and unfriendly-looking men caught up with us.

6 I frantically searched in the glove compartment and grabbed my self-defence gas pistol.

7 I pretended to be relaxed, my girlfriend felt it in the air. 8 me driving so fast she felt sick. 9 I had to stop the car in the middle of nowhere. I had hardly parked when we heard, 'Get out and put your hands up.'

10 we got out of the car they hastily searched us. Having found my wallet with a small amount of money they demanded jewellery from Henrietta. 11 they ransacked my car with a murmur of dissatisfaction. My heart was pounding when I saw them scrutinising my girlfriend.

12 I got into a fight. 13 the police car was patrolling the area and they came to the rescue. 14, it all ended well, but I dread to think what might have happened.

15 Henrietta has never forgotten her motion sickness pills.

- 3 Skróć poniższe opowiadanie z 370 do 250 słów, zachowując poprawną kompozycję oraz zgodność z tematem zadania.

Temat: Redaktor gazetki szkolnej poprosił Cię o napisanie opowiadania do kolumny poświęconej problemom moralnym. Napisz **opowiadanie**, a w nim **zrelacjonuj** zdarzenie, które **przekonało** Cię, że **uczciwość** zawsze **popłaca**, i **opisz** **konsekwencje** tej przypadkowej sytuacji.

HONESTY IS THE BEST POLICY

Ten years ago I went to Loret de Mar on a language camp during my last summer holidays. I had always been fascinated with Spanish culture, so I was delighted to learn that we were planning to go on a trip to Barcelona. The night before I couldn't sleep and I felt that something strange could happen in the future. However, that trip was too important for me and I didn't want to miss it.

When we arrived there, I was completely shocked by how amazing Barcelona was. After visiting the last place, which was La Sagrada Familia, we went to the underground station. While we were waiting for our train my teacher reluctantly let me go to the nearest shop to buy a bottle of mineral water. To my surprise, when I came back I couldn't see anybody from my camp. At the beginning, a thrill of excitement ran down my spine. Only after I realised that I had forgotten my passport did I feel paralysed. Being unable to control my anxiety I burst into tears and started walking in an unknown direction.

While I was walking and crying, I suddenly noticed a diamond ring on the ground. It was the most beautiful piece of jewellery I had ever seen. I put it in my pocket but after a few minutes somebody shouted: 'Has anybody seen my ring?!' I looked around and I saw an elegant businesswoman. I wanted to be an honest person so I gave that expensive ring back to her. Fortunately, she could speak English and let me use her mobile phone to get in touch with my friends. Despite my objections, she gave me a lift to my hotel. My friends were speechless when they saw me in a white Mercedes with a chauffeur. Finally, the lady gave me a cheque for \$1000 as a gift. I couldn't believe it was true.

When I came back home, I told my family and friends about it. It was an unbelievable event. Thanks to my financial gift I took up a new hobby and I am a professional photographer. Since my stay in Spain I have taught many people that 'Honesty is the best policy'.

ĆWICZENIA DODATKOWE

- 2a **Praca w parach.** Po wykonaniu ćwiczenia porównaj swoje odpowiedzi z odpowiedziami kolegi / koleżanki.
- 2b **Praca indywidualna.** Wyszukaj w tekście przymiotniki i wymień je na inne o tym samym lub podobnym znaczeniu.
- 2c **Praca w parach.** Porównajcie, na jakie przymiotniki wymieniliście przymiotniki z tekstu.
- 2d **Praca w parach.** Wspólnie przygotujcie nową, pełną wersję opowiadania, uzupełnioną o najodpowiedniejsze słowa / zwroty łączące. Wymieńcie też przymiotniki na najciekawsze spośród Waszych wcześniejszych propozycji. Sprawdźcie, czy tekst czyta się płynnie.

ĆWICZENIA DODATKOWE

- 3a **Praca w parach.** Czytając wspólnie z kolegą / koleżanką powyższe opowiadanie w skróconej wersji, zastanówcie się, czy w trakcie skracania nie została naruszona jego kompozycja i logika wypowiedzi.
- 3b **Praca w grupach.** Napiszcie na tablicy temat opowiadania, a następnie w formie „burzy mózgów” wypiszcie różne marzenia oraz wywołane przez ich spełnienie zmartwienia. W ten sposób powstanie mapa myśli (*mind-map*) z pomysłami do napisania ciekawego opowiadania.
- Temat:** Napisz opowiadanie, w którym opisziesz spełnienie jakiegoś marzenia oraz wyjaśnisz, dlaczego stało się ono powodem późniejszych zmartwień.
- 3c **Praca indywidualna.** Napisz opowiadanie na powyższy temat, korzystając z pomysłów i zwrotów z mapy myśli.

ROZPRAWKA

Rozprawka (An essay) to forma wypowiedzi pisemnej, w której piszący/a stara się zaprezentować poglądy w pewnej sprawie, poszukuje odpowiedzi na postawione pytanie, wyjaśnia i podaje przykłady mające przedstawić pewien tok rozumowania. Główny cel rozprawki to przekonanie czytającego do postawionej tezy (neutralnej lub jednostronnej) oraz jej uzasadnienie.

RODZAJE ROZPRAWEK

FOR & AGAINST ESSAY

- Ma na celu **bezzstronne przedstawienie argumentów obu stron**, np. plusów i minusów mieszkania w dużym mieście. Podczas lektury rozprawki, czytający nie wie, jaka jest prywatna opinia piszącego, aż do zakończenia, w którym autorowi wolno zaprezentować własne zdanie na dany temat.

OPINION ESSAY

- Ma na celu **zaprezentowanie opinii autora** (zgodnej lub odmiennej z tezą postawioną w temacie) oraz krótkiej opinii przeciwstawnej, np. *Korzystanie z portali społecznościowych ma niekorzystny wpływ na relacje międzyludzkie.*

STRUKTURA

FOR & AGAINST ESSAY

- WSTĘP ➤ wprowadzenie tematu oraz **bezzstronna teza bez własnej opinii**
- ROZWIĘCIE ➤ **FOR**
argumenty ZA

➤ **AGAINST**
argumenty PRZECIW
- ZAKOŃCZENIE ➤ podsumowanie i / lub własna opinia

OPINION ESSAY

- WSTĘP ➤ wprowadzenie tematu oraz **teza z własną opinią**
- ROZWIĘCIE ➤ **FOR or AGAINST**
Ten akapit może być podzielony na dwa mniejsze.
 - argumenty ZA lub PRZECIW w zależności od tego, czy piszący/a zgadza się z postawioną tezą, czy nie
 - **AGAINST or FOR**
argumenty PRZECIW lub ZA w zależności od tego, czy piszący/a w akapicie powyżej przedstawił/a argumenty ZA, czy PRZECIW
- ZAKOŃCZENIE ➤ podsumowanie i / lub sformułowana inaczej niż wcześniej własna opinia

MODEL ROZPRAWKI TYPU FOR & AGAINST

ZADANIE

W dzisiejszych czasach trudno jest wyobrazić sobie funkcjonowanie w życiu codziennym bez urządzeń telekomunikacyjnych. Napisz **rozprawkę** przedstawiającą dobre i złe strony posiadania telefonu komórkowego.

Limit: 200–250 słów

W modelowych rozprawkach wybrane fragmenty lub słowa zaznaczono kursywą (*linking words*), **łustym drukiem** (trudniejsze konstrukcje gramatyczne) oraz podkreśleniem (ciekawe konstrukcje leksykalne).

MOBILE PHONE – A BLESSING OR A CURSE?

Within the last decade, wireless communication has developed into a huge business. Although mobiles make our lives easier, there are also some obvious drawbacks involved.

The most important advantage of mobile phones is that they have recently become practical communication tools for all age groups. *For instance*, adults equip their children with mobile phones for safety reasons. *Moreover*, business people can organise transactions thanks to an Internet connection. The latest developments, *for instance*, provide the possibility of having online business conferences. *Apart from being a handy device*, mobile phones are a source of entertainment. *For example*, one can download their favourite games and MP3 files.

On the other hand, the mobile phone is a health hazard. The scientific evidence indicates that radiation from mobile phones may cause serious diseases, such as an increased cancer risk and genetic damage. *Another argument* against is that long-term exposure to the Internet may cause addiction. This may, *in turn*, affect the students at school playing games during lessons. *In addition*, it is generally agreed that using a hand-held mobile phone while driving is a distraction that brings the risk of traffic accidents.

Summing up, the range of available functions keeps growing to satisfy the sophisticated needs of the customers. *Regardless of the alleged danger* of radiation and the growing number of accidents, the phone seems to be an inseparable element of our daily routine. **Under no circumstances could I imagine being without this portable device.**

TYTUŁ

WSTĘP
(+ zrównoważona teza)ROZWIĘCIE
(3 argumenty ZA)
Element 1

Konstrukcja imiesłowowa

ROZWIĘCIE
(3 argumenty PRZECIW)
Element 2

Strona bierna – forma bezosobowa

ZAKOŃCZENIE
(podsumowanie + opinia)

Inwersja

246 słów

MODEL ROZPRAWKI TYPU OPINION ESSAY

ZADANIE

Współczesny tryb życia wymaga ciągłego korzystania ze zdobyczy technologicznych. Napisz **rozprawkę**, w której **wyrazisz i uzasadnisz** swoją opinię na temat: „W dzisiejszych czasach wielofunkcyjny telefon komórkowy stał się niezbędnym elementem życia codziennego”.

Within the last decade, wireless communication has developed into a huge business. Although the opponents of mobile phones put forward some compelling arguments, I strongly believe that **under no circumstances will people be able to do without this portable device**.

The most important advantage of mobile phones is that they have recently become practical communication tools for all age groups. *For instance*, adults equip their children with mobile phones for safety reasons. *Moreover*, business people can check their bank accounts and organise transactions thanks to an Internet connection. The latest developments, *for instance*, provide the possibility of having online business conferences.

Apart from being a handy device, mobile phones are a source of entertainment. *For example*, one can listen to music and download their favourite games and MP3 files. *Last but not least*, you can easily find a location with GPS and take pictures of the stunning views during your holidays.

However, opponents claim that mobile phones are a health hazard. The scientific evidence indicates that radiation from mobile phones may cause serious diseases, such as an increased cancer risk and genetic damage. *In addition*, **it is generally agreed** that using a hand-held mobile phone while driving is a distraction that brings a risk of traffic accidents.

Summing up, the range of available functions keeps growing to satisfy the sophisticated needs of the customers. *Regardless of the alleged danger* of radiation and the growing number of accidents, the phone seems to be an inseparable element of our daily routine.

WSTĘP
(+ jednostronna teza)

Inwersja

ROZWINIĘCIE
(4 argumenty ZA
w dwóch akapitach)

Element 1

Konstrukcja imiesłowowa

ROZWINIĘCIE
(2 argumenty PRZECIW)

Element 2

Strona bierna

ZAKOŃCZENIE
(podsumowanie i powtórzona
opinia autora)

71

ĆWICZENIA

1 Pomysł posyłania dzieci do szkoły podstawowej w wieku 6 lat spotkał się ze znacznym sprzeciwem wielu środowisk. Tematem poniższej rozprawki są **dobre i złe strony** takiego rozwiązania. Postaraj się **przekształcić rozprawkę w Opinion Essay**, w którym wyrazisz własną opinię na ten temat.

There has recently been a national dispute about starting formal education at the age of six. Although it is generally believed that children are ready to learn at this age, this idea has some disadvantages.

To start with, it is often suggested that this age is a time of enormous linguistic and sensory growth. It would be a shame not to exploit this critical period of a child's development. The statistical data shows that earlier education heightens self-esteem and confidence. Moreover, the sooner children start education the better their social and emotional maturity. Another advantage of earlier education is developing learning habits which can bear fruit in later school years.

On the other hand, it is often argued that earlier education takes away childhood since children are taken from their fairy-tale worlds and suddenly introduced into the serious world of their parents.

Moreover, pressure connected with learning may cause stress or depression. Being deprived of their playful childhood, children are made to undertake more diverse homework than they can handle. As a result, they can rebel and become unwilling to learn anything.

To conclude, we can see that there is the same number of benefits and drawbacks of sending six-year-olds to school. I am convinced that it is too early to send children to school at the age of six and I think that this idea will stop children's natural eagerness to learn.

ĆWICZENIE DODATKOWE

1a *Praca w parach*. Przeczytajcie obie modelowe rozprawki jeszcze raz i spróbujcie znaleźć wszystkie różnice w zakresie kompozycji.

233 słowa

2 W poniższej rozprawce zostały podkreślone *Transition Words* (słowa łączące tekst w spójną całość). Korzystając z tabeli „Bogactwo językowe” na str. 66, wymień wszystkie podkreślone zwroty na inne frazy o tym samym znaczeniu oraz skróć rozprawkę z 263 do 250 słów, upraszczając niektóre zdania. Zapisz swoje odpowiedzi w zeszytcie.

WORKING MOTHERS – A BLESSING OR A CURSE?

Nowadays, more and more women make astonishing careers in all kinds in the professional world. If it is true that this social change has contributed to the multilevel development of women, can it be done without having a negative effect on their families?

One argument in favour of mothers working is that their children often learn to be independent from an early age, which can only be beneficial in their future. Also, in many families, the man's salary alone is not enough to cover all household expenses. As a result, the need for extra income arises, and a woman is obliged to work. Moreover, the necessity to work outside the home boosts a woman's self-esteem, personal identity and self-confidence since a working woman is motivated to be well-read, educated and well-groomed.

However, childcare is expensive and the statistical data shows that a large proportion of the money a working mother earns will be spent on babysitters or nursery schools. What is more, if both parents work all day, it is hardly possible for them to manage their children's homework and extra activities. Thus, a mother may also miss out on important events in her children's lives. Finally, it is considered to be a very challenging task to work full-time and have a well-maintained house, and may lead to psychological breakdown.

To sum up, there are many arguments both for and against mothers working. Taking everything into account, it should be left to the individual mother to decide whether her professional career has more benefits or drawbacks for her family relationships.

263 słowa

ĆWICZENIA DODATKOWE

- 2a** *Praca w parach*. Przeczytaj rozprawkę kolegi / koleżanki i porównaj ją z oryginałem, podkreślając różnice w kompozycji.
- 2b** *Praca w grupach*. Znajdźcie w tekście wszystkie pary wyrażen składających się z przymiotnika i rzeczownika. Następnie każdy z przymiotników wymieńcie na jego synonim lub antonim pasujący do danego rzeczownika. Zapiszcie swoje odpowiedzi w zeszytach.
- 2c** *Praca indywidualna*. Napisz rozprawkę, w której wyrazisz swoją opinię na temat wyboru kariery zamiast założenia rodziny.

3 Które z poniższych zdań mogłyby być tematami rozprawki typu *For & Against*, a które typu *Opinion Essay*?

- Technology has made the world a better place to live. Do you agree or not?
- The mass media – a blessing or a curse?
- Advantages and disadvantages of e-learning.
- Genetically modified food – pros and cons.
- Only people who earn a lot of money are successful. Do you agree with this statement?
- Advantages and disadvantages of children watching TV.
- Animals should not be used as laboratory tools.

4 Przepisz poniższą tabelę do zeszytu i uzupełnij ją, podając przykład wstępu oraz tezy do dowolnie wybranego tematu rozprawki typu *For & Against* lub *Opinion Essay*. Wykorzystaj poniższe sformułowania tez.

Przykładowe sformułowania tezy zrównoważonej (*For & Against*)

Although there are many advantages / good sides of ... there are also some disadvantages / bad sides.

Although there are many benefits of ... there are also some drawbacks involved.

Although the opponents of ... put forward a lot of compelling / plausible arguments, one should not forget about some convincing reasoning of the supporters.

However, it does have both advantages and disadvantages, as outlined below.

Przykładowe sformułowania tezy jednostronnej z opinią (*Opinion Essay*)

Although the supporters / opponents of ... put forward some compelling / plausible arguments I strongly believe that ...

Many people believe / claim that ... However, I am of a totally different opinion for a number of reasons.

Therefore, ... seems to me / to be a fantastic idea.

WSTĘP (uniwersalne zwroty)	PRZYKŁAD (dopasowany do wybranego tematu)	TEZA (dopasowana do wybranego tematu)
The problem / issue / phenomenon of ... is / appears to be / has always been ...	?	?
It is a controversial / burning issue if ...	?	?
There has been a lot of discussion in the media on ...	<i>There has been a lot of discussion in the media on genetic engineering.</i>	<i>Although there are many benefits of this technological advancement there are also some drawbacks involved.</i>
There is / has recently been a fierce / national / considerable dispute / discussion about ...	?	?
Public opinion is / has always been divided on the subject of ...	?	?
As ... is becoming increasingly popular / intriguing / more and more / fewer people / students	?	?
Nowadays almost everyone ...	?	?

ĆWICZENIA DODATKOWE

- 4a** *Praca w parach*. Napiszcie pełne wstępy do każdej rozprawki, wykorzystując zdania z tabeli.
- 4b** *Praca indywidualna*. Napisz rozprawkę na dowolnie wybrany temat z listy w ćwiczeniu 3. Następnie wymień się z kolegą / koleżanką i sprawdźcie nawzajem swoje prace pod kątem kompozycji i treści, wykorzystując tabelę na str. 70.

PRZYDATNE ZWROTY

ENGLISH	POLISH
Wstęp	
The problem / issue / phenomenon of ... is / appears to be / has always been ...	Problem / Zagadnienie / Zjawisko ... jest / wydaje się / zawsze był/o...
There has been a lot of discussion in the media about ...	W mediach toczy się dyskusja na temat...
It is public knowledge that ...	Powszechnie wiadomo, że...
Public opinion is / has always been divided on the subject of ...	Opinia publiczna jest / zawsze była podzielona w kwestii...
Have you ever thought about / considered ...?	Czy kiedykolwiek pomyślałeś/aś o / brałeś/aś pod uwagę / zastanawiałeś/aś się nad...?
Nowadays almost everyone ...	W dzisiejszych czasach prawie każdy...
Many people believe that ...	Wielu ludzi uważa, że...
Przedstawianie argumentów za / plusów / korzyści itd.	
The main / first / the most important advantage / benefit of ... is ...	Główną / Pierwszą / Najważniejszą zaletą / korzyścią ... jest...
One major / additional / further advantage of ... is ...	Jednym z głównych / dodatkowych / kolejnych plusów ... jest...
Przedstawianie argumentów przeciwko / minusów / wad itd.	
The main / The first / The most important disadvantage / drawback of ... is ...	Główną / Pierwszą / Najważniejszą wadą ... jest...
One / Another / An additional / Major disadvantage of ... is ...	Jedną / Kolejną / Dodatkową / Główną wadą ... jest...
The opponents of ... claim (that) ...	Przeciwnicy ... twierdzą, że...
... not to mention the fact that żeby nie wspomnieć o ...
Dodawanie kolejnych argumentów w ramach tego samego akapitu	
To begin with, / To start with,	Na początek,
In the first place, / Firstly,	Po pierwsze,
First of all, / Secondly, / Thirdly,	Przede wszystkim, / Po drugie, / Po trzecie,
In addition (to this / that),	W dodatku,
Moreover, / Furthermore, / What is more,	Ponadto,
Besides, / Also,	Oprócz tego, / Także,
Apart from this / that,	Oprócz tego,
As a result, / Consequently, / Therefore, / Thus,	W rezultacie, / Dlatego, / Tak oto, / W ten sposób,
Last but not least, / Finally,	Ostatnia, ale nie mniej ważna sprawa, / W końcu / Na koniec,
Przedstawianie kontrargumentów	
On the one hand,	Z jednej strony,
On the other hand,	Z drugiej strony,
Contrary to ...	W przeciwieństwie do...
..., in turn,	..., z kolei,
Nevertheless,	Niemniej,

ENGLISH	POLISH
In spite of ... / In spite of the fact that ... / Despite ... / Despite the fact that ...	Pomimo... / Pomimo faktu, że...
Even though / Although ...	Mimo że...
However,	Jednakże / Chociaż,
From the point of view of the opponents,	Z punktu widzenia przeciwników,
Podawanie przykładów	
For example, / For instance,	Na przykład,
Especially / Particularly / In particular ...	Szczególnie...
Such as ...	Taki jak...
Powoływanie się na opinie innych osób / Dane statystyczne / Wyniki badań itd.	
According to ...	Według...
It is often said / claimed / suggested that ...	Często mówi się / twierdzi się / sugeruje się, że...
The statistical data shows / indicates that ... / illustrates ...	Dane statystyczne pokazują / wskazują, że... / ilustrują...
From an economic / scientific point of view...	Z ekonomicznego / naukowego punktu widzenia...
Podsumowanie	
To sum up, / Summing up,	Podsumowując,
On the whole,	Ogólnie rzecz ujmując,
All things considered,	Biorąc wszystko pod uwagę,
All in all,	Podsumowując,
In conclusion, / To conclude,	Konkludując,
Taking everything into account,	Rozważając wszystkie argumenty,
Having considered both sides of the argument,	Wziąwszy pod uwagę obie strony dyskusji,
Wyrażanie opinii	
I (strongly) believe / think / feel (that) ...	(Głęboko) Wierzę / Myślę / Czuję, że...
It seems / appears to me (that) ...	Wydaje mi się, że...
To my mind, / To me, / In my opinion / view ...	Według mnie...
As far as I'm concerned ...	Jeżeli chodzi o mnie...
I (completely / entirely absolutely) (dis)agree that / with ...	Całkowicie się (nie) zgadzam z...
I definitely share the view of the supporters / opponents of ...	Zdecydowanie podzielam pogląd zwolenników / przeciwników...
I am totally against ...	Jestem całkowicie przeciwny/a...
I could not agree more that / with ...	Całkowicie się zgadzam, że / z...
I (fully) support the view that ...	Całkowicie popieram pogląd, że...
I have to express my disapproval of ...	Muszę wyrazić moją dezaprobatę w stosunku do...
Under no circumstances will I ...	Pod żadnym warunkiem nie...

ARTYKUŁ

Artykuł (*An article*) jest to tekst przeznaczony do publikacji w czasopiśmie, magazynie, gazecie lub internecie. Celem artykułu jest rzeczowe przedstawienie problemu wskazanego w poleceniu. Ta forma wypowiedzi może wykorzystywać elementy różnych typów tekstów (patrz: Struktura, Rozwinięcie).

Przed napisaniem artykułu należy zastanowić się, gdzie on się pojawi, kto będzie go czytał i jaki jest jego cel, ponieważ od tego będzie zależał jego styl, który może być **formalny**, **półformalny** lub **nieformalny**.

STRUKTURA

1 TYTUŁ	ma być chwytliwy, aby każdy czytelnik już na początku zechciał artykuł przeczytać. Tytuł powinien również nawiązywać do treści artykułu, dlatego najlepiej zastanowić się nad nim po napisaniu, jeśli nie zostanie zasugerowany w treści zadania.
2 WSTĘP	powinien stanowić krótkie wprowadzenie do tematu, sugerujące czytelnikowi, jaki charakter będzie miał artykuł, tzn. czy będzie relacją, opisem, opowiadaniem, głosem w sprawie itp.
3 ROZWINIĘCIE	powinno mieć postać jednego lub kilku akapitów, logicznie i szczegółowo przedstawiających różne aspekty problemu poruszanego w artykule. W zależności od tematu artykułu, uczeń: relacjonuje przebieg wydarzenia (czyli używa elementów raportu, opisu i / lub opowiadania), poddaje jakieś zjawisko / wydarzenie ocenie (czyli używa elementów recenzji), przedstawia i / lub uzasadnia swoje stanowisko (czyli używa elementów rozprawki).
4 ZAKOŃCZENIE	zamyka artykuł, podsumowuje problem i często stawia pytanie czytelnikowi, zachęcając go do dalszych rozważań.

MODEL

ZADANIE

Anglojęzyczne czasopismo dla miłośników zwierząt ogłosiło konkurs na napisanie artykułu przekonującego do posiadania w domu zwierzęcia. Napisz **artykuł**, w którym **opiszesz swoje doświadczenia jako właściciel zwierzęcia oraz przedstawisz i uzasadnisz swoje stanowisko na temat posiadania wybranego zwierzęcia w domu.**

W modelowym artykule wybrane fragmenty lub słowa zaznaczono *kursywą* (*linking words*), **łustym drukiem** (trudniejsze konstrukcje gramatyczne) oraz podkreśleniem (ciekawe konstrukcje leksykalne).

MY PET – FOR BETTER AND FOR WORSE

What do you think might be the effect of a dog on you or your family? **Have you ever thought** about it? *Although* there are a lot of arguments put forward against having a dog, I still believe that keeping animals at home **can make you feel positive emotions and brings tranquillity into our busy lives.**

Our dog is a good companion for us because she is a loyal, faithful and playful creature, which **can be gently stroked**. I love the moment when our black Labrador lazily enters my room in the morning and wakes me up with a touch of her wet nose. *Moreover*, **providing a lot of enjoyment** for the whole family, she brings a lot of health benefits since her funny tricks **relieve stress**. She also encourages me to do physical exercise while walking and running. Keeping her at home teaches my younger siblings positive emotions like **empathy towards living creatures**, not to mention **developing a sense of responsibility and duty**. We even have a timetable of feeding and walking her on the kitchen wall. *Besides*, she is also good for socialising since my parents attend animal shows, exchange views about this breed or simply meet other pets enthusiasts in the open air.

All of this **leads me to the conclusion** that fear of buying a dog is unjustified considering the above benefits of living with a beloved animal under the same roof. Get a pet and I promise that you will never experience loneliness!

TYTUŁ

Present Perfect

WSTĘP

(wprowadzenie tematu
wzbogacone własną opinią)

Konstrukcja czasownikowa

Strona bierna

Imiestów

ROZWINIĘCIE – 2 elementy tematu

(Opis własnych doświadczeń,
przedstawienie argumentów
z przykładami, będących
uzasadnieniem opinii ze wstępu)

ZAKOŃCZENIE

(konkluzja wynikająca
z przedstawionych argumentów)

248 słów

Ze względu na fakt, iż w trakcie pisania artykułu należy zastosować te same techniki, które występują w opisie, opowiadaniu, raporcie, recenzji i rozprawce, wszystkie elementy językowe znajdują się w tabelach „Przydatne zwroty” opracowanych do ww. form pisemnych na stronach:

⇒ Pisanie: Przydatne zwroty

Opis osoby · str. 54, miejsca · str. 56, wydarzenia · str. 58
Raport · str. 60
Recenzja · str. 63–64
Opowiadanie · str. 66–67
Rozprawka · str. 73

WSKAZÓWKI

Jak napisać dobry tytuł/ nagłówek do artykułu?

Nagłówek/ Tytuł jest to krótkie streszczenie informacji zawartej w artykule. Charakteryzuje się uproszczonymi formami językowymi, które mają przykuć uwagę osoby czytającej tekst. Wymyślając tytuł/ nagłówek, osoba pisząca powinna się kierować następującymi zasadami:

- ▶ nie używamy czasownika *to be* w formach strony biernej czasu przeszłego (*Dangerous football fan arrested* zamiast *Dangerous football fan was arrested*),
- ▶ pomijamy przyimki *a, an, the* (*Dog trapped on ice floe*),
- ▶ opisując wydarzenia w przyszłości, używamy konstrukcji *to be + past participle* (*Playground to be closed soon*),
- ▶ używamy czasu teraźniejszego *Present Simple* do opisu wydarzeń z niedalekiej przeszłości (*Flu hits Warsaw*),
- ▶ używamy znanych skrótów zamiast pełnych nazw własnych (*EU fights against smuggling*),
- ▶ omijamy czasowniki (*Pilgrimage in Africa*),
- ▶ zadajemy pytania (*Cycling paths – the solution or the problem?*),
- ▶ używamy idiomów lub przysłów (*Flash in the pan!*; *The Early Bird Catches the Worm*).

ĆWICZENIA

1 W dobie szybko rozwijających się technik komunikacyjnych coraz częściej pojawiają się głosy o przeniesieniu edukacji do internetu. W artykule **przedstaw negatywne strony takiego pomysłu**, oraz opisz własne doświadczenia związane z nauką za pomocą internetu. Wykorzystaj wyrażenia z ramki i pamiętaj o umieszczeniu intrygującego tytułu.

to be deprived of social interactions • to ruin learners' health • selected aspects • to provide a course (via the Internet) • limited access (to the Internet) • credible source • to result in sth

ĆWICZENIA DODATKOWE

- 1a Praca w parach.** Przeczytajcie swoje teksty nawzajem, a następnie sprawdźcie, czy tekst kolegi/ koleżanki spełnia wszystkie wymagania w zakresie kompozycji (w tym liczby słów) oraz czy w artykule są uwzględnione oba elementy tematu.
- 1b Praca indywidualna.** Wypisz z własnego artykułu wszystkie rzeczowniki i postaraj się dopisać do nich po dwa przymiotniki o przeciwnych znaczeniach.

2 Poniżej znajduje się artykuł napisany dla brytyjskiego portalu dotyczącego turystyki rowerowej. Autor artykułu miał w nim zachęcić czytelników do podróżowania rowerem, **poddając ten rodzaj wypoczynku ocenie, jednocześnie dzieląc się przydatnymi wskazówkami dla początkujących.** Znajdź w tekście wszystkie trudniejsze konstrukcje gramatyczne. Następnie postaraj się skrócić artykuł do 250 słów, zachowując wszystkie znalezione konstrukcje gramatyczne. Zapisz swoje odpowiedzi w zeszyte.

GO FOR A BIKE CHALLENGE!

Cycling is considered to be an efficient and effective method of travelling in all parts of the world. It has a lot of unquestionable advantages for tourists who want to get fit and become environmentally friendly. If you want a challenge for the first time, get ready for a few tips!

Firstly, one should not forget that a cyclist of an average fitness can comfortably cover 60–120 km a day, since this distance will give you both a sense of achievement and a chance to go sightseeing during stops. If I had not been travelling by bike on my holidays, I would have never seen so many picturesque places. Secondly, the easiest routes for cycling are situated along major rivers or any roads going across flat land in less populated areas. Motor traffic should definitely be avoided! Not only can cycling along crowded roads be dangerous, but it will also be less enjoyable. Despite the risk factors associated with bicycling, cyclists have a lower overall death rate when compared to other travellers. Thirdly, you are advised to take either a map showing useful places or GPS with uploaded topographic maps. Moreover, when spending a lot of time cycling, you should make it comfortable choosing proper clothing, tyres, handlebars and a saddle. I personally never forget to wear a helmet. You had better equip your bike with a repair and first aid kits, just in case. Finally, when planning a trip take some important safety measures.

To conclude, I would recommend this form of travelling to anyone who wants to experience a great adventure. Nevertheless, one should remember a golden rule regarding weather for cyclists: 'Prepare for the worst but hope for the best!'

ĆWICZENIA DODATKOWE

- 2a Praca w parach.** Wymieńcie się skróconymi tekstami, a następnie sprawdźcie, czy tekst jest nadal spójny i logiczny.
- 2b Praca w grupach.** Zapiszcie na tablicy pomysł na tygodniową wycieczkę z elementami szkoły przetrwania, a następnie w trakcie „burzy mózgów” wypiszcie najciekawsze elementy opisu takiej wyprawy.
- 2c Praca indywidualna.** Napisz artykuł, w którym wyrazisz swoją opinię na temat udziału w wycieczce z elementami szkoły przetrwania, opierając się na opisie jej wybranych elementów.